

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿԻՉ ՊԱԼԱՏ

ԸՆԹԱՑԻԿ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԳՅՈՒՂԱՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ
ՍՆՆԴԱՄԹԵՐՔԻ ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆԸ ՊԵՏԱԿԱՆ ԲՅՈՒՋԵԻՑ ՀԱՏԿԱՑՎԱԾ
ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ, ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ ՄՈՒՏՔԵՐԻ
ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ, ՊԵՏԱԿԱՆ ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ
ԵՎ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎԱԾ
ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Վերահսկողության հիմքը

ՀՀ վերահսկիչ պալատի խորհրդի 2017 թվականի հուլիսի 31-ի թիվ 14/3 որոշումը:

Վերահսկողության նպատակը

ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայությանը պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարման և օգտագործման արդյունավետության և ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխանության ուսումնասիրություն:

Վերահսկողության առարկան

ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության պետական բյուջեից հատկացված միջոցների օգտագործման, ինչպես նաև պետական սեփականության կառավարմանն ու օգտագործմանն ուղղված աշխատանքները, գործարքներն ու ընթացակարգը:

Վերահսկողության օբյեկտները

ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայություն:

Վերահսկողությամբ ընդգրկված ժամանակահատվածը

2016թ. հունվարի 1-ից մինչև 2017թ. դեկտեմբերի 20-ը:

Վերահսկողության կատարման ժամկետը

2017թ. օգոստոսի 7-ից մինչև 2018թ. մարտի 15-ը:

Վերահսկողության մեթոդաբանությունը

Վերահսկողության իրականացման ընթացքում կիրառվել են դիտարկման, ստուգման և վերլուծության ձևերը, ինչպես նաև՝ ֆինանսական, համապատասխանության և արդյունավետության (կատարողական) վերահսկողության տեսակները:

Դիտարկման փուլում վերահսկվող օբյեկտից պահանջվել և ստացվել է անհրաժեշտ տեղեկատվություն՝ Վերահսկիչ պալատի տարեկան ծրագրով սահմանված թեմայի վերաբերյալ:

Ստուգման փուլում ապացույցների ստացման մեթոդներից կիրառվել են փաստաթղթերի ստուգման, ընթացակարգի և գործընթացի ուսումնասիրության, հարցման և հաշվարկման մեթոդները: Իրականացվել է ֆինանսական հաշվետվությունների և համապատասխան տեղեկատվության տարրերի միջև փոխկապակցվածության և/կամ համեմատության վերլուծություն:

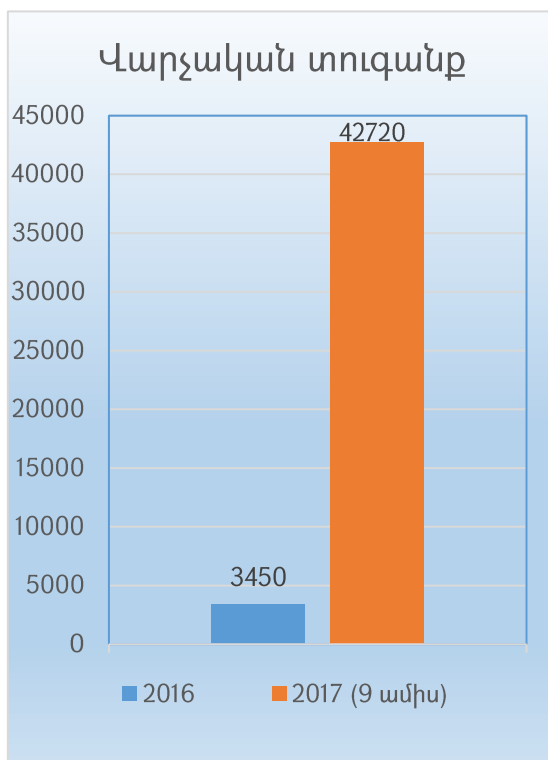
Ստուգման ընթացքում կիրառվել են ընտրանքի, տարբեր տվյալների (քանակական և որակական) համադրման մեթոդներ, կատարվել է տարբեր փաստաթղթերի և տվյալների ուսումնասիրություն:

Վերլուծության փուլում ամփոփվել, ինչպես նաև վերլուծվել են վերահսկողության դիտարկման և ստուգման փուլերը:

ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայությունը (այսուհետ՝ Ծառայություն) Հայաստանի Հանրապետության գյուղատնտեսության նախարարության կառավարման ոլորտում գործող պետական մարմին է, որն իրականացնում է սննդամթերքի անվտանգության և համապատասխանության գնահատման, անասնաբուժության և բուսասանիտարիայի բնագավառների պետական կարգավորումը: Օրենքով, իսկ առանձին դեպքերում նաև Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում իրականացնում է վերահսկողական գործառույթներ և կիրառում պատրաստիմանության միջոցներ այդ բնագավառում՝ հանդես գալով Հայաստանի Հանրապետության անունից:

Նշանակված վարչական տուգանքներն ըստ տարիների

1

Պետական վերահսկողություն սննդամթերքի անվտանգության բնագավառում

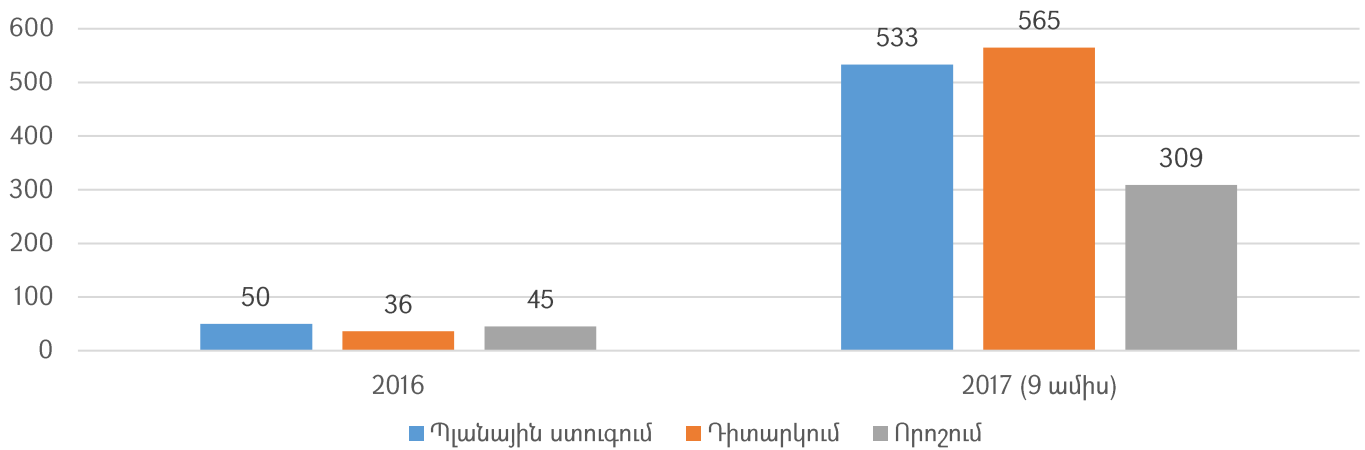
Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողությունն իրականացվում է ստուգումների, իրացման ցանցում տնտեսվարողների մոտ դիտարկումների և արտադրողների մոտ անվտանգության չափորոշիչների ներդրման նկատմամբ աուդիտի հիման վրա:

2016թ. իրականացվել է 50 պլանային ստուգում, 194 դիտարկում, 36 անասնահամաճարակային մշտադիտարկում: Արդյունքում, կայացվել է արտադրության գործունեության կասեցման 13 որոշում, վարչական տուգանք նշանակելու մասին 32 որոշում, նշանակվել է 3450,0 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով վարչական տուգանք:

2017թ. 9 ամիսների արդյունքում իրականացվել է 533 ստուգում, 481 դիտարկում, 84 անասնահամաճարակային մշտադիտարկում: Ստուգումներից և դիտարկում-

ներից 163-ի արդյունքում խախտումներ չեն հայտնաբերվել:

Ընդհանուր առմամբ, կայացվել է արտադրության կասեցման 90 որոշում, որից 48-ը ստուգման, իսկ 42-ը՝ դիտարկման հիման վրա, վարչական տուգանք նշանակելու մասին 219 որոշում, նշանակվել է 42710,0 հազ. դրամ ընդհանուր գումարով վարչական տուգանք: Վերստուգում է իրականացվել կասեցված 90 օբյեկտներից ընդամենը 16-ում:

Ընդհանուր առմամբ, 2017թ.-ին ստուգումների քանակը 2016թ.-ի համեմատությամբ ավելացել է 14 անգամ:

Վերահսկողության արդյունքում հայտնաբերվել են համակարգային բնույթի խախտումներ և անհամապատասխանություններ: Մասնավորապես.

Ծրագրում բացակայում է յուրաքանչյուր սուբյեկտի ռիսկայնությունը և ստուգման անցկացման ժամանակահատվածը

1. Ստուգումների 2017թ. տարեկան պլանը չի համապատասխանում «Ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի 2.1 հոդվածի 4-րդ մասի 3-րդ և 4-րդ կետերին՝ ծրագրում առկա չէ յուրաքանչյուր սուբյեկտի ռիսկայնությունը և յուրաքանչյուր ստուգման անցկացման ժամանակահատվածը:

- Ստուգումների տարեկան պլանը պետք է կազմվի «Ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 27.12.2012թ. 1679-Ն որոշմամբ սահմանված՝ սննդի

օպերատորների ռիսկայնության հաշվարկման մեթոդաբանության պահանջներին համապատասխան: Որոշմամբ սահմանված են ոլորտային և անհատական ռիսկի չափորոշիչներ:

Չնայած ծառայության աշխատակազմի կառուցվածքում առկա է Ռիսկերի կառավարման վարչություն, տարեկան ստուգումները պլանավորելիս ըստ տնտեսվարող սուբյեկտների ռիսկի անհատական չափորոշիչներ չեն հաշվարկվում:

2. Ծառայության կողմից ստուգումներն իրականացվում են ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված ստուգաթերթերով, որոնցում ներառված են բացառապես ազգային օրենսդրությամբ սահմանված նորմեր, իսկ անհամապատասխանություններն արձանագրվում են ԵԱՏՄ տեխնիկական կանոնակարգերում ամրագրված նորմերի նկատմամբ:

Պետական հսկողությունը պետք է իրականացվի ԵԱՏՄ տեխնիկական կանոնակարգի պահանջների պահպանման նկատմամբ, մինչդեռ ծառայության կողմից ստուգումներն իրականացվում են ՀՀ օրենքների և ՀՀ կառավարության որոշումների պահանջների պահպանման նկատմամբ

Համաձայն «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» (այսուհետ՝ Միություն) 2014 թվականի մայիսի 29-ի պայմանագրի 53-րդ հոդվածի 3-րդ կետի՝ միության տեխնիկական կանոնակարգն ուժի մեջ մտնելու օրվանից անդամ պետությունների տարածքներում արտադրանքին, կամ արտադրանքին և դրան ներկայացվող պահանջների հետ կապված՝ նախագծման (ներառյալ հետազննման), արտադրության,

շինարարության, մոնտաժի, կարգաբերման, շահագործման, պահման, փոխադրման, իրացման և ուտիլիզացման գործընթացներին ներկայացվող համապատասխան պարտադիր պահանջները, որոնք սահմանված են անդամ պետությունների օրենսդրությամբ կամ Հանձնաժողովի ակտերով, գործում են միայն անցումային դրույթներով սահմանված մասով, և Միության տեխնիկական կանոնակարգով և (կամ) Հանձնաժողովի ակտով սահմանված անցումային դրույթների գործողության ավարտի ամսաթվից չեն տարածվում արտադրանքը շրջանառության մեջ դնելու, տեխնիկական կանոնակարգման օբյեկտների համապատասխանությունը գնահատելու, Միության տեխնիկական կանոնակարգի պահանջների պահպանման նկատմամբ պետական հսկողության

(վերահսկողության) վրա: «Հայաստանի Հանրապետության՝ «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» 2014 թվականի մայիսի 29-ի պայմանագրին միանալու մասին» 2014 թվականի հոկտեմբերի 10-ի պայմանագրի 2-րդ հավելվածի 48-րդ կետի համաձայն՝ «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» 2014 թվականի մայիսի 29-ի պայմանագրի 53-րդ հոդվածի 3-րդ կետի առաջին պարբերության դրույթները Հայաստանի Հանրապետության կողմից կիրառվում են Պայմանագրին ուժի մեջ մտնելու օրվանից 12 ամիս հետո՝ բացառությամբ Մաքսային միության հետևյալ տեխնիկական կանոնակարգերի, որոնց համար սահմանվում են նշված դրույթներն ուժի մեջ մտնելու հետևյալ ժամկետները (բացառության մեջ մտնող տեխնիկական կանոնակարգերի ցանկում ներառված չեն սննդամթերքի անվտանգության ոլորտը կարգավորող տեխնիկական կանոնակարգերը):

Վերը նշված իրավական նորմերի իմաստով պետական հսկողությունը (վերահսկողությունը) պետք է իրականացվի Միության տեխնիկական կանոնակարգի պահանջների պահպանման նկատմամբ, մինչդեռ ծառայության կողմից ստուգումներն իրականացվում են ՀՀ օրենքների և ՀՀ կառավարության որոշումների պահանջների պահպանման նկատմամբ, ինչը հակասում է «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» 2014 թվականի մայիսի 29-ի պայմանագրի և «Հայաստանի Հանրապետության՝ «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» 2014 թվականի մայիսի 29-ի պայմանագրին միանալու մասին» 2014 թվականի հոկտեմբերի 10-ի պայմանագրի պահանջներին:

ՀՀ կառավարության 2015 թվականի հունվարի 30-ի թիվ 71-Ն որոշմամբ հետևյալ տեխնիկական կանոնակարգերի պահանջների նկատմամբ վերահսկողության իրավասությունը վերապահվել է ՍԱՊԾ-ին. Մաքսային միության հանձնաժողովի 2011 թվականի դեկտեմբերի 9-ի N 880 որոշմամբ հաստատված «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» (ՄՄ ՏԿ 021/2011) Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգ, 2011 թվականի դեկտեմբերի 9-ի N 881 որոշմամբ հաստատված «Սննդամթերքի մակնշման մասին» (ՄՄ ՏԿ 022/2011) Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգ, 2011 թվականի դեկտեմբերի 9-ի N 882 որոշմամբ հաստատված «Մրգերից և բանջարեղենից ստացված հյութամթերքի տեխնիկական կանոնակարգ» (ՄՄ ՏԿ 023/2011) Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգ, 2013 թվականի հոկտեմբերի 9-ի N 67 որոշմամբ հաստատված «Կաթի և կաթնամթերքի անվտանգության մասին» (ՄՄ ՏԿ 033/2013) Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգ, 2013 թվականի հոկտեմբերի 9-ի N 68 որոշմամբ հաստատված «Մսի և մսամթերքի անվտանգության մասին» (ՄՄ ՏԿ 034/2013) Մաքսային միության տեխնիկական

կանոնակարգ, 2012 թվականի հունիսի 15-ի N 34 որոշմամբ հաստատված «Հատուկ նշանակության սննդամթերքի առանձին տեսակների, այդ թվում՝ դիետիկ բուժիչ և դիետիկ կանխարգելիչ սննդի համար նախատեսված սննդամթերքի անվտանգության մասին» (ՄՄ ՏԿ 027/2012) Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգ, 2011 թվականի դեկտեմբերի 9-ի N 883 որոշմամբ հաստատված «Ճարպայուղային արտադրանքի տեխնիկական կանոնակարգ» (ՄՄ ՏԿ 024/2011) Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգ, 2011 թվականի դեկտեմբերի 9-ի N 874 որոշմամբ հաստատված «Հացահատիկի անվտանգության մասին» (ՄՄ ՏԿ 015/2012) Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգ, 2012 թվականի հուլիսի 20-ի N 58 որոշմամբ հաստատված «Սննդային հավելումների, բուրավետիչների և տեխնոլոգիական օժանդակ միջոցների անվտանգությանը ներկայացվող պահանջներ» (ՄՄ ՏԿ 029/2012) Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգ: Համաձայն «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 21-րդ հոդվածի 4-րդ մասի՝ եթե Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովի վավերացրած միջազգային պայմանագրերով սահմանվում են այլ նորմեր, քան նախատեսված են օրենքներով, ապա կիրառվում են վավերացված պայմանագրերի նորմերը: Եթե Հայաստանի Հանրապետության Նախագահի հաստատած միջազգային պայմանագրերով սահմանվում են այլ նորմեր, քան նախատեսված են իրավական այլ ակտերով, ապա կիրառվում են հաստատված պայմանագրերի նորմերը:

Բուն արտադրական և պահեստավորման գործընթացներում դիտարկում չի կարող իրականացվել, քանի որ այդ դեպքերում իրացում(վաճառք) չի կատարվում

3. Դիտարկումներն իրականացվում են ինչպես իրացման ցանցերում, այնպես էլ արտադրությամբ զբաղվող տնտեսվարող սուբյեկտների մոտ՝ որոշ դեպքերում նաև արտադրության փուլում:

«Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 2-րդ և 3-րդ կետերով նախատեսված է սննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի մակնշմանը և պիտանիության ժամկետին ներկայացվող պահանջներին, ինչպես նաև անհամապատասխանության դեպքում՝ իրացման (վաճառքի) կասեցում և ցուցումներ հայտնաբերված անհամապատասխանությունները վերացնելու վերաբերյալ, ինչպես նաև կենդանական ծագման մթերքի պահման պայմանների անհամապատասխանության դեպքում՝ իրացման (վաճառքի) կասեցում և նմուշառում՝ լաբորատոր փորձաքննության համար: Տվյալ իրավական նորմով

սահմանված «իրացման (վաճառքի) կասեցում» հարկադրանքի միջոցը կարող է կիրառվել բացառապես վաճառքի փուլում: Բուն արտադրական և պահեստավորման գործընթացներում դիտարկում չի կարող իրականացվել, քանի որ այդ դեպքերում իրացում (վաճառք) չի կատարվում:

Արտադրությունում դիտարկում կարող է իրականացվել միայն տվյալների հավաքագրման նպատակով: Դիտարկման հրամանի հիման վրա արտադրություններում փաստացի իրականացվել են ստուգման ընթացակարգերով նախատեսված գործողություններ:

- Դիտարկումների ընթացքում տնտեսվարողների նկատմամբ կայացվել է գործունեության կասեցման որոշումներ՝ հիմք ընդունելով ՀՀ Կառավարության 20.01.2011թ. ընդունված N 34-Ն Կառավարության որոշումը, մինչդեռ դիտարկման արդյունքներով կարող է կայացվել միայն արտադրանքի իրացումը (վաճառքը) կասեցնող որոշում, երբ առկա է «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 6-րդ մասի 2-րդ, 3-րդ և 4-րդ կետերով սահմանված դեպքերը (օր.՝ 14.02.2017թ. դիտարկման N 33 հրաման, 03.03.2017թ. դիտարկման N 54 հրաման, «27.06.2017թ. դիտարկման N 377 հրաման):

- Օրենսդրությունը սահմանում է դիտարկման ընթացքում իրականացվող գործողությունները, մինչդեռ Ծառայության պետի հրամանով յուրաքանչյուր դիտարկման համար սահմանված գործողությունները հակասում են Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության օրենքով նախատեսված գործողություններին՝ դիտարկման գործընթացը վերածելով ստուգման գործընթացի:

4. ՀՀ տարածք ներմուծած վտանգավոր սննդամթերքի մասին միջազգային արագ արձագանքման համակարգի միջոցով ստացված տեղեկատվությունը որոշ դեպքերում չի վերլուծվում, նշված սննդամթերքի նկատմամբ վերահսկողություն չի իրականացվում, վերահսկողության արդյունքում այն որպես անհատական դիսկի չափորոշիչ չի հաշվարկվում:

Չեն կատարվել ՀՀ կառավարության որոշման պահանջները

5. Համաձայն «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» ՀՀ օրենքի՝ կենդանական ծագման մթերք արտադրողները և վերամշակողները գործունեություն են

իրականացնում Ծառայության կողմից տրված եզրակացության հիման վրա: Եզրակացության տրամադրման կարգը հաստատվել է ՀՀ կառավարության 29.09.2016թ. թիվ 989-Ն որոշմամբ, որը ուժի մեջ է մտել 05.10.2017թ.-ին: Որոշմամբ հանձնարարված է Ծառայության պետին, մինչև որոշումն ուժի մեջ

մտնելը, բացահայտել կենդանական ծագման սննդամթերք արտադրող սննդի շղթայի գործող օպերատորներին և վերջիններիս յուրաքանչյուր եռամսյակը մեկ անգամ տեղեկատվություն տրամադրել գործունեության եզրակացություն ստանալու ժամկետների և կարգի, ինչպես նաև եզրակացության հիման վրա գործունեություն իրականացնելու անհրաժեշտության վերաբերյալ: Նշված գործողությունները ծառայության կողմից չեն իրականացվել: Եզրակացությունը պետք է տրամադրվի «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված աուդիտի իրականացման հիման վրա: Աուդիտի իրականացման հարցաշար ոչ մի իրավական ակտով սահմանված և հաստատված չէ:

Խախտվել է «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ և 10-րդ հոդվածները:

Չեն պահպանվում ոլորտին առնչվող իրավական ակտերի նորմերը և ընթացակարգերը

6. Տեսչական ստուգումների և դիտարկումների իրականացման ընթացքում չեն պահպանվում ոլորտին առնչվող իրավական ակտերի

նորմերը և ընթացակարգերը: Ընտրանքային կարգով ուսումնասիրվել են իրականացված ստուգումների 10 փաթեթներ, որոնցից 8-ում հայտնաբերվել են հետևյալ ընթացակարգային խախտումները.

6.1. Ծառայության պետի թիվ 38-17 հանձնարարագրով տնտեսվարողի մոտ 16.03.2017-29.03.2017թթ. իրականացված ստուգման ընթացքում կատարվել է արտադրատեսակներից նմուշառում և ուղարկվել է լաբորատոր փորձաքննության: Համաձայն 27.03.2017թ. N 866 փորձարկման արձանագրության՝ «Կոլոլակ» արտադրատեսակը չի համապատասխանել ՄՄՏԿ 034/2013 պահանջներին մանրէաբանական «ԱՅԽՄ» ցուցանիշով, և 30.03.2017թ. կայացվել է որոշում արտադրական գործունեության առանձին գործառույթները կասեցնելու և խախտումները վերացնելու վերաբերյալ: Փաթեթի ուսումնասիրությունից պարզվեց.

➤ Ստուգաթերթը լրացված է մատիտով, որը հնարավորություն է ընձեռում փոխել հարցերի պատասխանները, իսկ կարգադրագրերը լրացված են թերի: Պահեստում առկա և հետ կանչված վտանգավոր արտադրանքի 17.1 կգ-ը՝ ըստ N 3817 ոչնչացման ակտի, տեսուչի կողմից ոչնչացվել է միանձնյա, հանձնաժողովի անդամներից ոչ մեկը չի ստորագրել համապատասխան ակտում:

Խախտվել են Կառավարության 10.09.2015թ. թիվ 1060-Ն որոշման պահանջները:

Չի թողարկվել փորձնական արտադրանք և չի ներկայացվել լաբորատոր փորձաքննության

➤ Բացակայել են Ծառայության պետի 30.03.2017թ. որոշման պահանջների կատարման վերաբերյալ փաստաթղթերը, չի կազմակերպվել սանիտարական օր,

չի թողարկվել փորձնական արտադրանք և չի ներկայացվել լաբորատոր փորձաքննության «ԱՅԽՄ» ցուցանիշով, սույն որոշման կատարման մասին տեղեկանքը փաթեթում բացակայում է: **Սույն որոշման չկատարումը՝ սահմանված ժամկետում, առաջացնում է պատասխանատվություն օրենքով, սակայն Ծառայության կողմից ոչինչ չի ձեռնարկվել:**

➤ Ներկայացված փաթեթից պարզ է դառնում, որ արտադրական գործունեության առանձին գործառույթը կասեցնելու մասին որոշումը հանված չէ:

6.2. Ծառայության պետի թիվ 116-17 հանձնարարագրով Ընկերությունում 07.04.2017-21.04.2017թթ. իրականացվել է ստուգում. հայտնաբերված խախտումների վերացման վերաբերյալ 04.05.2017թ. տրվել է N 116-17 հանձնարարականը, որով անհամապատասխանությունների վերացման ժամկետ է սահմանվել 01.06.2017թ.: Փաստաթղթերից պարզ է դառնում, որ.

➤ Սահմանված ժամկետում Ծառայությանը անհամապատասխանությունների վերացման մասին չի տեղեկացվել:

➤ Ծառայության տեսուչների կողմից ստուգման ընթացքում պատրաստի արտադրանքից և հումքից նմուշառում չի արվել և լաբորատոր փորձաքննություններ չեն նշանակվել՝ չնայած այն հանգամանքին, որ նույն տեսուչները տնտեսվարողի մոտ արձանագրել էին խախտում այն մասին, որ ՍՊԸ-ի արտադրանքը ընդհանրապես լաբորատոր փորձաքննություն չի անցել:

➤ Ստուգման պահին սննդի շղթայում ներգրավված 22 աշխատակիցներից ստուգման փաթեթում առկա են միայն 10-ի բժշկական զննության գրքույկների պատճենները, որոնցից առնվազն 5-ի պատճենները արժանահավատ չեն: **Խախտվել են «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 2-րդ կետի 7-րդ ենթակետի պահանջները:**

6.3. Ծառայության պետի թիվ 384-17 հանձնարարագրով Ընկերությունում իրականացվել է ստուգում 19.06.2017-30.06.2017թթ. ժամանակահատվածում:

Հանրային սնունդ մատուցողը վերականգնել է անհայտ ծագման ապրանքի մակնշումը

➤ Ընկերությունում 19.06.2017թ.-ին տեսուչի կողմից հայտնաբերվել է անհայտ ծագման թթվասեր՝ 3 կգ և պանիր՝ 10 կգ: Արձակվել է N 384

կարգադրագիրը՝ վերը նշված ապրանքի իրացումը կասեցնելու մասին: 23.06.2017թ. Ծառայության պետի որոշումով ապրանքի իրացման կասեցումը վերացվել է, քանի որ մակնշումը համապատասխանեցվել է «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին: **Պարզ չէ, թե հանրային սնունդ մատուցող ընկերությունը ինչպես է վերականգնել անհայտ ծագման ապրանքի մակնշումը:**

➤ Ստուգման ընթացքում տեսուչները արձանագրել են, որ ՍՊԸ-ի տնօրենի հայտարարության մեջ նշված ընդամենը 6 աշխատակիցները ենթարկվել են նախնական և պարբերական բժշկական զննությունների, սակայն գործում կարված սանգրքույկներից երևում է, որ 6-ից առնվազն 5-ը ստուգման պահին օրենսդրությամբ սահմանված կարգով բուժզննում չեն անցել: Խախտվել են Կառավարության 20.01.2011թ. N 34 որոշման հավելվածի 55-րդ կետի պահանջները:

➤ Ըստ ստուգաթերթի 8.1. կետի՝ ընդունվող ամբողջ հումքը և սննդամթերքը ուղեկցվում են անվտանգությունը և որակը հաստատող փաստաթղթերով: Սակայն ստուգման փաթեթում բացակայում է կենդանական ծագման հումքի անվտանգությունը և որակը հաստատող որևէ փաստաթուղթ: Խախտվել են «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները:

6.4. Ծառայության պետի թիվ 477-17 հանձնարարագրով տնտեսվարողի մոտ 19.07.2017-08.08.2017թթ. իրականացվել է ստուգում.

➤ Ստուգաթերթը լրացված է թերի՝ տեղեկատվական բնույթի հարցաշարի 18 կետերից լրացված է միայն 1 կետ:

Ստուգման փաթեթում բացակայում են խախտման վերաբերյալ փաստաթղթեր

➤ Տեսուչների կողմից արձանագրվել է խախտում՝ ըստ որի բացակայում են ռուսերեն գրառումները 13 արտադրատեսակի պիտակների վրա:

Ընդ որում, ստուգաթերթի 8.9 կետով նախատեսված վերահսկողությունը պետք է իրականացվեր «ակնադիտական և փաստաթղթային զննման» միջոցով, սակայն հայտնաբերված և արձանագրված խախտումները հիմնավորված չեն, քանի որ ստուգման փաթեթում բացակայում են խախտման վերաբերյալ փաստաթղթեր, պիտակներ: Նաև բացակայում են արդեն ուղղված տարբերակները, որոնք տվյալ ապրանքների պիտակների իրացման կասեցումը դադարեցնելու հիմք են:

➤ Ստուգող հանձնաժողովին տրամադրած տեղեկանքում չի նշվել, որ կազմակերպությունը արտադրում է հում ապխտած հավի կրծքամիս: Սակայն փաթեթում առկա է եղել «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ի 15.06.2017թ. թիվ 2029

փորձաքննության արձանագրությունն այն մասին, որ տնտեսվարողի կողմից արտադրվող հում ապխտած հավի կրծքամսի նմուշում հայտնաբերել է E.Coli աղիքային ցուպիկ: Տեսուչների կողմից ստուգման ընթացքում փաստաթղթերի անհամապատասխանությունների վերացման և վտանգավոր սննդամթերքի հայտնաբերման ուղղությամբ որևէ գործողության մասին տեղեկություն փաթեթում արտացոլված չէ:

6.5. Ծառայության պետի թիվ 454-17 հանձնարարագրով Ընկերությունում 06.07.2017-26.07.2017թթ. իրականացվել է ստուգում. Ծառայության կողմից 01.08.2017թ. կազմվել է N 454 տեղեկանքը խախտումներ չհայտնաբերելու մասին:

➤ Ստուգման փաստաթղթերի փաթեթում բացակայում են հումքի մակնշումը և հումքի անվտանգության վերաբերյալ փաստաթղթերը՝ մասնավորապես կաթի և կաթի փոշու, իսկ տեսուչները դրանց առկայությունը փաստել են ստուգաթերթում:

**Առկա չեն արտադրանքի
լաբորատոր փորձաքննության
արձանագրությունները**

6.6. Ծառայության պետի թիվ 6-Ա հանձնարարագրով Ընկերությունում 30.11.2016-13.12.2016թթ. իրականացվել է ստուգում: Ծառայության պետի

01.12.2016թ. որոշումով կասեցվել է ՍՊԸ-ի արտադրական գործունեությունը, քանի որ խախտվել են ՀՀ Կառավարության 20.01.2011թ. N 34-Ն որոշման հավելվածի մի շարք կետերի պահանջներ և Կառավարության 19.10.2006թ. N 1560-Ն որոշման հավելվածի N 1 և N 2 աղյուսակի պահանջները՝ առկա չեն արտադրանքի լաբորատոր փորձաքննության արձանագրությունները: Ծառայության պետի 13.01.2017թ. N 6-Ա հրամանով 16-18.01.2017թ. իրականացվել է կրկնակի ստուգում նախկին ստուգման ընթացքում կայացված կասեցման որոշման պահանջների կատարման փաստը բացահայտելու նպատակով և կազմվել է N 6 տեղեկանքը խախտումներ չհայտնաբերվելու մասին: Ստուգման փաթեթի ուսումնասիրությամբ պարզվել է.

➤ Առաջին ստուգման ակտում նշվել է, որ արտադրանքի լաբորատոր փորձաքննություններ չեն իրականացվել, սակայն տնտեսվարողի կողմից խախտումը վերացվել է ստուգման ընթացքում: Խախտման վերացումը հավաստող որևէ փաստաթուղթ փաթեթում առկա չէ:

➤ Կրկնակի ստուգման փաթեթում բացակայում է Ծառայության պետի հրամանը նախկինում կայացված որոշումը (արտադրական գործունեությունը կասեցնելու վերաբերյալ) վերացնելու վերաբերյալ:

➤ Կրկնակի ստուգմամբ խախտում չի արձանագրվել, սակայն ստուգման փաթեթում նույնպես բացակայում են լաբորատոր փորձաքննության

արձանագրությունները, որոնց բացակայության հիման վրա արձանագրվել էր նախկին խախտումը:

**Արտադրատեսակներից
նմուշառում չի իրականացվել և
լաբորատոր
փորձաքննություններ չեն
նշանակվել**

**6.7. Ծառայության պետի թիվ
150-17 հանձնարարագրով
Ընկերությունում 05.05.2017-
25.05.2017թթ. իրականացվել է
ստուգում:** Ստուգման ընթացքում
ընկերությունը տուգանվել է 100.000

դր.' մսամթերքի ծխեցման հատվածի առաստաղի ոչ մաքուր վիճակի համար: Ստուգման փաթեթի ուսումնասիրությամբ պարզվել է.

➤ Արտադրատեսակներից նմուշառում չի իրականացվել և լաբորատոր փորձաքննություններ չեն նշանակվել, մինչդեռ նախկինում ընկերության կողմից պատվիրված փորձաքննությունների ընթացքում հայտնաբերվել են մանրէաբանական ցուցանիշների խախտումներ մի շարք արտադրատեսակներում:

**Մսամթերքում
հայտնաբերվել են
Աղիքային ցուպիկի խմբի
մանրէներ**

**6.8. Մսամթերքի ներմուծմամբ և
պահածոների արտադրությամբ զբաղվող
տնտեսվարողի մոտ 2017թ. օգոստոսի 25-
ին Ծառայության պետի թիվ 638-Ա
հրամանով իրականացվել է դիտարկում:**

Դիտարկման ընթացքում պահածոների մեջ օգտագործվող տավարի գլխամսից արվել է նմուշառում և ուղարկվել լաբորատոր փորձաքննության՝ «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ: Լաբորատորիայի 31.08.2017թ. թիվ 3091 փորձարկման արձանագրությամբ հաստատվել է, որ նմուշում առկա են **Աղիքային ցուպիկի խմբի մանրէներ** (ԱՑԽՄ, ՄՄ ՏԿ 034/2013):

**Ախտահարված 25տ.
մսամթերքը չի ոչնչացվել**

ՍԱՊԾ-ի կողմից 01.09.2017թ արձակվել է թիվ 638 կարգադրագիրը՝ փորձարկված նմուշի ամբողջ խմբաքանակը (25տ. տավարի սառեցված գլխամիս) 10 օրում ոչնչացման կամ օգտահանման ենթարկելու

մասին: Նույն օրը ՍՊԸ տնօրենը նամակով դիմել է ՍԱՊԾ պետին՝ թույլ տալ վերը նշված մսի խմբաքանակը օգտագործել պահածոների արտադրության մեջ՝ քանի որ այն անցնելու է 100°C ջերմային մշակում: Նամակի հետ կցվել է նաև մսաբուսական պահածոների արտադրության տեխնոլոգիական հրահանգը և բաղադրագիրը:

➤ ԱՅԽՄ-ով ախտահարված 25տ. մսամթերքը չի ոչնչացվել և չի օգտահանվել: Խախտվել է ՀՀ Կառավարության 10.09.2015թ. թիվ 1060-Ն որոշումով սահմանված Կարգի 13-րդ, 14-րդ, 15-րդ, 16-րդ, 19-րդ, 20-րդ կետերի պահանջները:

➤ Ըստ էության, Ծառայության կողմից թույլատրվել է ՄՄՏԿ 021/2011, ՄՄՏԿ 034/2013 կանոնակարգերի պահանջների անհամապատասխանությունների պատճառով վտանգավոր ճանաչված հումքը օգտագործել մսաբուսական պահածոների արտադրության մեջ: Ընկերության տնօրենի կողմից մշակված և հաստատված ՏՀԲ 39346281. 02-2017 մսաբուսական պահածոների արտադրության տեխնոլոգիական հրահանգի և բաղադրագրի 3.3 կետով սահմանված է, որ պահածոների պատրաստման համար օգտագործվող հումքում թունավոր տարրերի, պեստիցիդների և ռադիոնուկլիդների պարունակությունները, ինչպես նաև մանրէաբանական ցուցանիշները չպետք է գերազանցեն թույլատրելի մակարդակները, որոնք սահմանված են ՄՄՏԿ 021/2011, ՄՄՏԿ 034/2013, ՄՄՏԿ 015/2011 Մաքսային միության տեխնիկական կանոնակարգերով: Տեսուչի եզրակացությամբ առաջարկվող դրույթները չեն ապահովում նշված հրահանգի պահանջների կատարումը:

Ընդհանուր առմամբ, վերոնշյալ դեպքերի փաթեթների ուսումնասիրությունից պարզ է դառնում, որ ստուգումների և դիտարկումների ընթացքում կայացվել են ապրանքների վաճառքը և արտադրության գործունեությունը կասեցնելու որոշումներ, սակայն որոշումների կատարման ապահովման գործընթացի վերաբերյալ փաստաթղթավորում չի իրականացվել:

2

Սահմանային պետական վերահսկողություն

Սահմանային պետական վերահսկողությունը իրականացվում է Ագարակի, Բագրատաշենի, Բավրայի, Գոգավանի, Երևանի և Զվարթնոցի սահմանային հսկիչ կետերում:

2016թ.-ին երրորդ երկրներից ներմուծված 10360 բեռներից 4564 /44 տոկոս/ բեռների ձևակերպում իրականացվել է լաբորատոր փորձաքննության արդյունքում: 2016թ.-ին Երևանում գործող երկու սահմանային հսկիչ կետերում ձևակերպվել է անասնաբուժական հսկողության բեռների 80.4 տոկոսը, բուսասանիտարական հսկողության բեռների 55.8 տոկոսը, սննդամթերքի անվտանգության հսկողության բեռների 85.1 տոկոսը:

2017թ. 10 ամիսների ընթացքում երրորդ երկրներից ներմուծված 9072 բեռներից 3752 /41.4 տոկոս/ բեռների ձևակերպում իրականացվել է լաբորատոր փորձաքննության արդյունքում: 2017թ.-ի 10 ամիսներին Երևանում գործող երկու սահմանային հսկիչ կետերում ձևակերպվել է անասնաբուժական հսկողության բեռների 88 տոկոսը, բուսասանիտարական հսկողության բեռների 55.8 տոկոսը, սննդամթերքի անվտանգության հսկողության բեռների 98.8 տոկոսը:

Սահմանային պետական վերահսկողությունը կարգավորվում է «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին», «Անասնաբուժության մասին», «Բուսասանիտարիայի մասին» ՀՀ օրենքներով, 21.10.2010թ. թիվ 1442-Ն, 21.02.2013թ. թիվ 218-Ն կառավարության որոշումներով և ԵԱՏՄ ընթացակարգերով, որոնցով սահմանված են ընթացակարգերը և բեռի ռիսկայնության որոշման կարգը և չափորոշիչները:

Ուսումնասիրությունները ցույց են տվել, որ Ներմուծման հավաստագիր պրամադրվում է առանց հաշվի առնելու նշված իրավական ակտերի դրույթները: Առկա են դեպքեր, երբ.

1. Նույն արտադրողի կողմից արտադրված նույն ապրանքի միևնույն ծավալի բեռների ռիսկը՝ տարբեր ոչ ռիսկային ներմուծողների պարագայում, գնահատվել է տարբեր.

**Միևնույն պայմաններում
ներմուծված բեռի
ռիսկայնությունը 3
տնտեսվարողների համար
գնահատվել է տարբեր
միավորներով**

➤ 2017թ. փետրվար ամսին 3 տնտեսվարողներ (Մ.Պ.Հ.Հ. 29, 260 և 5787) բրազիլական «Սեարա Ալիմենտոս» ընկերությունից ՀՀ են ներմուծել թռչնամիս: Միևնույն պայմաններում ներմուծված բեռի ռիսկայնությունը 3 տնտեսվարողների

համար գնահատվել է տարբեր միավորներով (1-ին դեպքում՝ 65 միավոր, իսկ 2-րդ և 3-րդ դեպքերում՝ 80 միավոր, բոլորն էլ միջին ռիսկայնության): Միավորների տարբերությունն առաջացել է Կառավարության 21.02.2013թ. թիվ 218-Ն որոշման 3-րդ մասի 4-րդ կետի պահանջների տարամեկնաբանության արդյունքում: Առաջին դեպքում բրազիլական արտադրողը ունեցել է ՀԱՄՊ սերտիֆիկատ, իսկ 2-րդ և 3-րդ դեպքերում սերտիֆիկացված չի եղել, ինչի արդյունքում ներմուծվող բեռի ռիսկայնությունը բարձրացել է, և վերջիններիս կողմից ներմուծված սննդամթերքը՝ լինելով միջին ռիսկային, ուղղարկվել է լաբորատոր փորձաքննության:

➤ 2017թ. փետրվար ամսին Տնտեսվարող ընկերությունը բրազիլական «ՋԻ ԲԻ ԷՍ ԱՎԵ» ՍՊԸ-ից ներմուծել է 25 տ. խոզի միս, որն ըստ ռիսկայնության գնահատման համակարգի, ստացել է 65 միավոր: Վերջինիս, առանց լաբորատոր փորձաքննության, տրամադրվել է անվտանգության սերտիֆիկատ N00006643, քանի որ ՓԲԸ-ի կողմից ներմուծված բեռի փաստաթղթերում առկա է արտադրողի BRC սերտիֆիկատ՝ տրված սակայն ոչ թե խոզի, այլ հավի մսի արտադրության համար:

Խախտվել է Կառավարության 21.02.2013թ. թիվ 218-Ն որոշման 3-րդ մասի 4-րդ կետի պահանջները:

2. 2017թ. ընթացքում նույն տնտեսվարողի կողմից (Մ.Պ.Հ.Հ. 111 և 174) բրազիլական «ՋԻ ԲԻ ԷՍ ԱՎԵ» ՍՊԸ արտադրողից ներկրվել է 9 խմբաքանակ հավի միս (ընդամենը 228973 կգ): 9 ներկրումից 2-ի պարագայում ռիսկայնությունը գնահատվել է 65 միավոր, իսկ մնացած 7-ի դեպքում՝ 80 միավոր: Տարբերությունը պայմանավորված է եղել ՀԱՍՊ սերտիֆիկատի առկայությամբ կամ բացակայությամբ:

Արդյունքում հասկանալի չէ, թե բրազիլական արտադրողի մոտ արտադրության անվտանգության համակարգ ներդրված է, թե ոչ: Ցուցադրվել է ոչ համակարգված մոտեցում, քանի որ արտադրողի մոտ արտադրության անվտանգության համակարգի ներդրման վերաբերյալ հավաստագիրը տրվում է ոչ թե արտադրված արտադրանքի խմբաքանակին, այլ արտադրությանը ընդհանրապես:

«Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն՝ վարչական մարմիններին արգելվում է անհավասար մոտեցում ցուցաբերել միատեսակ փաստական հանգամանքների նկատմամբ, եթե առկա չէ դրանց տարբերական որևէ հիմք: Վարչական մարմինները պարտավոր են անհատական մոտեցում ցուցաբերել էապես տարբեր փաստական հանգամանքների նկատմամբ: Եթե վարչական մարմինը որևէ հայեցողական լիազորություն իրականացրել է որոշակի ձևով, ապա միանման դեպքերում հետագայում ևս պարտավոր է իր այդ հայեցողական լիազորությունն իրականացնել նույն ձևով:

3. Ներմուծման հավաստագրերը տրվել են լաբորատոր փորձաքննության արդյունքում անվտանգության չափանիշներին չհամապատասխանող բեռների համար:

**Օգտագործման համար
վտանգավոր մասերերը չի
ոչնչացվել և տրամադրվել է
անվտանգության
սերտիֆիկատ**

➤ Ներմուծող ընկերության կողմից
02.04.2017թ. ուկրաինական

«Պտիցեկոմպլեքս Գուբին»
ընկերությունից ներմուծված սառեցված
հավը (15տ.) ՍԱՊԾ կողմից նմուշառվել է
Բ1-483 ծածկագրով և ուղարկվել

փորձաքննության «Ստանդարտ Դիալոգ» ՍՊԸ: 04.04.2017թ. N491
արձանագրությամբ լաբորատորիան հավաստել է, որ Բ1-483 կոդով նմուշում
հայտնաբերվել են սալմոնելաներ՝ այսինքն **«Սննդամթերքի անվտանգության
մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն** սննդամթերքը վտանգավոր է
օգտագործման համար և ՍԱՊԾ որոշումով խմբաքանակը պետք է ոչնչացվեր կամ
արտահանվեր ՀՀ-ից: Սակայն նույն օրը՝ 04.04.2017թ., սառեցված հավի այդ
խմբաքանակի համար ՍԱՊԾ-ն տրամադրել է անվտանգության սերտիֆիկատ
(N00007217), փաստացի հաշվի չառնելով մթերքի մասին լաբորատորիայի կողմից
տրված եզրակացությունը:

**Խախտվել են «Սննդամթերքի անվտանգության պետական
վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 4-րդ և 7-րդ կետերը,
օրենքի 5-րդ գլխի 21-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 1-ին և 3-րդ կետերը, 24-րդ
հոդվածի 8-րդ կետի պահանջները, 27-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները,
Կառավարության 21.10.2010թ. թիվ 1442 Ն որոշմամբ սահմանված կարգի 17-
րդ, 19-րդ և 20-րդ կետերի պահանջները:**

**Ընդեղենը ուղարկվել է
լաբորատոր
փորձաքննության՝ չնայած
այն հանգամանքին, որ
ներմուծված ամբողջ
խմբաքանակի համար
արդեն տրամադրվել էր
անվտանգության
սերտիֆիկատ**

➤ 26.10.2016թ. Ընկերությունը ԱՄԷ-
ից ներմուծել է 8 տեսակ ընդեղեն:
03.11.2016թ. 2 անուն ապրանքատեսակից
(կարմիր բիրբար և պիստակ) ծառայության
տեսուչի կողմից նմուշառվել և ուղարկվել է
լաբորատոր փորձաքննության՝ չնայած այն
հանգամանքին, որ 31.10.2016թ.
Ծառայության կողմից ներմուծված ամբողջ
խմբաքանակի համար արդեն տրամադրվել
էր անվտանգության սերտիֆիկատ

(N025924): 10.11.2016թ. լաբորատորիայի կողմից տրված փորձաքննության
արձանագրության համաձայն՝ պիստակը չի համապատասխանել
անվտանգության ստանդարտներին (դրանում առկա է եղել բորբոսասունկ): Հիմք
ընդունելով լաբորատոր փորձաքննության արձանագրությունը՝ 24.11.2016թ.
Ծառայության կողմից որոշում է կայացվել ոչնչացնել պիստակի խմբաքանակը,

այն պարագայում, երբ առնվազն 24 օր այն եղել է վաճառքում: Տեսուչի կողմից կազմվել է արձանագրություն, ըստ որի՝ նույն օրն ինքն անձամբ ոչնչացրել է 100 կգ. պիստակ՝ ներմուծող ընկերության տնօրենի ներկայությամբ: Բացակայում են նշված խմբաքանակի գտնվելու վայրը, առկայությունը հավաստող հիմնավոր փաստաթղթեր կամ այլ տեղեկատվություն:

Խախտվել են ՀՀ Կառավարության 21.10.2010թ. N1442Ն որոշումով սահմանված Կարգի 17-րդ, 18-րդ կետերի և 20-րդ կետի պահանջները, ՀՀ Կառավարության 10.09.2015թ. թիվ 1060-Ն որոշման պահանջները:

4. Ներմուծման հավաստագրերը տրվել են ավելի շուտ, քան ստացվել է տվյալ բեռի լաբորատոր փորձաքննության արձանագրությունը:

**Ներմուծման
հավաստագրերը տրվել են
ավելի շուտ, քան ստացվել է
տվյալ բեռի լաբորատոր
փորձաքննության**

Սննդամթերք ներմուծող ընկերությունը 09.02.2017թ. Բրազիլիայից ներկրել է թռչնամիս: Ռիսկայնության գնահատման արդյունքում Ծառայության սահմանային տեսուչների կողմից նմուշառում է իրականացվել և ուղարկվել է լաբորատոր

փորձաքննության, սակայն, արդեն 13.02.2017թ., առանց լաբորատոր փորձաքննության արդյունքների Ծառայության կողմից տրամադրվել է բեռի անվտանգության սերտիֆիկատ (N00006717): Իսկ լաբորատոր փորձաքննության արդյունքները ստացվել են միայն 11 օր անց՝ 24.02.2017թ.: Սննդամթերք ներմուծող ընկերության կողմից ներմուծված 22 տ. մարինացված վարունգի անվտանգության սերտիֆիկատը (N026248) տրվել է 24.11.2016թ., սակայն լաբորատոր փորձաքննության եզրակացությունը ստացվել է 01.12.16թ.: Ընկերության կողմից ներմուծված 100 կգ պիստակի անվտանգության սերտիֆիկատը (N025924) տրվել է 31.10.2016թ., սակայն լաբորատոր փորձաքննության եզրակացությունը ստացվել է 10.11.17թ.: Ընկերության կողմից ներմուծված 103.8տ. մսամթերքի սանվտանգության սերտիֆիկատը (N00006457) տրվել է 11.01.2017թ., սակայն լաբորատոր փորձաքննության եզրակացությունը ստացվել է 16.01.17թ.:

Խախտվել են ՀՀ Կառավարության 21.10.2010թ. N1442-Ն որոշումով սահմանված Կարգի 17-րդ և 18-րդ կետերի պահանջները:

5. Ծառայության կողմից պատշաճ հսկողություն չի իրականացվում սննդամթերքի ներմուծման փաստաթղթերի իրավաչափության և վավերականության նկատմամբ.

**Ժամկետնանց BRC
սերտիֆիկատի հիման վրա
տրամադրվել է անվտանգության
սերտիֆիկատ**

Ընկերությունը ամերիկյան «Պիլիգրիմ Պրայդ» ընկերությունից ներմուծել է 102տ. հավի սառեցված միս: Ներմուծման փաստաթղթերում ներկայացվել է BRC սերտիֆիկատ,

որի գործողության ժամկետը ավարտված է եղել: Սակայն այն ընդունվել է Ծառայության սահմանային տեսուչի կողմից, ինչի արդյունքում բեռի ռիսկայնությունը 15 միավորով նվազել է և մսամթերքին առանց զննման ու լաբորատոր փորձաքննության 20.06.17թ. տրամադրվել է անվտանգության սերտիֆիկատ (N00008089) և թույլատրվել ներմուծումը ՀՀ:

Խախտվել են ՀՀ Կառավարության 21.02.2013թ. թիվ 218-Ն որոշման 3-րդ մասի 4-րդ կետի պահանջները:

6. Չեն իրականացվում վերլուծություններ և գործողություններ՝ առավել ռիսկային երկրներից և արտադրողներից ՀՀ ներմուծվող սննդամթերքի մուտքը կանխարգելելու և անվտանգությունն ապահովելու համար: ՀՀ Կառավարության 21.02.2013թ. թիվ 218-Ն որոշման համաձայն՝ ռիսկը գնահատվում է բարձր, եթե միևնույն երկրից բերված նույն կամ նմանատիպ սննդամթերքի համար դրա վտանգավորության վերաբերյալ եղել են ստացված ծանուցումներ կամ ներմուծման արգելում կամ, եթե միևնույն կազմակերպության կողմից արտադրված միևնույն տեսակի սննդամթերքը նախկինում ունեցել է սննդամթերքի անվտանգության պահանջների հետ կապված անհամապատասխանություն ներմուծման պահին:

Ներմուծվող ապրանքների ուղեկցող փաստաթղթերի ընտրանքային ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ 19.11.16թ. հայկական ընկերությունը ուկրաինական «Վինիդսկի պտիցիֆաբրիկա» ընկերությունից ներմուծել է 19800կգ. հավի միս, 08.11.16 անհատ ձեռնարկատիրոջ կողմից ՌԴ-ից ներմուծվել է 1000 կգ կարագ, 02.07.17թ. մսամթերքի արտադրությամբ զբաղվող ընկերության կողմից բելգիական «Կիկո դոմակո» ֆիրմայից ներմուծվել է հավի աղացած միս և բոլոր դեպքերում էլ ներմուծվող խմբաքանակներում հայտնաբերվել են աղիքային ցուպիկներ խմբի մանրէներ (ԱՅԽՄ):

**Ներմուծվող բեռների
ռիսկայնության գնահատումը
իրականացվում է թերություններով**

Չնայած այն հանգամանքին, որ օրենսդրական ակտերով կարգավորվում է ներմուծվող բեռների ռիսկայնությունը՝ ըստ արտադրող երկրների և արտադրող

ընկերությունների, հետագայում նշված երկրներից և արտադրողներից ներմուծվող բեռների սահմանային ստուգումների ժամանակ հաշվի չեն առնվել վտանգավոր բեռների ներմուծման նախադեպերը և ռիսկայնության գնահատումը թերություններով է իրականացվել:

Խախտվել են ՀՀ Կառավարության 21.02.2013թ. թիվ 218-Ն որոշման 4-րդ մասի 8-րդ կետի և 5-րդ մասի 10-րդ կետի պահանջները:

**Սահմանային տեսուչների
աշխատանքը ևս մեկ
անգամ կատարվում է
Երևանում այլ տեսուչների
կողմից**

7. Սահմանին ծառայության տեսուչները փաստացի առաջինն են առնչվում ներմուծվող բեռի և բեռի հետ կապված փաստաթղթերի հետ: Ըստ պաշտոնի անձնագրի նրանց վրա է դրված բեռի զննման և փաստաթղթավորման պարտականությունները: Տեսուչը

սահմանին, ըստ ներկայացվող փաստաթղթերի, հաշվում է ներմուծվող բեռի ռիսկայնությունը (Կառավ. Որոշ. 21.02.2013թ. N218-Ն և 21.10.2010թ. N1442-Ն.) և որոշում է կայացնում՝ արդյոք բեռը ենթակա է զննման, լաբորատոր ստուգման կամ սերտիֆիկացման: Ուսումնասիրությամբ պարզվել է, որ անկախ ՀՀ սահմաններում գտնվող տեսուչների կողմից կատարվող հաշվարկի, բոլոր դեպքերում կարգադրագիր է կազմվում ներմուծումը կասեցնելու մասին, մինչև լաբորատոր փորձաքննության արդյունքներով բեռի անվտանգ ճանաչվելը: Չնայած դրան, փաստաթղթերը կրկնակի ստուգում են անցնում և վերջնական որոշումը կայացվում է Երևանում: Ստացվում է, որ սահմանային տեսուչների աշխատանքը ևս մեկ անգամ կատարվում է Երևանում այլ տեսուչների կողմից: Կան նաև դեպքեր, երբ սահմանային տեսուչը տնտեսվարողի ներմուծումը կասեցնում է սեփական նախաձեռնությամբ, անգամ ներմուծվող բեռի ոչ ռիսկային համարվելու պարագայում:

Խախտվել են ՀՀ Կառավարության 21.10.2010 N 1442-Ն որոշումով սահմանված կարգի 16-րդ և 17-րդ կետերի պահանջները և 21.02.2013թ. թիվ 218-Ն որոշման պահանջները:

8. Ներմուծման ընթացքում նմուշառած և լաբորատոր փորձաքննությունների արդյունքում անվտանգության չափանիշներին չհամապատասխանող սննդամթերքը չի ոչնչացվել կամ հետ ուղարկվել: Դրանց տրվել են անվտանգությունը հավաստող սերտիֆիկատներ, ներմուծման փաստաթղթերի փաթեթներում փորձաքննությունների արձանագրությունները չեն կցվել կամ փոխարինվել են լաբորատոր փորձաքննությունների դրական արձանագրություններով: Իսկ որոշ դեպքերում անվտանգության սերտիֆիկատի տրամադրման հիմք է հանդիսացել տնտեսվարողի կողմից ներկայացված լաբորատոր փորձաքննության արձանագրությունը, ինչը հակասում է նմուշառման և լաբորատոր փորձաքննության կարգին:

**Անվտանգության
չափանիշներին
չհամապատասխանող
սննդամթերքը չի ոչնչացվել
կամ հետ ուղարկվել**

➤ Հայկական ներմուծող
ընկերության կողմից 20.01.17թ.
բրազիլական «Ագրիկոլա Ջանգելս»
ընկերությունից ներմուծված սառեցված
հավի թևերը ՍԱՊԾ-ի կողմից նմուշառվել և
Բ1-70, Բ2-70 ծածկագրերով ուղարկվել են

փորձաքննության «Ստանդարտ Դիալոգ» լաբորատորիա: 24.01.2017թ. N83 արձանագրությամբ լաբորատորիան հավաստել է, որ Բ1-70 կոդով նմուշում հայտնաբերվել են սալմոնելներ, այսինքն՝ **«Սննդամթերքի անվտանգության մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն** սննդամթերքը պիտանի չէ օգտագործման համար և ՍԱՊԾ որոշումով խմբաքանակը պետք է ոչնչացվեր կամ արտահանվեր ՀՀ-ից: Լաբորատորիայի արձանագրությունից 14 օր անց Ընկերության կողմից «Էֆ Դի Էյ Լաբ» լաբորատորիա է ներկայացվում պոլիէթիլենային տոպրակի մեջ դրված հավի թևեր և պատվիրվում սալմոնելների հայտնաբերման փորձաքննություն: 13.02.17թ. «Էֆ Դի Էյ Լաբ»-ի թիվ 17/02/045 արձանագրությունով վերոնշյալ հավի թևում սալմոնելա չի հայտնաբերվել: Արձանագրությունը ներկայացվում է ՍԱՊԾ, որի հիման վրա Ընկերությանը 14.02.2017թ. տրվում է անվտանգության սերտիֆիկատ (N00006739)՝ 20.01.2017թ. ներմուծված 26տ. հավի թևերի համար: Համաձայն կառավարության 16 հոկտեմբեր 2014 թ. 1142-Ն որոշման 28-րդ կետի պահանջների՝ պետական վերահսկողության նպատակով կատարված փորձաքննության արդյունքների հետ չհամաձայնելու դեպքում՝ տնտեսավարող սուբյեկտը կարող է դրանք բողոքարկել՝ օրենքով սահմանված կարգով:

Խախտվել են՝ «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 4-րդ և 7-րդ կետերը, 6-րդ գլխի 27-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները, Կառավարության

21.10.2010թ. թիվ 1442-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի 13-րդ, 14-րդ, 19-րդ, 20-րդ և 28-րդ կետերի պահանջները:

➤ Հայկական ներմուծող ընկերության կողմից 13.11.16թ. ուկրաինական «Վինիցկայա պտիցիֆաբրիկա» ընկերությունից ներմուծված աղացած հավի միսը ՍԱՊԾ-ի կողմից նմուշառվել և Բ1-1786 ծածկագրով 14.11.2016թ. ուղարկվել է փորձաքննության «Ստանդարտ Դիալոգ» լաբորատորիա: 15.11.2016թ. N1651 արձանագրությամբ լաբորատորիան հավաստել է, որ Բ1-1786 կոդով նմուշում հայտնաբերվել են սալմոնելներ, այսինքն՝ **«Սննդամթերքի անվտանգության մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն**, սննդամթերքը պիտանի չէ օգտագործման համար և ՍԱՊԾ որոշումով խմբաքանակը պետք է ոչնչացվի կամ արտահանվի ՀՀ-ից:

Սակայն, 18.11.2016թ. ՍԱՊԾ տեսուչը 1 նմուշ է ներկայացրել «ՀԱԲԼԾԿ» լաբորատորիա՝ Բ1-1786/1 ծածկագրով: 23.11.2016թ. լաբորատորիան N3665 արձանագրությամբ հավաստում է նմուշի համապատասխանությունը անվտանգության ստանդարտներին և 29.11.2016թ. ՍԱՊԾ կողմից ներմուծողին տրվում է անվտանգության սերտիֆիկատ (N00006007): Քանի որ «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ը չի համարվում ռեֆերենս լաբորատորիա, ապա պահեստային նմուշի փորձաքննության արդյունքները չեն կարող համարվել վերջնական: Համաձայն կառավարության 16 հոկտեմբեր 2014թ. թիվ 1142-Ն որոշման 28-րդ կետի պահանջների՝ պետական վերահսկողության նպատակով կատարված փորձաքննության արդյունքների հետ չհամաձայնելու դեպքում՝ տնտեսավարող սուբյեկտը կարող է դրանք բողոքարկել՝ օրենքով սահմանված կարգով:

Խախտվել են՝ «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 4-րդ և 7-րդ կետերը, 6-րդ գլխի 27-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները, Կառավարության 21.10.2010թ. թիվ 1442-Ն որոշմամբ սահմանված կարգի 19-րդ և 20-րդ կետերի պահանջները:

Խախտվել են՝ «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի մի շարք կետեր

➤ Հայկական ներմուծող ընկերության կողմից 24.01.2017թ. ուկրաինական «Ագոռ Օվեն» ընկերությունից ներմուծված սառեցված հավ (21.8տ) և սառեցված հավի թև (1.5տ.)

ՍԱՊԾ-ի կողմից նմուշառվել և Բ1-92 և Բ2-92 ծածկագրերով 25.01.2017թ. ուղարկվել են փորձաքննության «Ստանդարտ Դիալոգ» լաբորատորիա: 27.01.2017թ. N102 արձանագրությամբ լաբորատորիան հավաստել է, որ Բ1-92

կողով նմուշում հայտնաբերվել են սալմոնելներ, այսինքն՝ **«Սննդամթերքի անվտանգության մասին» օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն** սննդամթերքը վտանգավոր է օգտագործման համար և ՍԱՊԾ որոշումով խմբաքանակը պետք է ոչնչացվեր կամ արտահանվեր ՀՀ-ից:

Սակայն 30.01.2017թ. Ընկերությունը անհայտ հավի մսի նմուշ է ներկայացրել «ՀԱԲԼԾԿ» լաբորատորիա ու պատվիրել փորձաքննություն: 02.02.2017թ. լաբորատորիան արձանագրությամբ հավաստել է նմուշի համապատասխանությունը անվտանգության ստանդարտներին, իսկ 03.02.2017թ. ՍԱՊԾ-ն արձանագրությունը կցել է ներմուծման փաստաթղթերին և ներմուծողին տրվել է անվտանգության սերտիֆիկատ (N00006637):

Խախտվել են՝ «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 4-րդ և 7-րդ կետերը, 6-րդ գլխի 27-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները, Կառավարության 21.10.2010թ. թիվ 1442 Ն որոշմամբ սահմանված կարգի 13-րդ, 14-րդ, 19-րդ, 20-րդ և 28-րդ կետերի պահանջները:

➤ Ընկերության կողմից 08.05.2017թ. իրանական ընկերությունից ներմուծված 2 խմբաքանակ յոդացված աղը ՍԱՊԾ կողմից նմուշառվել և Բ1-739 և Բ2-739 ծածկագրերով ուղարկվել է փորձաքննության «Ստանդարտ դիալոգ» լաբորատորիա: 16.05.2017թ. N650 փորձաքննության արձանագրությամբ լաբորատորիան հավաստել է, որ Բ1-739 նմուշը (11975կգ) **«Սննդամթերքի անվտանգության մասին» ՀՀ օրենքի 7-րդ հոդվածի համաձայն** պիտանի չէ սննդում օգտագործման համար և ՍԱՊԾ որոշումով խմբաքանակը պետք է ոչնչացվեր կամ արտահանվեր ՀՀ-ից: Սակայն, արդեն մեկ ամիս անց, 15.06.2017թ. ԵՍՀԿ գլխավոր տեսուչի կողմից կատարվել է բեռի կրկնակի զննում և նմուշառում, որն էլ ներկայացվել է ՀԱԲԼԾԿ: 16.06.2017թ. ՀԱԲԼԾԿ արձանագրությամբ բեռը համարվել է համապատասխան անվտանգության ստանդարտներին և տրամադրվել է անվտանգության սերտիֆիկատ (N028876):

Խախտվել են՝ «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 4-րդ և 7-րդ կետերը, 6-րդ գլխի 27-րդ հոդվածի 1-ին կետի պահանջները, Կառավարության 21.10.2010թ. թիվ 1442 Ն որոշմամբ սահմանված կարգի 19-րդ և 20-րդ կետերի պահանջները:

3

Բուսասանիտարիայի ոլորտում պետական վերահսկողություն

Հայտնաբերվել են կարանտին վնասակար օրգանիզմներ, սակայն կարանտին միջոցառումներ չի իրականացվել

2016 և 2017 թվականներին Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տարածքում իրականացվել է բուսասանիտարական մոնիթորինգ, որի ընթացքում կատարվել է նմուշառում և իրականացվել է շուրջ 6000

փորձաքննություն (յուրաքանչյուր տարի): Արդյունքում 2016թ. հայտնաբերվել է թվով 8 կարանտին վնասակար օրգանիզմներ (կարտոֆիլի ոսկեփայլ նեմատոդ, կոլորադյան բզեզ, կալիֆորնիական վահանակիր, պտղատուների բակտերիալ այրվածք, արևելյան պտղակեր, ֆիլոքսերա, օղակաձև փտում, գաղձ), իսկ 2017 թվականին՝ թվով 7 կարանտին վնասակար օրգանիզմներ (կարտոֆիլի ոսկեփայլ նեմատոդ, կալիֆորնիական վահանակիր, պտղատուների բակտերիալ այրվածք, արևելյան պտղակեր, ֆիլոքսերա, գաղձ, արևմտյան ծաղկային թրիպս):

Հայտնաբերված կարանտին օրգանիզմներով վարակված տարածքներում կարանտին միջոցառումներ չեն իրականացվել:

Խախտվել է «Բուսասանիտարիայի մասին» ՀՀ օրենքի 17-րդ հոդվածների պահանջները:

4

Անասնաբուժության ոլորտում պետական վերահսկողություն

Բացակայում են կենդանիների հաշվառման, համարակալման համակարգերը

Անասնահամաճարակային հետազոտությունների արդյունքում հիվանդությունների վերաբերյալ ստացված փաստաթղթավորումը և

հիվանդությունների հայտնաբերումը չի արտացոլում առկա իրավիճակը, քանի որ բացակայում են կենդանիների հաշվառման, համարակալման համակարգերը և կենդանիների տեղաշարժման ներդրված գործող մեխանիզմները: Տվյալ համակարգերի բացակայությունը հնարավորություն չի տալիս իսպառ վերացնել հիվանդությունները կամ գոնե բարձրացնել պետ. բյուջեի հաշվին իրականացվող բուժ-կանխարգելիչ միջոցառումների արդյունավետությունը: Սանիտարական սպանդը իրականացվում է ոչ սպանդանոցային պայմաններում, լայնորեն կիրառվում է բակային մորթ, որը հիվանդությունների տարածման ևս մեկ ռիսկ է:

ՀՀ-ն, հանձինս լիազոր մարմնի, հանդիսանում է Կենդանիների Առողջության Համաշխարհային Կազմակերպության (OIE) լիիրավ անդամ և պետք է կենդանիների հիվանդությունների արագ արձագանքման համակարգին (WAHIS) տվյալներ տրամադրի և ստանա: Սակայն, դիտարկվող ժամանակահատվածում որոշ երկրների նկատմամբ, որոնց հետ առկա են էական առևտրային հարաբերություններ, որևէ ապրանքի կասեցում /նույնիսկ ժամանակավոր/ չի իրականացվել: Մանրամասն տեղեկատվությունը առկա է www.oie.int կայքում:

Պետական պատվերի շրջանակներում իրականացվող պատվաստումների նկատմամբ վերահսկողությունը զուտ փաստաթղթային է: Պատվաստանյութի ազդեցության ստուգման շճաբանական հետազոտություններ չեն իրականացվում: Արդյունքում, անասնաբուժական պետական վերահսկողությունը իրականացվում է թերի և առանց որևէ գիտական կամ դիսկայնության հաշվարկի հիմքերի:

Ֆինանսատնտեսական գործունեություն

Ֆինանսատնտեսական գործունեություն ուսումնասիրությամբ արձանագրվել են հետևյալ **խախտումներն ու թերությունները**.

Չեն պահպանվել հաշվապահական հաշվառման վարման օրինակելի ձևերը

1. Չեն պահպանվել հանրային հատվածի կազմակերպությունների սկզբնական հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերի և հաշվապահական հաշվառման

գրանցամատյանների օրինակելի ձևերը սահմանելու մասին ՀՀ ֆինանսների նախարարի 01.02.2016թ. 37-Ն հրամանի պահանջները, մասնավորապես.

1.1. Տրանսպորտային նյութերի, բենզինի, ավտոմեքենաների վերանորոգման և ավտոլվացման հետ կապված ծախսերի համար հիմք հանդիսացող փաստաթղթերը (մուտքի օրդեր, զեկուցագիր, պահանջագիր) հիմնականում բացակայում են կամ թերի են:

1.2. Ավտոմեքենաների շահագործման երթուղային թերթիկները մի շարք դեպքերում լրացված են թերություններով, ինչպես նաև առկա է անհամապատասխանություն վազքի ցուցիչների միջև: ՍԱՊԾ կողմից շահագործվող ավտոմեքենաների ցանկը չի համապատասխանում Ծառայության և ՀԱԲԼԾԿ միջև կնքված գույքի վարձակալության պայմանագրին կից ավտոմեքենաների ցանկին: Տրանսպորտային նյութերի ձեռքբերումից հետո վերջիններիս բաշխման անալիտիկ հաշվառում չի իրականացվել, որի

արդյունքում հաշվապահական հաշվառման ավտոմատացված համակարգի ծրագրով հնարավոր չէ տեսնել պահեստի շարժը, ինչպես նաև ովքեր, թե որքան և երբ են ստացել վերոնշյալ նյութերը:

Խախտվել է ՀՀ կառավարության 2015 թվականի մարտի 26-ի N 313-Ն որոշման պահանջները:

1.3. Մինչև 16.06.2016-ը ՀԱԲԼԾԿ ՊՈԱԿ-ը խախտելով «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքի 5-րդ հոդվածի 3-րդ կետի պահանջները, ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ-ին ավտոմեքենաներ է տրամադրել անհատույց օգտագործման պայմանագրերի հիման վրա:

Աշխատակազմ և վարձատրություն

2017թ. օգոստոսի 31-ից ՍԱՊԾ հաստիքների ընդհանուր թիվը ազգային Մեկ պատուհան ծրագրի ներդրման շրջանակներում ավելացել է 58-ով՝ 282-ից հասնելով 340-ի: Ավելացված հաստիքների համար 4 ամսվա

Ավելացվել են 58 հաստիքներ

ֆինանսավորման չափը կազմել է 42,576,000 դրամ: Ավելացված հաստիքներից 39-ը նախատեսված է

եղել սահմանային հսկիչ կետերի ստորաբաժանումները համալրելու համար՝ չնայած այն հանգամանքին, որ 2017թ.-ին բեռների շուրջ 80 տոկոսը ձևակերպվել են Երևանում:

Հայտնաբերվել են հետևյալ խախտումները.

**Պայմանագրային
աշխատողներին վճարվել է 20
մլն դրամ աշխատավարձ
քաղ. ծառայության
աշխատավարձի ֆոնդից**

1. Ծառայության կողմից 27 անձանց հետ կնքվել են աշխատանքային պայմանագրեր: Տվյալ անձինք ներգրավվել են որպես փորձագետներ, սակայն, նրանց քաղաքացիական ծառայության

թափուր աշխատատեղերի համար նախատեսված վարձատրության հաշվին վճարվել է 20 մլն. դրամ աշխատավարձ: Գումարը ծախսվել է առանց բյուջետային համապատասխան հոդվածի փոփոխության: Փորձագետների աշխատավարձի սահմանումը կրել է անհատական, ոչ կանոնակարգված բնույթ:

2. Ծառայության աշխատողների նյութական խրախուսման և համակարգի զարգացման ֆոնդի (արտաբյուջե) օգտագործման ուսումնասիրությամբ պարզվեց.

Խախտելով Կառավարության որոշման պահանջները՝ թվով 24 փորձագետների տրվել է 9,8 մլն դրամ պարգևավճար

➤ 01.01.2016 - 01.08.2017թթ. ժամանակահատվածում Ծառայությունում աշխատող փորձագետներից 24-ին տրվել է 9863.0 հազ. դրամի չափով

պարգևավճար: Փորձագետը ծառայության աշխատակից չէ, հետևաբար չէր կարող խրախուսվել (պարգևատրվել) ծառայության աշխատողների նյութական խրախուսման և համակարգի զարգացման ֆոնդի միջոցների հաշվին:

Խախտվել են ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հուլիսի 26-ի թիվ 938-Ն որոշման հավելվածի 3-րդ և 4-րդ կետերի պահանջները:

➤ **Խախտելով Կառավարության 26.07.2012թ. թիվ 938-Ն որոշմամբ հաստատված Կարգի 6-րդ և 8-րդ կետերի պահանջները՝** ծառայության պետը և աշխատակազմի ղեկավարը պարգևատրման հրամաններ են արձակել, կառուցվածքային ստորաբաժանման ղեկավարի առաջարկությունների բացակայության կամ դրանք պարգևատրման հրամանից հետո ներկայացնելու պարագայում: Հանձնաժողովի նիստի արձանագրությունները բացակայում են, իսկ եզրակացությունները եղել են առանց պարգևատրվողների ցուցակների:

Գնումների գործընթացի կազմակերպում

Ուսումնասիրվել է 2016-2017 թվականներին կազմակերպված գնումների գործընթացների համապատասխանությունը գնումների մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջներին և ընտրանքային կարգով ուսումնասիրվել են Պատվիրատուի բյուջետային և արտաբյուջետային միջոցների հաշվին իրականացված գնման ընթացակարգերին առնչվող փաստաթղթերի փաթեթները, որոնց արդյունքում հայտնաբերվել են հետևյալ խախտումներն ու անհամապատասխանությունները.

2016 թվական

1. Կազմակերպված գնման ընթացակարգերում բացակայել են գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված և պարտադիր կիրառման ենթակա հետևյալ փաստաթղթերը.

- փաստաթուղթ՝ պատասխանատու ստորաբաժանում և գնումները համակարգող սահմանելու վերաբերյալ,

- գնման հայտ, ինչը չկիրառելու արդյունքում բացակայում է որևէ փաստաթուղթ շուկայի ուսումնասիրություն իրականացրած լինելու կամ նախահաշվային գնի որոշման վերաբերյալ,

Բացակայում են մի շարք փաստաթղթեր

- գնման հայտի նախագծմանը մասնակցող անձի /անձանց/ կողմից հաստատված հայտարարություն այն մասին, որ իր մերձավոր ազգակցությամբ կամ խնամիությամբ կապված անձինք չեն կարող հանդիսանալ տվյալ գնման գործընթացի հնարավոր մասնակից,

- գնահատող հանձնաժողովի անդամների կողմից հաստատված հայտարարություն այն մասին, որ իր մերձավոր ազգակցությամբ կամ խնամիությամբ կապված անձինք չեն կարող հանդիսանալ տվյալ գնման գործընթացի հնարավոր մասնակից,

- գնման ընթացակարգի արդյունքների ամփոփման նիստի արձանագրություն,
- գնման ընթացակարգի արձանագրություն:

Խախտվել են տվյալ պահին գործող ՀՀ կառավարության 10.02.2011 թվականի N168-Ն որոշման /այսուհետև՝ Որոշում/ Կարգի 11-րդ կետի 4-րդ ենթակետով, 13-րդ, 22-րդ, 23-րդ, համապատասխան կետերով սահմանված պահանջները, ինչպես նաև «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի, 34-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերի պահանջները:

Օրենքի 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 6-րդ կետի համաձայն, երբ գնման գինը չի գերազանցում գնումների բազային միավորը, կազմակերպված գնման ընթացակարգերում՝ բանակցային ընթացակարգ առանց գնման հայտարարությունը նախապես հրապարակելու, գնման գործընթացի թղթեր չեն կիրառվել և գործարքներն իրականացվել են միայն հաշիվ-ապրանքագրերի հիման վրա:

Խախտվել են Որոշման 74-րդ կետի 3-րդ ենթակետի պահանջները:

Պատվիրատուի մոտ բացակայում են մինչև հաշիվ-ապրանքագրերը Որոշմամբ պահանջվող փաստաթղթերը, այդ թվում՝ մասնակցի գնային առաջարկը: Վերը նշված և ուսումնասիրված առանձին գնման ընթացակարգերում առկա են նաև հետևյալ խնդիրները.

2. Ավտոմեքենաների լվացման և նմանատիպ ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ-15/19 ՀՀԳՆ ՍԱՊԾ-16-1 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

www.gnumner.am կայքում հրապարակված է հրավերը: Հրավերը լավ մշակված չէ, առկա են թերություններ (չափաբաժնի անվանումը լրացված չէ, նմանատիպ ծառայությունները սահմանված են):

Կիրառված է պայմանագրի ապահովման համար ներկայացված վճարման պահանջագրի հին ձև, ինչը չի համապատասխանում հրավերով սահմանված օրինակելի ձևին, վճարման պահանջագրի վրա դրված է ամսաթիվ,

**Առկա են թերություններ
հրավերների մշակման հարցում**

որը համընկնում է պայմանագրի կնքման ամսաթվին, սակայն, համաձայն ՀՀ կենտրոնական բանկի հաստատած՝ «Վճարահաշվարկային գործառնությունների կատարման ժամանակ կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների և դրանց լրացման կանոնների», որը առկա է նաև հրավերում, այն լրացվում է շահառուի կողմից՝ վճարողի բանկին վճարման պահանջագրի ներկայացման օրը: Ուստի, վճարման պահանջագրում պայմանագրի կնքման ամսաթիվ նշելով, այն դարձել է անվավեր փաստաթուղթ: Ներկայացված պայմանագրի ապահովման հիման վրա Պատվիրատուն իրավունք չունի պայմանագիր կնքելու:

Գնահատող հանձնաժողովի 2-րդ նիստի արձանագրությունը ստորագրված չէ:

Խախտվել են Որոշման կարգի 29-րդ կետի 5-րդ ենթակետի պահանջները:

Հրավերի պայմանագրի նախագծի գնման առարկայի տեխնիկական բնութագրում որպես ծառայությունների մատուցման պահանջ նշված է, որ ավտոլվացման կետը պետք է գտնվի Պատվիրատուի հասցեից ոչ ավելի, քան 1 կմ շառավղով հեռավորության վրա: Ամբողջ հրավերում՝ ներառյալ պայմանագրի նախագծում, նշված չէ Պատվիրատուի հասցեն:

3. Պատվերով տպագրվող նյութերի ձեռք բերման ՇՀԱՇՁԲ 15/4-2 ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ 16-1 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

Մասնակցի ներկայացրած գնային առաջարկում, 10-րդ չափաբաժնում, առկա է հաշվարկային սխալ, մասնավորապես՝ ինքնարժեք, ԱԱՀ հանրագումարը պետք է լինի 695 510՝ համաձայն ներկայացված գնային առաջարկի, սակայն մասնակիցը, որպես վերջնական առաջարկվող գին ներկայացրել է 168 000, ինչը չի համապատասխանում ներկայացված բաղադրիչների գումարին:

Խախտվել է Որոշման 45-րդ կետի պահանջները, ուստի տվյալ մասնակցի հայտը ենթակա է մերժման տվյալ չափաբաժնի մասով, սակայն գնահատող հանձնաժողովը բացման նիստի արձանագրությամբ արձանագրել է այլ, մասնակցի առաջարկածից տարբերվող թիվ և մասնակցի հայտը գնահատել է բավարար՝ մասնակցին ճանաչելով առաջին տեղը զբաղեցնող բոլոր չափաբաժիններով՝ գնման գործընթացի հետագա բոլոր փաստաթղթերում ներկայացնելով ճշգրտված թիվը:

4. Շենքերում տեղակայված էլեկտրական սարքերի և սարքավորումների սպասարկման ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ-15/9 ՀՀԳՆ ՍԱՊԾ-16 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

Պայմանագիրը կնքվել է ներկայացված գնային առաջարկից բարձր գնով

Տվյալ գնման ընթացակարգին հայտ են ներկայացրել երկու մասնակից՝ Ա/Ձ Նարեկ Մայիլյան և Ա/Ձ Անուշ Պետրոսյան:

Մասնակիցները ներկայացրել են հավասար գնային առաջարկներ՝ 598 000: Առաջին տեղ զբաղեցնող մասնակցին որոշելու համար կազմակերպվել են բանակցություններ, որոնց արդյունքում Նարեկ Մայիլյան Ա/Ձ-ն նվազեցրել է իր գնային առաջարկը 5.000 դրամով և 593.000 ՀՀ դրամ գնային առաջարկով ճանաչվել է մրցութում առաջին տեղը զբաղեցնող: Սակայն անհասկանալիորեն գնման ընթացակարգի արդյունքում պայմանագիր է կնքվել 980.000 ՀՀ դրամով:

5. Ավտոմեքենաների վերանորոգման ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ-15/3 ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ-16-1 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

Տվյալ գնման ընթացակարգում գնումների պլանով գնման առարկայի նախահաշվային գինը սահմանված է 4.000.000 ՀՀ դրամ: 26.09.2016թ. տեղի է ունեցել սույն ընթացակարգի հայտերի բացման նիստը: Հայտ է ներկայացրել «Ֆերդիկ» ՍՊԸ-ն՝ առաջարկելով 4.600.000 ՀՀ դրամ գնային առաջարկ, ինչը 600.000 դրամով գերազանցում է տվյալ գնումը կատարելու համար նախատեսված ֆինանսական միջոցների չափը: Գնահատող հանձնաժողովի հայտերի բացման նիստի արձանագրության մեջ նշված կետի կիրառման վերաբերյալ որևէ ակնարկ չկա, նույն օրը նշված մասնակիցը հայտարարվել է

առաջին տեղը զբաղեցնող: Արդյունքում, մասնակցի հետ, անհասկանալիորեն պայմանագիր է կնքվել 4.000.000 ՀՀ դրամով:

Խախտվել են Որոշման 44-րդ կետի 5-րդ ենթակետի պահանջները:

6. Համացանցի /ինտերնետ կապի/ ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ 15/1 ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ 16-2 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

Մասնակցի կողմից, որպես պայմանագրի ապահովում ներկայացրած, տուժանքի մասին համաձայնագրի վճարման պահանջագրում դրված է ամսաթիվ: Խախտվել են ՀՀ կենտրոնական բանկի հաստատած՝ «Վճարահաշվարկային գործառնությունների կատարման ժամանակ կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների և դրանց լրացման կանոնները» որոշման պահանջները, որը առկա է նաև հրավերում, այն լրացվում է շահառուի կողմից՝ վճարողի բանկին վճարման պահանջագրի ներկայացման օրը: Ուստի, վճարման պահանջագրում պայմանագրի կնքման ամսաթիվ նշելով այն դարձել է անվավեր փաստաթուղթ:

Առանց գնման առարկայի անվանման հայտը գնահատվել է բավարար

7. Համացանցի /ինտերնետ կապի/ ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ 15/1 ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ 16-3 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

Տվյալ գնման ընթացակարգին հայտ են ներկայացրել 2 մասնակիցներ: «Կոմալլաբ» ՍՊԸ-ի ներկայացրած գնային առաջարկում գնման առարկայի անվանումը նշված չէ, սակայն գնահատող հանձնաժողովը մասնակցի հայտը գնահատել է բավարար և ճանաչել երկրորդ տեղը զբաղեցնող:

Խախտվել են Որոշման 45-րդ կետի պահանջները:

Անգործության ժամկետ սահմանված չէ ոչ պայմանագրի կնքելու որոշման մասին հայտարարության և ոչ էլ գնման ընթացակարգի արդյունքում կնքված պայմանագրի մասին հայտարարության /հաշվետվություն/ մեջ:

Խախտվել են Օրենքի 9-րդ կետի պահանջները:

Համաձայնագրում որոշակի դաշտեր լրացված չեն եղել

«Ղ-Տելեկոմ» ՓԲԸ-ի կողմից որպես պայմանագրի ապահովում ներկայացրած, տուժանքի մասին համաձայնագրում «ամիս»-ը լրացված

չէ, տուժանքի մասին համաձայնագրի վճարման պահանջագրում դրված է ամսաթիվ, վճարման պահանջագրում «գումարը բառերով» դաշտը լրացված չէ,

«գումարը բառերով և կողով» դաշտում լրացված է «ՀՀԴ»: Խախտված է ՀՀ կենտրոնական բանկի հաստատած՝ «Վճարահաշվարկային գործառնությունների կատարման ժամանակ կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների և դրանց լրացման կանոնները», ուստի ներկայացված տվյալ պայմանագրի ապահովման հիման վրա:

Պատվիրատուն իրավունք չունի պայմանագիր կնքելու:

8. Հեռուստահաղորդումների հեռարձակման ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ-15/4 ՀՀԳՆ ՍԱՊԾ-16 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

Հայտերում որոշակի դաշտեր չեն լրացվել

Գնման ընթացակարգին հայտ է ներկայացրել 1 մասնակից՝ «Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն» ՓԲԸ-ն: Մասնակցի ներկայացրած հայտում, գնային առաջարկում

գումարը տառերով նշված չէ:

Խախտվել են Որոշման 45-րդ կետի պահանջները:

Ուստի տվյալ մասնակցի հայտը ենթակա է մերժման, սակայն գնահատող հանձնաժողովը բացման նիստի արձանագրությամբ մասնակցի հայտը գնահատել է բավարար և ճանաչել առաջին տեղը զբաղեցնող:

Չկան տվյալ գնման ընթացակարգի հրավերով սահմանված «մասնագիտական փորձառություն» որակավորման չափանիշները հիմնավորող փաստաթղթերը:

Խախտվել են Որոշման 65-րդ կետի պահանջները:

«Հայաստանի հանրային հեռուստաընկերություն» ՓԲԸ-ի կողմից որպես պայմանագրի ապահովում ներկայացրած տուժանքի մասին համաձայնագրի վճարման պահանջագրում «12. Գումարը թվերով և բառերով» դաշտում լրացված է միայն թվերով, «13. Արժույթը բառերով և կողով» դաշտում լրացված է «Ութ հարյուր հազար ՀՀ Դրամ» արժույթի կողմ՝ AMD նշված չէ, գնման ընթացակարգի ծածկագիրը սխալ է նշված: Խախտված է ՀՀ կենտրոնական բանկի հաստատած՝ «Վճարահաշվարկային գործառնությունների կատարման ժամանակ կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների և դրանց լրացման կանոնները», ուստի ներկայացված տվյալ պայմանագրի ապահովման հիման վրա Պատվիրատուն իրավունք չունի պայմանագիր կնքելու:

2017 թվական

**Որոշակի ապրանքների և
ծառայությունների ձեռք
բերման համար չկա
հրապարակված գնումների
պլան**

Պատվիրատուի 2017 թվականի կարիքների համար կատարվող գնման գործընթացները սկսվել են 2016 թվականի դեկտեմբերից: Օրինակ ինտերնետ կապի ծառայությունների ձեռք բերման համար Տեղեկագրում հրապարակվել է գնման ընթացակարգի հրավերը 15.12.2016

թվականին և բջջային հեռախոսակապի ծառայությունները 16.12.2016 թվականին, վառելիքի ձեռք բերմանը՝ 16.12.2016 թվականին և այլն: Այս ապրանքների և ծառայությունների ձեռք բերման համար չկա հրապարակված գնումների պլան:

Խախտված են Որոշման 15-րդ և 16-րդ կետերի պահանջները:

1. Ծրագրային ապահովման ծառայությունների ձեռք բերման ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ ԳՀԾԶԲ 17/1 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

Գնման առարկան ներառված է 10.04.2017թ. հրապարակված գնումների պլանում, որտեղ գնման ընթացակարգը նշված է շրջանակային համաձայնագրով, նախահաշվային գինը՝ 22,000,000 ՀՀ դրամ: Սակայն գնման գործընթացը կազմակերպվել է 12.06.2017 թվականին, գնանշման հարցման ընթացակարգով, իսկ գնման հայտով ներկայացված նախահաշվային գինը սահմանվել է 21,550,000 ՀՀ դրամ:

Գնման հայտը առկա է, սակայն հայտում բացակայում է Նոր որոշման 21-րդ կետի 3-րդ ենթակետով սահմանված տեղեկատվությունը: Համաձայն գնահատող հանձնաժողովի նիստի արձանագրության՝ գնահատող հանձնաժողովի առաջին նիստը տեղի է ունեցել 12.06.2017թ., սակայն գնահատող հանձնաժողով ձևավորելու մասին հրամանը հաստատված է 13.06.2017թ.: Առկա է ժամանակագրական անհամապատասխանություն:

Գնման ընթացակարգին հայտ է ներկայացրել 1 մասնակից՝ «Ռեսեթ Կոմպյուտեր Սերվիսիս» ՍՊԸ-ն: Մասնակիցը ԱԱՀ վճարող չէ, ներկայացրած գնային առաջարկը 21 550 000 ՀՀ դրամ է՝ նույնը, ինչ նախահաշվով է սահմանված: Հայտերի բացման նիստում մասնակցի հայտը գնահատվել է բավարար, ճանաչվել առաջին տեղը զբաղեցնող և առաջարկվել է ներկայացնել հրավերով սահմանված որակավորումը հիմնավորող փաստաթղթերը:

Որպես հրավերով սահմանված «մասնագիտական փորձառություն» որակավորումը հիմնավորող փաստաթղթեր ներկայացված են հետևյալ փաստաթղթերը.

- «Ֆրանսիական բողոքական եկեղեցու և Հայաստանի միջև համերաշխություն» բարեգործական կազմակերպության հայաստանյան մասնաճյուղի հետ 01.09.2015թ. կնքված պայմանագիր: Տվյալ պայմանագրի շրջանակներում մատուցված նմանատիպ ծառայությունների գումարը, համաձայն կից ներկայացված հաշիվ ապրանքագրերի, կազմում է 313,000 ՀՀ դրամ: Բոլոր հաշիվ-ապրանքագրերում առկա է միայն «Ռեսեթ Կոմպյուտեր Սերվիսիս» ՍՊԸ-ի տնօրենի էլեկտրոնային ստորագրությունը: Մյուս կողմի ստորագրությունը չկա: Բացակայում են տվյալ պայմանագրի կատարման վերաբերյալ ընդունման-հանձնման արձանագրությունները կամ պայմանագրի կատարումն ընդունած կողմի գրավոր հավաստումը:

- «Սարմէ Գրուպ» ՍՊԸ-ի հետ 29.01.2015թ. կնքված պայմանագիր: Տվյալ պայմանագրի շրջանակներում մատուցված նմանատիպ ծառայությունների գումարը, համաձայն կից

**Բացակայում են պայմանագրի
կատարման վերաբերյալ
ընդունման-հանձնման
արձանագրությունները**

ներկայացված հաշիվ-ապրանքագրերի, կազմում է 332,000 ՀՀ դրամ: Բացակայում են տվյալ պայմանագրի կատարման վերաբերյալ ընդունման-հանձնման

արձանագրությունները կամ պայմանագրի կատարումն ընդունած կողմի գրավոր հավաստումը:

- «Միրա Տրանս» ՍՊԸ-ի հետ 2015 թվականի սեպտեմբերի 3-ին կնքված պայմանագիր: Տվյալ պայմանագրի շրջանակներում մատուցված նմանատիպ ծառայությունների գումարը, համաձայն կից ներկայացված հաշիվ-ապրանքագրերի, կազմում է 515 000 ՀՀ դրամ: Բացակայում են տվյալ պայմանագրի կատարման վերաբերյալ ընդունման-հանձնման արձանագրությունները կամ պայմանագրի կատարումն ընդունած կողմի գրավոր հավաստումը:

- «Յու Այ Թի Ի Էքսպո» ՍՊԸ-ի հետ 2015 թվականի դեկտեմբերի 23-ին կնքված պայմանագիր: Տվյալ պայմանագրի շրջանակներում մատուցված նմանատիպ ծառայությունների գումարը, համաձայն կից ներկայացված հաշիվ-ապրանքագրերի, կազմում է 2 550 000 ՀՀ դրամ: Բացակայում են տվյալ պայմանագրի կատարման վերաբերյալ ընդունման-հանձնման

արձանագրությունները կամ պայմանագրի կատարումն ընդունած կողմի գրավոր հավաստումը:

- «Երևանի տեխնիկական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի հետ 2015 թվականի դեկտեմբերի 23-ին կնքված պայմանագիր: Տվյալ պայմանագրի շրջանակներում մատուցված նմանատիպ ծառայությունների գումարը, համաձայն կից ներկայացված հաշիվ-ապրանքագրերի, կազմում է 467,310 ՀՀ դրամ: Բացակայում են տվյալ պայմանագրի կատարման վերաբերյալ ընդունման-հանձնման արձանագրությունները կամ պայմանագրի կատարումն ընդունած կողմի գրավոր հավաստումը:

- «Հայջրմուղկոյուղի» ՓԲԸ-ի հետ 2016 թվականի ապրիլի 27-ին կնքված պայմանագիր: Տվյալ պայմանագրի շրջանակներում մատուցված նմանատիպ ծառայությունների գումարը, համաձայն կից ներկայացված հաշիվ-

**Պայմանագրի կատարման
վերաբերյալ ընդունման-
հանձնման
արձանագրություններով
գումարը կազմում է 2,7 մլն
դրամ, 3,2 մլն ի փոխարեն**

ապրանքագրերի, կազմում է 3,172,584 ՀՀ դրամ:

Ընդունման-հանձնման արձանագրություններով գումարը կազմում է 2,776,011 ՀՀ դրամ: Տարբերության մասով չկա ընդունման-հանձնման արձանագրություն կամ պայմանագրի կատարումն ընդունած

կողմի գրավոր հավաստումը:

- «Վեբ Օպտիկա» ՍՊԸ-ի հետ 2015 թվականի դեկտեմբերի 30-ին կնքված պայմանագիր: Տվյալ պայմանագրի շրջանակներում մատուցված նմանատիպ ծառայությունների գումարը, համաձայն կից ներկայացված հաշիվ-ապրանքագրի և ընդունման-հանձնման արձանագրությունների, կազմում է 4,440,000 ՀՀ դրամ: Սույն պայմանագրում ծառայությունների մատուցման ժամկետ է սահմանված 08.01.2016 - 30.12.2016թ.: Ընդունման-հանձնման արձանագրություններն էլ հաստատված են նշված 12 ամիսների համար: Սակայն միակ հաշիվ-ապրանքագիրը դուրս է գրված 23.06.2017 թվականին: 2017 թվականի հունիսի 15-ին կազմված է Կատարողական ակտ, որտեղ պայմանագրի կնքման ամսաթիվ նշված է 30 դեկտեմբերի 2015թ., ամիսների քանակը՝ 12, կատարման վերջնաժամկետ 15.06.2017թ.: Առկա է անհամապատասխանություն:

Ներկայացված փաստաթղթերով մասնակցի «մասնագիտական փորձառություն» որակավորման չափանիշը հիմնավորված չէ, քանի որ բացակայում են պայմանագրի /պայմանագրերի/ պատշաճ կատարումը գնահատելու համար՝ տվյալ պայմանագրի կողմերի հաստատած՝ պայմանագրի սահմանված ժամկետում կատարումը հավաստող ակտի /հանձնման-ընդունման

արձանագրություն և այլն/ պատճեններ /պատճենները/ կամ տվյալ պայմանագրի կատարումն ընդունած կողմի գրավոր հավաստումը:

Խախտվել են Նոր որոշման 61-րդ կետի 2-րդ ենթակետի պահանջները:

Թերի են լրացված որոշ տվյալներ

Մասնակցի կողմից որպես պայմանագրի ապահովում ներկայացրած, տուժանքի մասին համաձայնագրի վճարման պահանջագրում Վճարողի բանկը նշված է

Յունիբանկ ՍՊԸ: Վճարողի բանկի իրավակազմակերպական ձևը սխալ է նշված, պետք է լինի ՓԲԸ: 12-րդ տողում «Գումարը թվերով և բառերով» մասում գումարի չափը գրված է միայն բառերով:

Խախտվել են ՀՀ կենտրոնական բանկի հաստատած՝ «Վճարահաշվարկային գործառնությունների կատարման ժամանակ կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների և դրանց լրացման կանոնները», ուստի ներկայացված տվյալ պայմանագրի ապահովման հիմա վրա Պատվիրատուն իրավունք չունի պայմանագիր կնքելու:

2. Ավտոմեքենաների վերանորոգման ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ-15/3 ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ-17 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

Վերոնշյալ թղթերը բացակայում են: Գնումների պլանում նախահաշվային գինը նշված է 4,286,900 ՀՀ դրամ: Հետագայում, ըստ առանձին չափաբաժինների նշված չէ: «Մ ԲԻ Ռ» ՍՊԸ-ի ներկայացրած գնային առաջարկը սխալ է, քանի որ գնային առաջարկում գնման առարկայի անվանումը չի համապատասխանում

Գնային առաջարկում առարկայի անվանումը չի համապատասխանում հրավերով սահմանված անվանմանը

հրավերով սահմանված անվանմանը:

Խախտված են Նոր որոշման Կարգի 40-րդ կետի 4-րդ ենթակետի պահանջները, ուստի այն ենթակա էր մերժման, սակայն գնահատող հանձնաժողովի կողմից այն գնահատվել է բավարար:

Գնման ընթացակարգի հաղթողների որոշումը չի համապատասխանում գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգին:

Խախտված են 16.12.2016 թվականի «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի /այսուհետև՝ Նոր օրենք/ 34-րդ հոդվածի 2-րդ մասի առաջին կետի, Նոր որոշման Կարգի 32-րդ կետի 2-րդ ենթակետի, 32-րդ կետի 8-րդ ենթակետի, Կարգի 32-րդ կետի 18-րդ ենթակետի պահանջները:

Այստեղից հետևում է, որ տվյալ գնման ընթացակարգին մասնակցելիս մասնակիցները պետք է ներկայացնեին յուրաքանչյուր չափաբաժնի համար մեկ ընդհանուր գնով գնային առաջարկներ և հաղթողը որոշվեր բավարար

գնահատված հայտեր ներկայացրած մասնակիցների թվից՝ նվազագույն գնային առաջարկ ներկայացրած մասնակցին նախապատվություն տալու սկզբունքով: Սակայն կազմակերպված տվյալ ընթացակարգում մասնակիցների ներկայացրած գնային առաջարկներն ու արդյունքում կնքված պայմանագրերի գումարները չեն համապատասխանում:

3. Շենքերի, շինությունների ընթացիկ նորոգման աշխատանքների ձեռք բերման ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ-ԳՀԱՇՁԲ-17/1 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

Հրավերի պայմանագրի նախագծում նախահաշիվ-ծավալաթերթը հրապարակված է առանց առանձին աշխատանքների գումարների

Աշխատանքների ձեռք բերման համար Տեղեկագրում 24.08.2017 թվականին հրապարակվել է գնման ընթացակարգի հրավերը: Հրավերի պայմանագրի նախագծում նախահաշիվ-ծավալաթերթը հրապարակված է առանց առանձին աշխատանքների գումարների:

Խախտվել են Նոր որոշման 34-րդ կետի 1-ին ենթակետի պահանջները:

Հրավերով «Աշխատանքային ռեսուրսներ» որակավորման չափանիշներով սահմանված չեն նվազագույն պահանջներ: Խախտված է Նոր որոշման 21-րդ կետի 1-ին ենթակետի 2-րդ պարբերության պահանջները: Գնման առարկայի նախահաշվային գինը 14,623,000 դրամ է:

Տվյալ ընթացակարգում առաջին տեղ զբաղեցրած մասնակցի՝ «Սասունասար» ՍՊԸ-ի, որի գնային առաջարկը 9,000,000 դրամ է առանց ԱԱՀ /ԱԱՀ-ով աշխատող է/ հայտը մերժվել է, «մասնագիտական փորձառություն» որակավորման չափանիշը չհիմնավորելու հիմքով: Տվյալ դեպքում, Պատվիրատուն պետք է նախաձեռներ տվյալ մասնակցին գնումների գործընթացներին մասնակցելու իրավունք չունեցող մասնակիցների ցուցակում ներառելու գործընթաց, ինչպես նաև մասնակցից գանձեր հայտի ապահովման գումարը: Սակայն ոչինչ չի նախաձեռնվել:

Խախտվել են Նոր օրենքի 6-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի ա/ ենթակետի, 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, 32-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ ենթակետի պահանջները:

«Նամենասեր» ՍՊԸ-ի հայտը, որի գնային առաջարկը 9 870 695 ՀՀ դրամ է առանց ԱԱՀ /ԱԱՀ վճարող չէ/ ևս մերժվել է՝ հայտի ապահովման

Մերժվել է հայտը՝ առանց մանրամասն հիմնավորման

անհամապատասխանության հիմքով, սակայն հայտերի բացման նիստի արձանագրության մեջ մանրամասն

ներկայացված չէ մերժման հիմնավորումը: Սակայն հետագայում պարզվել է, որ մերժման հիմք է հանդիսացել այն, որ մասնակիցը հայտի ապահովումը ներկայացրել է 5%-ից բարձր: Սակայն տվյալ դեպքում մասնակցի հայտը ենթակա չէ մերժման, որի վերաբերյալ գոյություն ունի ՀՀ ֆինանսների նախարարության պարզաբանումը: Ընթացակարգի հաղթող է ճանաչվել «ԱԼՖԱ» ՍՊԸ-ն, որի գնային առաջարկը 11 150 000 ՀՀ դրամ է առանց ԱԱՀ /ԱԱՀ վճարող է/:

4. Ավտոմեքենաների վերանորոգման ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀ ԾՁԲ-15/3-16 ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ 17-1 ծածկագրով ընթացակարգ՝

Տվյալ գնման առարկայի նախահաշվային ընդհանուր գինը գնումների պլանով սահմանված է 7 000 000 դրամ: Գնման հայտը բացակայում է: Գնման ընթացակարգը կազմակերպվել է չորս չափաբաժիններով: Յուրաքանչյուր չափաբաժնի նախահաշվային գները գնահատող հանձնաժողովի բացման նիստի արձանագրությամբ և ընթացակարգի արդյունքում կնքված

Բացակայում է գնման հայտը

պայմանագրի մասին հայտարարության /հաշվետվության/ մեջ նշված է 1-ին չափաբաժնի համար՝ 6 550 000 դրամ, 2-րդ չափաբաժնի համար՝ 150 000 դրամ, 3-րդ չափաբաժնի համար՝ 150 000 դրամ, 4-րդ չափաբաժնի համար՝ 150 000 դրամ: Ընթացակարգին մասնակցած և բոլոր բավարար գնահատված մասնակիցների գնային առաջարկները 2-4-րդ չափաբաժիններով գերազանցել են տվյալ գնման՝ առարկաների ձեռք բերման համար նախատեսված ֆինանսական միջոցների չափերը, ուստի, պետք է կազմակերպվեին բանակցություններ ներկայացված գների նվազեցման նպատակով: Սակայն բանակցություններ չեն կազմակերպվել, ընտրված մասնակից է ճանաչվել «Ֆլեշ մոթորս» ՍՊԸ-ն, որի կողմից ներկայացված գնային առաջարկներն են՝ 1-ին չափաբաժնի համար՝ 1 543 750 դրամ, 2-րդ չափաբաժնի համար՝ 3 549 820 դրամ, 3-րդ չափաբաժնի համար՝ 3 628 540 դրամ, 4-րդ չափաբաժնի համար՝ 3 275 750 դրամ և այս գներով էլ արդյունքում կնքվել է պայմանագիր:

Խախտվել են Նոր որոշման 40-րդ կետի 5-րդ ենթակետի պահանջները:

5. Տպագրական աշխատանքների ձեռք բերման ՇՀԱԾՁԲ-15/4-2 ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ-17 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

Տվյալ ընթացակարգի փաստաթղթերում բացակայում են վերը սահմանված փաստաթղթերը, այդ թվում՝ գնման հայտը: Գնումների պլանում և գնահատող հանձնաժողովի բացման նիստի արձանագրությամբ նախահաշվային գինը ներկայացված է մեկ թվով, առանձին-առանձին չափաբաժինների գումարները չկան: Ընթացակարգին հայտ է ներկայացրել մեկ մասնակից՝ «Ոսկան Երևանցի» տպագրատուն ԱՀ ԲԲԸ-ն, որը գնային առաջարկ է ներկայացրել բոլոր չափաբաժինների համար՝ առանձին-առանձին: Քանի որ առանձին չափաբաժինների նախահաշվային գները անհայտ են, ուստի անհնար է գնահատել, արդյոք մասնակցի ներկայացրած առանձին չափաբաժինների գները բարձր են այդ չափաբաժինների համար նախատեսված ֆինանսական միջոցներից, թե ոչ: Գների համեմատումը տեղի է ունեցել ընդհանուր

Նախահաշվային գինը ներկայացվել է մեկ ընդհանուր թվով

սկզբունքով, այլ ոչ թե ըստ առանձին չափաբաժինների՝ մասնակցի ներկայացրած ընդհանուր գինը /բոլոր չափաբաժինների հանրագումարը/ համեմատվել է գնումների պլանով նախատեսված ընդհանուր գումարի հետ:

Տվյալ ընթացակարգի հրավերի 8.1.5 կետի 2-րդ պարբերությամբ սահմանված է, որ Հայտերի գնահատումը, համեմատումը և հաղթողների որոշումը իրականացվելու է ըստ առանձին չափաբաժինների և, քանի որ չկան սահմանված առանձին չափաբաժինների նախահաշվային գները, ուստի հայտերի գնահատումը, համեմատումը և հաղթողներին որոշելը չի կատարվել ըստ առանձին չափաբաժինների:

Ընտրված մասնակցի կողմից որպես պայմանագրի ապահովում ներկայացրած, տուժանքի մասին համաձայնագրի վճարման պահանջագրում դրված է ամսաթիվ, որը չի համապատասխանում տուժանքի համաձայնագրի ամսաթվին: Խախտված է ՀՀ կենտրոնական բանկի հաստատած՝ «Վճարահաշվարկային գործառնությունների կատարման ժամանակ կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների և դրանց լրացման կանոնները» որոշումը, ուստի, ներկայացված տվյալ պայմանագրի ապահովման հիման վրա:

Պատվիրատուն իրավունք չունի պայմանագիր կնքելու:

6. Տպագրական աշխատանքների ձեռք բերման ՇՀԱՇՁԲ-15/4-2 ՀՀ ԳԼՍԱՊԾ-17-1 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

Սխալ է հաշվարկվել գինը

Տվյալ ընթացակարգը կազմակերպվել և անցկացվել է նույն սկզբունքով ինչ նախորդը: Ընթացակարգին հայտ է ներկայացրել մեկ մասնակից՝ «Ոսկան Երևանցի» տպագրատուն ԱՀ ԲԲԸ-ն, որը

գնային առաջարկ է ներկայացրել բոլոր չափաբաժինների համար: Գնային առաջարկում, 8-րդ չափաբաժնով ներկայացրած գնի հաշվարկի մեջ առկա է անհամապատասխանություն. մասնավորապես՝ ներկայացված առաջարկում արժեքը նշված է 620,000 դրամ, ԱԱՀ-ն՝ 12,400 դրամ, առաջարկված ընդհանուր գինը՝ 744,000 դրամ: Արժեքի և ԱԱՀ-ի հանրագումարը հավասար չէ առաջարկված ընդհանուր գնին: Համաձայն Որոշման 45-րդ կետի, տվյալ մասնակցի հայտը ենթակա է մերժման տվյալ չափաբաժնի մասով, սակայն գնահատող հանձնաժողովը բացման նիստի արձանագրությամբ մասնակցի հայտը գնահատել է բավարար՝ նրան ճանաչելով առաջին տեղը զբաղեցնող բոլոր չափաբաժիններով և կնքել պայմանագիր:

Ընտրված մասնակցի կողմից որպես պայմանագրի ապահովում ներկայացրած, տուժանքի մասին համաձայնագրի վճարման պահանջագրում «Արժույթի կողը» նշված չէ:

Խախտված է ՀՀ կենտրոնական բանկի հաստատած՝ «Վճարահաշվարկային գործառնությունների կատարման ժամանակ կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների և դրանց լրացման կանոնները» որոշումը, ուստի ներկայացված տվյալ պայմանագրի ապահովման հիման վրա Պատվիրատուն իրավունք չունի պայմանագիր կնքելու:

7. Սոցիալական, տեղեկատվական հոլովակների ծառայությունների ձեռք բերման ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ ԳՀԾՁԲ 17/4 ծածկագրով գնման ընթացակարգ՝

➤ Տվյալ ընթացակարգին հայտ է ներկայացրել մեկ մասնակից: Մասնակցի կողմից որպես հայտի ապահովում ներկայացրած, տուժանքի մասին համաձայնագրում տնօրենի անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալները նշված չեն, ինչը համարվում է պարտադիր վավերապայման և այն չափապանելու դեպքում հայտը ենթակա է մերժման: Սակայն գնահատող հանձնաժողովը բացման նիստի արձանագրությամբ մասնակցի հայտը գնահատել է բավարար՝ նրան ճանաչելով առաջին տեղը զբաղեցնող:

Խախտվել են «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 45-րդ հոդվածի 10-րդ մասի պահանջները:

➤ Ներկայացված փաստաթղթերից բացակայում է պայմանագրի կատարման ապահովումը:

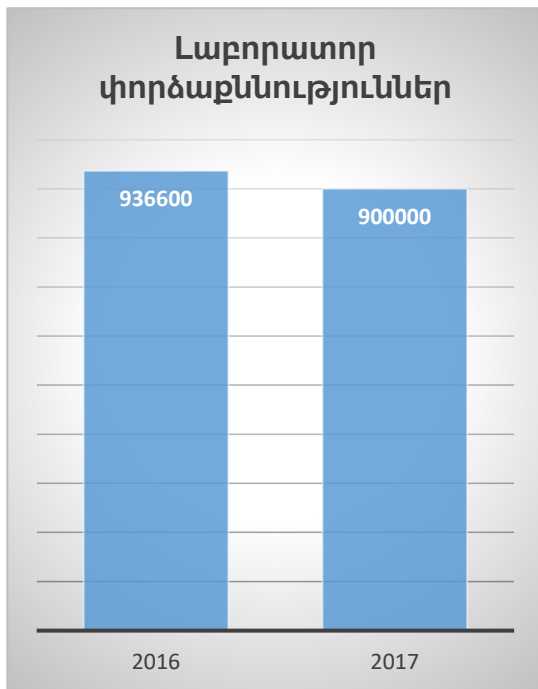
➤ ՀՀ կառավարության 2013 թվականի նոյեմբերի 14-ի N 1228-Ն որոշման համաձայն, Ծառայությունը 02.11.2017թ. հրապարակել է Ծառայության կարիքների համար 2018 թվականի ընթացքում ձեռք բերվելիք փորձաքննության

ծառայությունների իրականացման համար փորձարկման լաբորատորիաների գնման «ՓԾՁԲ/ՍԱՊԾ-18» ծածկագրով ընթացակարգի հրավեր: Մասնակիցների կողմից ներկայացված հայտերը բացվել են 2017 թվականի դեկտեմբերի 12-ին: Արդյունքում, պայմանագրեր են կնքվել «Նարեկ» գիտահետազոտական ՓԲԸ-ի, «Ստանդարտ Դիալոգ» ՍՊԸ-ի, «ՄԱՎԱՍ Գրուպ» ՍՊԸ-ի, «Տոնուս-Լես» ՍՊԸ-ի, «Հանրապետական անասնաբուժասանիտարական և բուսասանիտարական լաբորատոր ծառայությունների կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի հետ:

«Հանրապետական անասնաբուժական և բուսասանիտարիայի լաբորատոր ծառայությունների կենտրոն» ՊՈԱԿ

1. Ֆինանսատնտեսական գործունեություն

«Հանրապետական անասնաբուժական և բուսասանիտարիայի լաբորատոր ծառայությունների կենտրոն» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունը

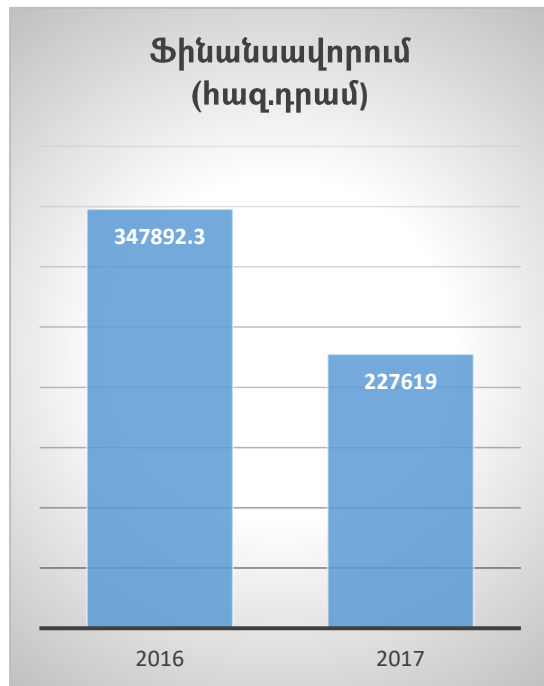

(այսուհետ՝ «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ) իրականացնում է կենդանիների հիվանդությունների ախտորոշման, բույսերի կարանտին օրգանիզմների, հիվանդությունների և մոլախոտերի հայտնաբերման, բույսերի պաշտպանության միջոցների, բուսական և կենդանական ծագում ունեցող մթերքների, կարգավորող առարկաների լաբորատոր և կենդանական ծագում ունեցող մթերքի և հումքի անասնաբուժասանիտարական փորձաքննություններ:

1.1. 2016թ. 936,600 լաբորատոր փորձաքննությունների դիմաց ֆինանսավորումը կազմել է 347,892.3 հազ. ՀՀ դրամ: 2017թ. 900,000 լաբորատոր փորձաքննության միջոցառումների համար նախատեսվել է 312,408.8 հազ. ՀՀ դրամ: 2017թ.-ի ընթացքում պետական ֆինանսավորումը նվազեցվել է և կազմել 227,619.0 հազ. ՀՀ դրամ: 130000 փորձաքննություններով նվազեցվել է նաև լաբորատոր ախտորոշիչ փորձաքննության միջոցառումների քանակը: Հիվանդությունների ախտորոշիչ փորձաքննությունների քանակի նվազեցումը կհանգեցնի անասնահամաճարակային իրավիճակի վերաբերյալ ոչ լիարժեք

տեղեկատվության և հիվանդությունների հսկողության մեխանիզմների թուլացման:

1.2. 2016թ. «Հանրապետական անասնաբուժասանիտարական և բուսասանիտարական լաբորատոր ծառայությունների կենտրոն» ՊՈԱԿ-ը բուսասանիտարական և սննդամթերքի անվտանգության գծով իրականացրել է

3301 փորձաքննություն՝ 176,188.9 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով, իսկ 01.01.2017-20.11.2017թթ. ժամանակահատվածում՝ անասնաբուժական, բուսասանիտարական և սննդամթերքի անվտանգության գծով 5449 փորձաքննություն՝ 197,388.0 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով:

«ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ի և ՍԱՊԾ միջև 07.03.2016թ. կնքվել է ԴՄՇՀՀ ՍԱՊԾ-16-2 պայմանագիրը, ըստ որի, «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ը պետք է իրականացնի ՍԱՊԾ կողմից իրականացվող տեսչական

ստուգումների ընթացքում նմուշառված ապրանքների լաբորատոր փորձաքննություններ: 2016թ.-ին պետական պատվերի շրջանակներում կնքված պայմանագրով նախատեսված ցուցանիշներից բացի իրականացվել են փորձաքննություններ, որոնք նախատեսված չեն եղել պայմանագրում: 2016թ.-ին ՀԱԲԼԾԿ-ն պետական վերահսկողության շրջանակներում ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ-ի հետ կնքված պայմանագրի խախտումով իրականացրել է 221 (մանրէաբանական, նույնականացման, լեռնիցիտին անտիբիոտիկի) ցուցանիշի փորձաքննություն՝ 1,547.2 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր արժողությամբ: Նշված ծառայությունների մատուցումները սահմանված կարգով հաշվապահական ձևակերպումներ չեն ստացել, ՀԱԲԼԾԿ-ի արտաբյուջետային հաշվին գումարը չի մուտքագրվել, որի արդյունքում թաքցվել են ՊՈԱԿ-ի եկամուտները և ՀՀ պետական բյուջե վճարվող հարկերը:

➤ **Խախտվել են «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդվածի, «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի և «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները: Խախտվել են նաև**

«ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ի և ՍԱՊԾ միջև 07.03.2016թ. կնքված ԴՄՇՀՀ ՍԱՊԾ-16-2 պայմանագրի պահանջները:

1.3. Պայմանագրի շրջանակներում 2016թ. ՊՈԱԿ-ի կողմից կազմվել է 59 փորձաքննության արձանագրություն, որի արժեքը՝ պայմանագրի հավելվածով նախատեսված գնացուցակի համաձայն, կազմել է 1,997.1 հազ. ՀՀ դրամ: «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ի կողմից վերը նշված աշխատանքների կատարման համար ՍԱՊԾ է ներկայացվել ընդհանուր 2,536.1 հազ. ՀՀ դրամի հարկային հաշիվ, որը վճարվել է ՀՀ պետական բյուջեից: Հարկային հաշիվներում բացի ստուգված ցուցանիշներից, ներառվել են այլ ցուցանիշներ, որոնք չեն ստուգվել կամ ստուգված ցուցանիշների քանակը ավել է ներկայացվել: **Արդյունքում, ՊՈԱԿ-ը ՀՀ պետական բյուջեից 539.0 հազ. ՀՀ դրամ ավել գումար է ստացել՝ չմատուցված ծառայությունների դիմաց:**

1.4. 2017թ.-ին տեսչական ստուգումների շրջանակներում նմուշառված սննդամթերքի փորձաքննությունների իրականացման համար պայմանագիր չի կնքվել: Ստուգումների արդյունքում ներկայացված նմուշների նկատմամբ իրականացված փորձաքննություններից 149 արձանագրություններում նշված փորձաքննությունները սահմանված կարգով հաշվապահական ձևակերպումներ չեն ստացել: Ընդհանուր առմամբ, 12,045.7 հազ. ՀՀ դրամ արժողությամբ մատուցված ծառայության դիմաց հաշվապահական ձևակերպում են ստացել 4,917.6 հազ. ՀՀ դրամի աշխատանքները, իսկ 7,128.5 հազ. ՀՀ դրամ գումարի չափով մատուցված ծառայությունը չի ստացել հաշվապահական ձևակերպում, ՀԱԲԼԾԿ-ի արտաբյուջետային հաշվին նշված գումարը չի մուտքագրվել, որի արդյունքում թաքցվել են ՊՈԱԿ-ի եկամուտները և ՀՀ պետական բյուջե վճարվող հարկերը:

➤ **Խախտվել են «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդվածի, «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքի 10-րդ հոդվածի և «Շահութահարկի մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները:**

1.5. 2017թ. նոյեմբերին ՍԱՊԾ պետի կողմից ՀԱԲԼԾԿ տնօրենին տրվել է հանձնարարական. ծառայության կողմից իրականացված ստուգումների և դիտարկումների շրջանակում ներկայացված փորձանմուշների լաբորատոր փորձաքննությունները իրականացնել «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ի միջոցների հաշվին:

➤ **Նշված հանձնարարականը հակասում է ՀՀ Սահմանադրության 6-րդ հոդվածի և «Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին» ՀՀ օրենքի 14 հոդվածի պահանջներին:**

1.6. Ընտրանքային սկզբունքով ուսումնասիրվել են 2016թ. դեկտեմբեր ամսվա 142 և 2017թ. հունվար-փետրվար ամիսներին տրված 279 փորձարկման արձանագրությունները: Պարզվել է, որ մինչև 2017թ. մարտ ամսին Էքսպրես մանրէաբանական մեթոդի հավատարմագրումը, մանրէաբանական ցուցանիշներով փորձաքննված մոտ 40 նմուշների փորձարկման տևողությունը չի համապատասխանում փորձարկման արձանագրություններում նշված փորձարկման մեթոդը սահմանող նորմատիվ փաստաթղթում սահմանված տևողությանը: Արդյունքում՝ փորձաքննությունները իրականացվել են կա՛մ նորմատիվ փաստաթղթերի խախտումներով, կա՛մ ընդհանարապես չեն իրականացվել: Օրինակ.

	Ապրանքի անվանում	Լաբորատորիա նմուշի ստացման ամսաթիվ	Լաբորատոր արձանագրության տրման ամսաթիվ	Փորձաքննության նվազագույն տևողությունները՝ ըստ նորմատիվ փաստաթղթերի
1	Հավկիթ	29.12.2016	30.12.2016	3 օր
2	Մաստակ	21.12.2016	21.12.2016	5 օր
3	Վարունգ մարինացված	01.12.2016	01.12.2016	3 օր
4	Կաթնային մածուկ	22.02.2017	24.02.2017	3 օր
5	Հավի թև	20.02.2017	23.02.2017	5 օր
6	Խնձորի խտանյութ	07.02.2017	10.02.2017	5 օր
7	Կարագ	06.02.2017	09.02.2017	5 օր
8	Մայոնեզ	06.02.2017	09.02.2017	5 օր
9	Կարագ	31.01.2017	03.02.2017	5 օր
10	Նարնջի խտանյութ	31.02.2017	03.02.2017	5 օր
11	Բուսական սերուցք	25.01.2017	27.01.2017	5 օր
12	Ելակի չիր	25.01.2017	27.01.2017	5 օր
13	Ձուկ	11.01.2017	13.01.2017	4 օր

1.7. ՍԱՊԾ կողմից դիտարկման հիման վրա նմուշառված և «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ ներկայացված թռչնամսի վերաբերյալ անվտանգության ցուցանիշների գծով արձանագրվել են շեղումները, մինչդեռ սահմանային պետական վերահսկողության շրջանակներում նույն խմբաքանակից նմուշառված և

«ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ ներկայացված նմուշների մասով շեղումներ չեն արձանագրվել: Այսպիսով՝ «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ի կողմից նույն խմբաքանակի նմուշի վերաբերյալ առկա են 2 տաբեր լաբորատոր փորձաքննության արձանագրություններ՝ տարբեր ելքային արդյունքներով:

1.8. Ընտրանքային սկզբունքով ուսումնասիրվել են 2016թ. դեկտեմբեր ամսվա սննդամթերքի անվտանգության հետազոտությունների լաբորատորիայի նմուշների ընդունման գրանցամատյանը և արձանագրվել են անհամապատասխանություններ՝ ավելի ուշ ստացված նմուշները գրանցամատյանում մուտքագրվել են ետին ամսաթվերով:

2. Գույքի տնօրինում

Մատակարարվել է միայն պայմանագրով նախատեսված սարքավորման օժանդակ սարքերը, իսկ բուն սարքավորումը (12,300.0 հազ. ռուբլի) չի մատակարարվել

2.1. ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ և ՌԴ

Սպառողների շահերի պաշտպանության և մարդու բարեկեցության ոլորտներում վերահսկողության դաշնային ծառայության միջև 21.05.2015թ. կնքված պայմանագրով տրամադրված գույքը 07.06.2017թ. անհատույց օգտագործման է հանձնվել

«Հանրապետական անասնաբուժասանիտարական և բուսասանիտարական լաբորատոր ծառայությունների կենտրոն» ՊՈԱԿ-ին: Պայմանագրի շրջանակներում՝ 817,429.5 հազ. ՌԴ ռուբլի ընդհանուր գումարով կնքված 12 պետական պայմանագրերից 8-րդը (3,020.0 հազ. ռուբլի) չի մատակարարվել, 7-րդ պայմանագրից մատակարարվել է միայն պայմանագրով նախատեսված սարքավորման օժանդակ սարքերը, իսկ բուն սարքավորումը (12,300.0 հազ. ռուբլի) չի մատակարարվել:

2.2. Ստուգման ընթացքում պարզվեց, որ՝ «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ը 18,404.7 հազ. ռուբլի (156,808.5 հազ. ՀՀ դրամ) ընդհանուր արժեքով գույքը վարձակալությամբ տրամադրվել է այլ կազմակերպությունների:

➤ Նշված գործողություններով խախտվել են ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ և ՌԴ Սպառողների շահերի պաշտպանության և մարդու բարեկեցության ոլորտներում վերահսկողության դաշնային ծառայության միջև 21.05.2015թ. կնքված միջգերատեսչական պայմանագրի 2-րդ հոդվածի 5 կետի

պահանջները, ըստ որի ՍԱՊԾ-ն երաշխավորում է ստացված սարքավորումների նպատակային օգտագործումը ՀԱԲԼԾԿ-ի կողմից:

2.3. Անհատույց օգտագործման իրավունքով ստացված գույքից ՍԱՊԾ պետի համաձայնությամբ, էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության Mullberry համակարգում չգրանցված և ՊՈԱԿ-ի կողմից մուտք չարված, առանց էլեկտրոնային ստորագրության և ելքի համարի փաստաթղթի հիման վրա «ՎԱԿ ՔՈՆՍԱԼԹԻՆԳ» ՍՊԸ-ին արտոնյալ պայմաններով վարձակալության է հանձնվել կենսաօրգանական (սպանդային) թափոնների ջերմային ոչնչացման համար տրակտորային կցորդով շարժական կայան (NBI-300M, անձնագիր՝ ИУП-300.000.00.000 ПС, Իժնակ 2016 թվական)՝ 1.306.260 ռուբլի (11.129.335 ՀՀ դրամ) արժեքով, իսկ «ԷՖ-ԴԻ-ԷՅ Լաբորատորիա» ՍՊԸ-ին արտոնյալ պայմաններով վարձակալության է հանձնվել 6 անուն լաբորատոր գույք՝ ընդհանուր 17.098.489 ռուբլի (145.679.126 ՀՀ դրամ) արժեքով: **Ծառայության պետի կողմից տրված գրավոր համաձայնագրերը ձևակերպված չեն որպես ելից փաստաթղթեր, որով խախտվել են Ծառայության աշխատակազմի ընդհանուր բաժնի կանոնադրության 3-րդ բաժնի գործառույթների 2-րդ կետի պահանջները:**

2.4. ՀՀ կառավարության 2017 թվականի դեկտեմբերի 28-ի N 1731-Ա որոշման համաձայն ՊՈԱԿ-ին պատկանող անասնաբուժական սպասարկման կենտրոնների շենքերը և դրանց կից շինությունները 25 տարի ժամկետով անհատույց օգտագործման իրավունքով հանձնվել է «Հայաստանի փոքր և միջին ձեռնարկատիրության զարգացման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի «Աջակցություն սկսնակ ձեռներեցներին» ծրագրի հատուկ դասընթացի արդյունքում հավանության արժանացած գործարար ծրագրերի շահառուներին:

Շահառուները նոր ստեղծված մասնավոր ընկերություններ են, որոնցից 2-ը պետական գրանցում են ստացել կառավարության որոշման ընդունումից 3 և 8 օր առաջ:

Կազմապերպության անվանում	Հիմնադրման տարեթիվ	ԱԱՀ	Ծննդ. թիվ	Մարզ, համայնք	Հասցե
«ԱՐՄԱՎԻՐ ՍՊԱՆԴԱՆՈՑ» ՍՊԸ	03.11.2017	Սարգսյան Հովագիմ Վոլոդյայի	05/01/1995	Արմավիր Արմավիր	Նալբանդյան Փ.108
«ՄԱՐՏՈՒՆՈՒ ՍՊԱՆԴԱՆՈՑ» ՍՊԸ	16.08.2017	Հարությունյան Ավետիք Սամվելի	25/05/1967	Գեղարքունիք Վաղաշեն	7 Փ. 8
«ԼԷՌ» ՍՊԸ	19.09.2017	Հակոբյան Էդուարդ Գագիկի	13/05/1990	Երևան Արաբկիր	Գրիբոյեդովի Փ. 26 28
«ԹԱՀ ԹԱԼԻՆ ՍԼՈՏԵՐ ՀՕՈՒՍԵ» ՍՊԸ	11.09.2017	Հարոյան Բաբկեն Եղիշեի	07/03/1981	Արագածոտն Թալին	Մյասնիկյան Փ. 37 18
«ԱՌՈՂՋ ՄՍԱՄԹԵՐՔ» ՍՊԸ	19.09.2017	Մխիթարյան Քրիստինե Միշայի	10/02/1979	Երևան Նոր Նորք	Նոր Նորք 9 Զնգվ.16բն 352
«ՆԱՏՈՒՐ ՄԻԹ» ՍՊԸ	25.12.2017	Զուրաբյան Սեյրան Սուրենի	27/01/1997	Տավուշ Նոյեմբերյան	Բերդավան 6 Փ. 537
«ՀՐԱԶ-ՍՊԱՆԴԱՆՈՑ» ՍՊԸ	19.12.2017	Ղազարյան Աշոտ Զուրաբի	27/02/1984	Երևան Նոր Նորք	Նոր Նորք 9 Զնգվ. 20 15

3. Իրականացված գնումների գործընթացի կազմակերպման մասին.

3.1. ՊՈԱԿ-ը 2017թ.-ի ընթացքում, առանց գնումների պլաններում ներառելու և գնման մրցակցային ձևեր կիրառելու, ձեռք է բերել տարբեր տեսակների ծառայություններ և իրականացրել է շինարարական աշխատանքներ թվով 41 ֆիզիկական անձանց հետ կնքված պայմանագրերի հիման վրա՝ վճարելով շուրջ 13 մլն դրամ: Օրինակ՝ շինարարական և վերանորոգման աշխատանքների ընդհանուր գումարը գերազանցել է 2 000 000 ՀՀ դրամը:

➤ Խախտվել են 22.12.2010 թվականի «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 4-րդ կետի, ՀՀ կառավարության 10.02.2011 թվականի թիվ 168 որոշման 15-րդ և 16-րդ կետերի, 25-րդ կետի 3-րդ ենթակետի պահանջները:

2017 թվականի գնումների մասին գործող օրենսդրությամբ վերը նշվածը կարգավորվում է 16.12.2016 թվականի «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 4-րդ կետով, ՀՀ կառավարության 04.05.2017 թվականի թիվ 526 որոշման 16-րդ, 17-րդ կետերով և 23-րդ կետի 2-րդ ենթակետով:

2017 թվականին Պատվիրատուն օբյեկտի պահպանության իրականացման համար պայմանագիր է կնքել ՀՀ ոստիկանության պետական պահպանության գլխավոր վարչության թիվ 1 ռազմականացված ջոկատի հետ՝ 8,652.0 հազ. ՀՀ դրամ ընդհանուր գումարով: Պայմանագրով նախատեսվում է պետական պահպանություն իրականացնել նաև ՍԱՊԾ Կոմիտաս 49/2 հասցեում գտնվող շենքում՝ 2,885.0 հազ. ՀՀ դրամ գումարով:

Ուսումնասիրվել է «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ի 2016-2017 թվականներին կազմակերպված գնումների գործընթացների համապատասխանությունը գնումների մասին Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության պահանջներին, ինչպես նաև, իրականացվել է բյուջետային և արտաբյուջետային միջոցների հաշվին կազմակերպված 20 գնման ընթացակարգերի կազմակերպման ու անցկացման, դրանց շրջանակներում կիրառված՝ գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված փաստաթղթերի առկայության, դրանց ճշգրիտ և ժամկետներում կիրառման վերլուծություն:

Իրականացված ուսումնասիրությունների արդյունքում պարզվել է՝

3.2. Կազմակերպված գնման ընթացակարգերում բացակայել են գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված և պարտադիր կիրառման ենթակա հետևյալ փաստաթղթերը.

- Որոշման Կարգի 11-րդ կետի 4-րդ ենթակետով սահմանված՝ պատասխանատու ստորաբաժանման՝ գնման հայտի նախագծմանը մասնակցող անձի /անձանց/ կողմից հաստատված հայտարարություն այն մասին, որ իր մերձավոր ազգակցությամբ կամ խնամիությամբ կապված անձինք չեն կարող հանդիսանալ տվյալ գնման գործընթացի հնարավոր մասնակից:

- «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասի համաձայն գնման ընթացակարգի արդյունքների ամփոփման նիստի արձանագրություն

- «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 8-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ գնման ընթացակարգի արձանագրություն

3.3. Ուսումնասիրված որոշ գնման ընթացակարգերում առկա են հետևյալ խնդիրները.

- Գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված և հրապարակման ենթակա փաստաթղթերից և հայտարարություններից տեղեկագրում /www.gnumner.am կամ www.old.gnumner.am/ հրապարակված չեն գնումների

պլաններ, գնահատող հանձնաժողովի բացման նիստի արձանագրություններ, պայմանագիր կնքելու որոշման մասին հայտարարություններ, գնման ընթացակարգը կամ որոշ չափաբաժիններ չկայացած հայտարարելու մասին հայտարարություններ, գնման ընթացակարգի արդյունքում կնքված պայմանագրերի մասին հայտարարություններ /հաշվետվություններ/:

- Մասնակիցը հայտով ներկայացրել է հայտարարություն, որ իր կողմից մատակարարվելիք ապրանքները հանդիսանում են եվրասիական տնտեսական միության ապրանք և պարտավորվել է հաղթող ճանաչվելուց և պայմանագիր կնքելուց հետո ապրանքների յուրաքանչյուր խմբաքանակի մատակարարման դեպքում ներկայացնել ծագման երկրի սերտիֆիկատ, սակայն այդ սերտիֆիկատները առկա չեն /Օրինակ՝ Շարժական պահատնակի ձեռք բերման համար կազմակերպված ընթացակարգում «Արգոհշին» ՍՊԸ, ընթացակարգի ծածկագիրը՝ ՀԱԲԼԾԿ ՊԸԱՊՁԲ-17/8 , Գրասենյակային և կենցաղային կահույքի ձեռք բերման «Արգավանդ Կահույք» ՍՊԸ, ընթացակարգի ծածկագիրը՝ ՀՀ ԳՆ ՀԱԲԼԾԿ ՇՀԱՊՁԲ-15/13-9/:

Խախտվել են Որոշման 36-րդ կետի 16-րդ ենթակետի պահանջները:

3.4. Մասնակիցների ներկայացրած մասնակցության հայտերում, որակավորումը հիմնավորող փաստաթղթերում, որպես պայմանագրի ապահովում ներկայացրած տուժանքի մասին համաձայնագրերում և վճարման պահանջագրերում առկա են թերություններ, մասնավորապես՝

3.4.1. Կան մասնակիցների կողմից ներկայացրած ծրարներ, որոնք ստորագրված չեն /Խախտվել են հին «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 27-րդ հոդվածի 2-րդ մաս, նոր «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 2-րդ մաս/, ուստի ենթակա են մերժման, սակայն գնահատող հանձնաժողովի կողմից դրանք գնահատվել են բավարար /օրինակ՝ Օդորակիչների ձեռք բերման ՀԱԲԼԾԿ ԳՀԱՊՁԲ-17/2 ծածկագրով գնման ընթացակարգի «Զիգզագ» ՍՊԸ-ի և Գրասենյակային և կենցաղային կահույքի ձեռք բերման ՀՀ ԳՆ ՀԱԲԼԾԿ ՇՀԱՊՁԲ-15/13-9 ծածկագրով գնման ընթացակարգի «Արգավանդ Կահույք» ՍՊԸ-ի ծրարները/,

3.4.2. Որպես պայմանագրի ապահովում ներկայացրած տուժանքի մասին համաձայնագրերի վրա ամսաթվեր նշված չեն /օրինակ՝ Գրասենյակային և կենցաղային կահույքի ձեռք բերման ՀՀ ԳՆ ՀԱԲԼԾԿ ՇՀԱՊՁԲ-15/13-9 ծածկագրով գնման ընթացակարգի «Արգավանդ Կահույք» ՍՊԸ, Օդորակիչների ձեռք բերման ՀԱԲԼԾԿ ԳՀԱՊՁԲ-17/5 ծածկագրով ընթացակարգ, Համակարգչային տեխնիկայի ձեռք բերման ընթացակարգի «Կոմպյուտեր»

ՍՊԸ, Պատուհանների տեղադրման աշխատանքների ՀԱԲԼԾԿ-17/26 ծածկագրով գնման ընթացակարգի «ՌԱԶ ՇԻՆ» ՍՊԸ և այլն/:

Խախտվել են «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 45-րդ հոդվածի 10-րդ մասի պահանջները:

3.4.3. Կան համաձայնագրեր, որոնց վրա բացակայում են ընկերության տնօրենի անձնագրային տվյալները /Օրինակ՝ Օդորակիչների ձեռք բերման ՀԱԲԼԾԿ ԳՀԱՊՁԲ-17/2 ծածկագրով գնման ընթացակարգի «Զիզգագ. ՍՊԸ/:

Խախտվել են «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 45-րդ հոդվածի 10-րդ մասի պահանջները:

Պահանջագրի մեջ նշված չէ «վճարման նպատակը», արժույթի կոդ և այլն

3.4.4. Որպես պայմանագրի ապահովում ներկայացրած, տուժանքի մասին համաձայնագրի վճարման պահանջագրերում առկա են թերություններ: Կա պահանջագիր, որի վրա դրված է ամսաթիվ, պահանջագրի մեջ

նշված չէ «վճարման նպատակը», արժույթի կոդ նշված չէ և այլն: Նշված թերություններով ներկայացրած փաստաթղթերը ենթակա են մերժման՝ համաձայն ՀՀ կառավարության 10.02.2011 թվականի թիվ 168 որոշման 45-րդ կետի /մինչև 04.05.2017թ/ և ՀՀ կառավարության 04.05.2017 թվականի թիվ 526 որոշման 40-րդ կետի 4-րդ ենթակետի, ինչպես նաև ՀՀ կենտրոնական բանկի հաստատած՝ «Վճարահաշվարկային գործառնությունների կատարման ժամանակ կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների և դրանց լրացման կանոնների», որն առկա է նաև գնման ընթացակարգերի հրավերներում: Նշված թերություններով ներկայացված պայմանագրերի ապահովումների հիման վրա «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ը իրավունք չունի պայմանագրեր կնքելու:

• 2016 թվականի կարիքների համար համակարգչային տեխնիկայի ձեռք բերման համար կազմակերպված գնման ընթացակարգում երկու մասնակիցներ ներկայացրել են հավասար նվազագույն գներ, և գնահատող հանձնաժողովը որոշել է հրավիրել բանակցությունների: Բանակցությունները կազմակերպվել են նշված որոշման հաջորդ օրը:

Խախտվել են ՀՀ կառավարության 10.02.2011 թվականի թիվ 168 որոշման 44-րդ կետի 5-րդ ենթակետի պահանջները:

• 2017 թվականին «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ը օբյեկտի պահպանության իրականացման համար պայմանագիր է կնքել ՀՀ ոստիկանության պետական պահպանության գլխավոր վարչության թիվ 1 ռազմականացված ջոկատի հետ՝ առանց որևէ գնման ընթացակարգ կիրառելու՝ գնումների պլաններում նշված

ծառայությունները ներառելով որպես գնում չհանդիսացող ծախս: Ծառայությունների ընդհանուր գումարը գնումների պլանով սահմանված է 8 652 000 ՀՀ դրամ:

Գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության համաձայն՝ նշված ծառայությունների ձեռք բերումը հանդիսանում է գնում, ՀՀ ոստիկանության պետական պահպանության գլխավոր վարչության թիվ 1 ռազմականացված ջոկատի վերաբերյալ չկա իրավասու մարմնի տրամադրած իրավական կարգավորման կամ վարչական նորմի հիմքով որպես գնվելիք ծառայության միակ մատուցող հանդիսանալու մասին իրավական ակտ, ուստի 2017 թվականի կարիքների համար պետք է կազմակերպվեր համապատասխան գնման ընթացակարգ՝ տվյալ դեպքում պարզեցված ընթացակարգ, և այդ ընթացակարգի արդյունքում հաղթող ճանաչված մասնակցի հետ կնքվեր պայմանագիր:

3.5. Ապրանքների ձեռք բերման գնման ընթացակարգերի արդյունքում կնքված պայմանագրերում, համաձայնագրեր կնքելով կատարել է լրացուցիչ ծավալների ավելացումներ, սակայն դրանցում առկա են խնդիրներ:

Կնքվել է համաձայնագիր, որով ձեռք է բերվել պահատնակի հատակ, ինչը նախապես չի եղել ոչ գնման ընթացակարգի հրավերում, ոչ արդյունքում կնքված պայմանագրում

3.5.1. Օրինակ 1: Շարժական պահատնակի ձեռք բերման ՀԱԲԼԾԿ ՊԸԱՊՁԲ-17/8 ծածկագրով գնման ընթացակարգի արդյունքում պայմանագիր է կնքվել «Արգոհշին» ՍՊԸ-ի հետ, այնուհետև կնքվել է համաձայնագիր, որով ձեռք է բերվել պահատնակի հատակ, ինչը նախապես չի եղել ոչ գնման

ընթացակարգի հրավերում, ոչ արդյունքում կնքված պայմանագրում:

Խախտվել են տվյալ պահին գործող ՀՀ կառավարության 10.02.2011 թվականի թիվ 168 որոշման 60-րդ կետի 2-րդ ենթակետի պահանջները:

3.5.2. Օրինակ 2: ԻՖԱ թեստերի հավաքածուի ձեռք բերման ՀԱԲԼԾԿ ԳՀԱՊՁԲ-17/11 ծածկագրով և անվտանգության համակարգերի ձեռք բերման ՀԱԲԼԾԿ ՊԸԱՊՁԲ-17/7 ծածկագրով գնման ընթացակարգերի պայմանագրերում կատարվել է լրացուցիչ ծավալների ձեռք բերում, որտեղ առկա են հետևյալ խնդիրները: Այս երկու գնման առարկաներում չափման միավորը սահմանված է

«հավաքածու», քանակը՝ «1»: Հավաքածուներն իրենց մեջ պարունակում են տասնյակից ավելի անվանում ապրանքներ: Լրացուցիչ ծավալներ ավելացվել է հավաքածուների բաղադրիչներ հանդիսացող ապրանքներ

Կասկածի տակ է դրված հավելյալ ծավալների ապրանքների գների մրցակցային, շուկայականից ցածր լինելը

ավելացնելով: Քանի որ, համաձայն գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության, մասնակիցներն իրենց գնային առաջարկները ներկայացնում են մեկ թվով՝ չափաբաժնի համար նախատեսված ընդհանուր գումարով, առանց բաղադրիչների բացվածքների, ուստի Հավաքածուների բաղադրիչ հանդիսացող առանձին ապրանքների գները հայտնի չեն, հետևաբար, նման ավելացումներ անելով՝ կասկածի տակ է դրվում հավելյալ ծավալների ապրանքների գների մրցակցային, շուկայականից ցածր լինելը:

Ծանոթություն՝ Վերահսկողության ընթացքում հայտնաբերված փաստերը պարունակող արձանագրությունը «Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 19-րդ հոդվածի 7-րդ մասով սահմանված կարգով ներկայացվել են վերահսկվող օբյեկտի ղեկավարությանը, որը ներկայացրել է պարզաբանումներ (հավելված):

Արձանագրված փաստերի վերաբերյալ ներկայացված որոշ պարզաբանումներ ըստ էության իրենցից ենթադրում էին նաև առարկություններ: Նշվածներից 3-ը ընդունվել են և կատարվել են համապատասխան խմբագրումներ ընթացիկ հաշվետվությունում, իսկ մյուսները չեն ընդունվել:

Մասնավորապես ընդունվել են հետևյալ պարզաբանումները(առարկությունները)

1. Հանվել է ՍԱՊԾ-ի 2017 թվականի գնումների պլանը հաստատված չլինելու փաստը:
2. Ծրագրային ապահովման ծառայությունների ձեռք բերման ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ ԳՀԾՁԲ 17/1 ծածկագրով գնման ընթացակարգի համար «պատասխանատու ստորաբաժանում և գնումների համակարգող սահմանված չէ» նախադասությունը հանվել է:
3. Հաշվի առնելով ներկայացված պարզաբանումը հաշվետվությունից հանվել է «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ի գործուղման վերաբերյալ արձանագրված փաստը:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- 1 Հրապարակված 2017թ. ստուգումների տարեկան պլանը կազմված է առանց անհատական ռիսկի հաշվարկման, ինչը հակասում է «Ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» ՀՀ օրենքի պահանջներին:
- 2 Ստուգաթերթերում սահմանված նորմերը հակասում են ԵԱՏՄ օրենսդրությամբ սահմանված տեխնիկական կանոնակարգերին: Տեխնիկական կանոնակարգերի կիրառման նկատմամբ Ծառայությունը վերահսկողություն չի ապահովել:
- 3 Դիտարկումների ընթացքում արտադրությամբ զբաղվող տնտեսվարողների նկատմամբ կայացվել են արտադրական գործունեության կասեցման որոշումներ՝ հիմք ընդունելով իրավական ակտերի այնպիսի դրույթներ, որոնք կիրառելի են միայն իրացման(վաճառքի) կետերում:
- 4 Դիտարկման հրամանի հիման վրա տնտեսվարողների մոտ իրականացվել է ստուգման ընթացակարգով նախատեսված գործողություններ:
- 5 «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված աուդիտի ընթացակարգեր չեն կիրառվում:
- 6 Տեսչական ստուգումների և դիտարկումների իրականացման ընթացքում չեն պահպանվում ոլորտին առնչվող իրավական ակտերի նորմերը և ընթացակարգերը: Ստուգումների և դիտարկումների ընթացքում կատարվող գտործողությունները կրում են ոչ իրավաչափ բնույթ:
- 7 Չեն պահպանվել «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենքի 28-րդ հոդվածի պահանջները: Հարուցված վարչական

վարույթների առանձին գործերում փաստաթղթերի ամբողջականությունը պահպանված չէ:

8

Ներմուծման ընթացքում սննդամթերքի անվտանգության հավաստագրերը տրամադրվում են առանց հաշվի առնելու իրավական ակտերի դրույթները: Արձանագրվել են դեպքերը, երբ.

8.1. Ներմուծման հավաստագրերը տրվել են լաբորատոր փորձաքննության արդյունքում ոչ պիտանի համարվող բեռների համար:

8.2. Ներմուծման հավաստագրերը տրվել են ավելի շուտ, քան ստացվել է տվյալ բեռի լաբորատոր փորձաքննության արձանագրությունը:

8.3. Ներմուծման ընթացքում նմուշառած և լաբորատոր փորձաքննությունների արդյունքում ոչ պիտանի ճանաչված սննդամթերքը չի ոչնչացվել կամ հետ ուղարկվել: Դրանց տրվել են անվտանգությունը հավաստող սերտիֆիկատներ:

9

Մեծամասամբ չեն իրականացվում վերլուծություններ և գործողություններ՝ առավել ռիսկային երկրներից և արտադրողներից ՀՀ ներմուծվող սննդամթերքի մուտքը կանխարգելելու և անվտանգությունն ապահովելու համար:

10

Պետական վերահսկողության շրջանակներում առանց նախատեսված ֆինանսական միջոցների առակայության և առանց մրցույթ հայտարարելու պատվիրվել է անվճար լաբորատոր փորձաքննություններ, ինչը հակասում է ՀՀ օրենսդրության պահանջներին:

11

ՀՀ տարածքում իրականացված բուսասանիտարական մոնիթորինգի ընթացքում հայտնաբերված կարանտին օրգանիզմներով վարակված տարածքներում կարանտին միջոցառումներ չեն իրականացվել, ինչը կարող է հանգեցնել հիվանդության տարածմանը:

12

Անասնաբուժության ոլորտում պետական պատվերի շրջանակներում իրկանացվող պատվաստումների նկատմամբ վերահսկողությունը զուտ փաստաթղթային է: Պատվաստանյութի ազդեցության ստուգման շճաբանական հետազոտություններ չեն իրականացվում:

13

Ծառայությունը ներգրավել է փորձագետների, որոնց օրենքի խախտմամբ քաղձառայության թափուր աշխատատեղերի հաշվին վճարել է աշխատավարձ և պարգևատրել է ծառայության արտաբյուջետային միջոցների հաշվին:

- 14 Գնումների գործընթացը կազմակերպվել է խախտումներով: Մասնավորապես, որոշ դեպքերում գնման առարկան ներառված չէ գնումների պլանում, կազմակերպված գնման ընթացակարգերում չեն կիրառվել գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված և պարտադիր կիրառման ենթակա փաստաթղթեր, առկա են մասնակիցների կողմից ներկայացված հայտերում առկա փաստաթղթերի գնահատման թերություններ: Որոշ դեպքերում ընթացակարգերի հաղթողների մասին որոշումները չեն համապատասխանում գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության պահանջներին:
- 15 ՌԴ կառավարությունից ստացված դրամաշնորհով կնքված պետական պայմանագրերից 15,320,000 ռուբլի արժեքով սարքավորումներ չի մատակարարվել «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ին, իսկ մեկ այլ խմբաքանակից մատակարարվել են միայն նախատեսված սարքավորման օժանդակ սարքերը:
- 16 Անհատույց օգտագործման իրավունքով ստացված գույքից ՍԱՊԾ պետի համաձայնությամբ, էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության Mullberry համակարգում չգրանցված և ՊՈԱԿ-ի կողմից մուտք չարված, առանց էլեկտրոնային ստորագրության և ելքի համարի փաստաթղթի հիման վրա ստացված սարքավորումներից 8-ը «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ի կողմից տրամադրվել է վարձակալությամբ այլ մասնավոր ընկերությունների, խախտելով միջգերատեսչական պայմանագիրը, որի համաձայն Ծառայությունը երաշխավորում է, որ մատակարարված լաբորատոր սարքավորումները պետք է նպատակային օգտագործվեն «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ի կողմից: «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ի նպատակն է լաբորատոր ծառայությունների մատուցումը, այլ ոչ թե լաբորատոր գույքը վարձակալության հանձնելը:
- 17 «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ի կողմից փորձաքննության ենթարկված մի շարք ապրանքների վերաբերյալ արձանագրությունները կազմվել են փորձաքննության ավարտից ավելի շուտ, որը փաստում է, որ փորձաքննությունները իրականացվել են կա՛մ նորմատիվ փաստաթղթերի խախտումներով, կա՛մ ընդհանրապես չեն իրականացվել:
- 18 2016-2017թթ. «ՀԱԲԼԾԿ» ՊՈԱԿ-ը իրականացրել է փորձաքննություններ, որոնք հաշվապահական ձևակերպումներ չեն ստացել, ինչի արդյունքում թաքցվել են ՊՈԱԿ-ի եկամուտները և ՀՀ պետական բյուջե վճարվող հարկերը:

ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

1. ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայությանը

- 1.1. Ձեռնարկել միջոցառումներ վերահսկողության ընթացքում արձանագրված խախտումներն ու թերությունները վերացնելու և հետագայում բացառելու ուղղությամբ:
- 1.2. Միջոցներ ձեռնարկել ՍԱՊԾ գործունեության արդյունավետությունը բարձրացնելու ուղղությամբ:
- 1.3. Տեսչական ստուգումների և դիտարկումների իրականացման համար նախատեսված ստուգաթերթերում սահմանված նորմերը համապատասխանեցնել ԵԱՏՄ օրենսդրությամբ սահմանված տեխնիկական կանոնակարգերին: Տեխնիկական կանոնակարգերի կիրառման նկատմամբ ապահովել պատշաճ վերահսկողություն:
- 1.4. Ներմուծման ընթացքում սննդամթերքի անվտանգության հավաստագրերի տրամադրման գործընթացը կազմակերպել բացառապես իրավական ակտերի դրույթներին համապատասխան՝ վտանգավոր համարվող սննդամթերքի մուտքը երկիր կանխարգելելու համար:
- 1.5. Պետական սեփականություն հանդիսացող լաբորատոր գույքի կառավարումը և օգտագործումը համապատասխանեցնել ՀՀ օրենսդրության պահանջներին և կատարել միջգերատեսչական պայմանագրով ստանձնած պարտավորությունները:
- 1.6. Գնումների գործընթացը կազմակերպել ՀՀ օրենսդրության պահանջներին համապատասխան:

**2. «Հանրապետական
անասնաբուժասանիտարական
և բուսասանիտարական
լաբորատոր ծառայությունների
կենտրոն» ՊՈԱԿ-ին**

- 2.1** Լաբորատոր փորձաքննությունները իրականացնել փորձարկման մեթոդը սահմանող նորմատիվ փաստաթղթում սահմանված պահանջներին համապատասխան:
- 2.2** Գնումների գործընթացը կազմակերպել ՀՀ օրենսդրության պահանջներին համապատասխան:
- 2.3** Բացառել առանց հաշվապահական ձևակերպումների ծառայությունների մատուցումը:
- 2.4** Ձեռնարկել միջոցներ վարձակալության հանձնված պետական գույքի ետ վերադարձման և միջգերատեսչական համաձայնագրով նախատեսված պայմաններով օգտագործման ուղղությամբ:

«ՀՀ Վերահսկիչ պալատի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 2-րդ մասի գ/ կերի համաձայն, մեկամսյա ժամկետում ՀՀ վերահսկիչ պալատին ներկայացնել տեղեկատվություն՝ հաշվետվությունում արձանագրված խախտումների վերացման վերաբերյալ:

Հավելված

Պարզաբանում

Ֆինանսատնտեսական գործունեության ուսումնասիրությամբ արձանագրված թերությունների վերաբերյալ հատնում ենք.

Ծառայության կողմից 2017թ-ի սեպտեմբերից ֆինանսատնտեսական գործունեությունը կազմակերպվում և իրականացվում է ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան:

Աշխատակազմ և վարձատրություն պարբերության վերաբերյալ.

ՍԱՊԾ կողմից փորձագետներ են ընդունվել հիմք ընդունելով ՀՀ նախագահի 22 հուլիսի 2013 թվականի N ՆԿ-129-Ա «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԻ ԱՆՑՄԱՆ ԿԵՏԵՐՈՒՄ «ՄԵԿ ԿԱՆԳԱՌ, ՄԵԿ ՊԱՏՈՒՀԱՆ» ՍԿԶԲՈՒՆՔԻ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ» և 22 ապրիլի 2014 թվականի N ՆԿ-50-Ն «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԻ ԱՆՑՄԱՆ ԿԵՏԵՐՈՒՄ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԵՐՈՒՄ «ՄԵԿ ԿԱՆԳԱՌ, ՄԵԿ ՊԱՏՈՒՀԱՆ» ՍԿԶԲՈՒՆՔԻ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՀԱՅԵՑԱԿԱՐԳԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» կարգադրությունները, ինչպես նաև ՀՀ կառավարության 11 դեկտեմբեր 2014 թվականի ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՍԱՀՄԱՆԻ ԱՆՑՄԱՆ ԿԵՏԵՐՈՒՄ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ԿԻՐԱՌՎՈՂ ԸՆԹԱՑԱԿԱՐԳԵՐՈՒՄ «ՄԵԿ ԿԱՆԳԱՌ, ՄԵԿ ՊԱՏՈՒՀԱՆ» ՍԿԶԲՈՒՆՔԻ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՈՒՂՂԱԾ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ 2015-2017 ԹՎԱԿԱՆՆԵՐԻ ԾՐԱԳԻՐԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ N 1404-Ն որոշման համաձայն Ծառայության առջև ծառացած խնդիրներին իրավիճակային ժամանակավոր լուծումներ տալու նպատակով՝ «Մեկ կանգառ մեկ պատուհան» համակարգով աշխատող **օպերատորներ** ՀՀ պետական մաքսային սահմաններում Ծառայության աշխատակազմի սահմանային հսկիչ կետերում աշխատելու, ինչպես նաև Ծառայությունում ժամանակակից տեղեկատվական բազաներ ստեղծելու և այդ բազաները կառավարելու համար: Ծառայության կողմից վերը նշված գործառույթների իրականացման նպատակով ՀՀ կառավարություն է ներկայացվել համապատասխան իրավական ակտերում փոփոխություններ և լրացումներ կատարելու վերաբերյալ նախագծեր, որոնք ՀՀ կառավարության կողմից հավանության են արժանացել և ընդունվել են ՀՀ կառավարության 2017 թվականի մարտի 30-ի N 340-Ն և ՀՀ Վարչապետի մայիսի 3-ի N 409-Ն որոշումներով: **Ինչ վերաբերում է փորձագետներին, ապա նրանք իրականացրել են տեխնիկական բնույթի գործառույթներ (համակարգչային օպերատոր): Փորձագետների վարձատրության չափը սահմանվել է ըստ իրականացված աշխատանքների ծավալների չափի:**

Գնումների գործընթացի պարբերության վերաբերյալ հայտնում ենք.

1. Օրենքի 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 6-րդ կետի համաձայն, երբ գնման գինը չի գերազանցում գնումների բազային միավորը, ապա կիրառվում են Որոշման 75-րդ կետի պահանջները (75. Գնումն օրենքի 20-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 1-ին և 6-րդ կետերի հիման վրա կատարվելու դեպքում, եթե կնքվելիք պայմանագրի գինը չի գերազանցում գնումների բազային միավորը, ապա գրավոր պայմանագրի կնքումը պարտադիր չէ, և գործարքը կարող է կատարվել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ նախատեսված այլ փաստաթղթերի (հաշիվ-ապրանքագիր և այլն) հիման վրա), որը Ծառայության կողմից չի խախտվել:
2. Ավտոմեքենաների վաճառման և նմանատիպ ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾԶԲ-15/19 ՀՀԳՆ ՍԱՊԾ-16-1 ծածկագրով ընթացակարգի վճարման պահանջագրի վրա նշված ամսաթվի վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ այն սխալմամբ լրացվել է մասնակիցների կողմից:

<<Վճարահաշվարկային գործառնությունների փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանները սահմանելու մասին>> ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 19.01.1999թ. թիվ 09 որոշմամբ հաստատված <<վճարահաշվարկային փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանները և դրանց լրացման կանոնների>> 3-րդ կետով սահմանված է, որ վճարման պահանջագրի ներկայացման ամսաթիվը պարտադիր լրացվում է, սակայն նշված չէ ում կողմից է դա իրականացվում, իսկ հրավերում նշված է, որ ամսաթիվը լրացվում է շահառուի կողմից, սակայն չկա որևէ դրույթ վճարման պահանջագրում պայմանագրի կնքման ամսաթիվ նշելով այն դառնում է անվավեր փաստաթուղթ և, որպես հետևանք, Պատվիրատուն գրկվում է պայմանագիր կնքելու իրավունքից, այսինքն պայմանագիրը կնքվել է սահմանված կարգին համապատասխան:

3. Պատվերով տպագրվող նյութերի ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ-15/4-2 ՀՀԳՆ ՍԱՊԾ-16-1 ծածկագրով ընթացակարգի մասնակցի կողմից ներկայացրած գնային առաջարկում, 10-րդ չափաբաժնում առկա սխալի կապակցությամբ տեղեկացնում ենք, որ Որոշման 44-րդ կետի 3)-րդ ենթակետի համաձայն գնահատող հանձնաժողովը գնային առաջարկում հաշվարկային սխալի դեպքում հիմք է ընդունում տառերով գրվածը:
4. Շենքերում տեղակայված էլեկտրական սարքերի և սարքավորումների սպասարկման ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ-15/9 ՀՀԳՆ ՍԱՊԾ-16 ծածկագրով ընթացակարգի վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ սպասարկման ծառայությունների դեպքում մասնակիցների կողմից ներկայացվում է գնային առաջարկ նախատեսված ծառայությունների յուրաքանչյուր միավորի համար առանձին գին (գնացուցակ)` ինչը կարող է կազմել նախատեսված ֆինանսական միջոցներից պակաս կամ ավել, սակայն նվազագույն գնային առաջարկ ներկայացրած մասնակցի հետ կնքվում է պայմանագիր նախատեսված ֆինանսական միջոցների չափով, քանի որ նախօրոք հնարավոր չէ կանխատեսել թե քանի սարքավորում շարքից դուրս կգա և ինչ սպասարկում պետք է իրականացվի:
5. Ավտոմեքենաների վերանորոգման ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ-15/3 ՀՀԳՆ ՍԱՊԾ-16-1 ծածկագրով ընթացակարգի վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ վերանորոգման ծառայությունների դեպքում մասնակիցների կողմից ներկայացվում է գնային առաջարկ նախատեսված ծառայությունների յուրաքանչյուր միավորի համար առանձին գին (գնացուցակ)` ինչը կարող է կազմել նախատեսված ֆինանսական միջոցներից պակաս կամ ավել, սակայն նվազագույն գնային առաջարկ ներկայացրած մասնակցի հետ կնքվում է պայմանագիր նախատեսված ֆինանսական միջոցների չափով, քանի որ նախօրոք հնարավոր չէ կանխատեսել թե քանի սարքավորում շարքից դուրս կգա և ինչ սպասարկում պետք է իրականացվի:
6. Համացանցի (ինտերնետ կապի) ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ-15/1 ՀՀԳՆ ՍԱՊԾ-16-2 ծածկագրով ընթացակարգի վճարման պահանջագրի վրա դրված ամսաթվի վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ այն սխալմամբ դրվել է մասնակիցների կողմից: <<Վճարահաշվարկային գործառնությունների փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանները սահմանելու մասին>> ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 19.01.1999թ. թիվ 09 որոշմամբ հաստատված <<վճարահաշվարկային փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանները և դրանց լրացման կանոնների>> 3-րդ կետով սահմանված է, որ վճարման պահանջագրի ներկայացման ամսաթիվը պարտադիր լրացվում է, սակայն նշված չէ ում կողմից է դա իրականացվում, իսկ հրավերում նշված է, որ ամսաթիվը լրացվում է շահառուի կողմից, սակայն չկա որևէ դրույթ վճարման պահանջագրում պայմանագրի կնքման ամսաթիվ նշելով այն դառնում է անվավեր փաստաթուղթ և, որպես հետևանք, Պատվիրատուն գրկվում է պայմանագիր կնքելու իրավունքից, այսինքն պայմանագիրը կնքվել է սահմանված կարգին համապատասխան:

7. Համացանցի (ինտերնետ կայքի) ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ-15/1 ՀՀԳՆ ՍԱՊԾ-16-3 ծածկագրով ընթացակարգի վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ Կոմպլաբ ՍՊԸ-ի կողմից ներկայացրած գնային առաջարկում գնման առարկայի անվանումը չի նշվել, սակայն ճիշտ է նշվել չափաբաժնի համարը, ինչպես նաև մյուս հավելվածներում նշված է նույն չափաբաժինը՝ ինչը հնարավորություն է տալիս մասնակցի հայտը գնահատել բավարար:Ղ-Տելեկոմ ՓԲԸ-ի կողմից վճարման պահանջագրի վրա դրված ամսաթվի վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ այն սխալմամբ դրվել է մասնակիցների կողմից: <<Վճարահաշվարկային գործառնությունների փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանները սահմանելու մասին>> ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 19.01.1999թ. թիվ 09 որոշմամբ հաստատված <<Վճարահաշվարկային փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանները և դրանց լրացման կանոնների>> 3-րդ կետով սահմանված է, որ վճարման պահանջագրի ներկայացման ամսաթիվը պարտադիր լրացվում է, սակայն նշված չէ ում կողմից է դա իրականացվում, իսկ հրավերում նշված է, որ ամսաթիվը լրացվում է շահառուի կողմից, սակայն չկա որևէ դրույթ վճարման պահանջագրում պայմանագրի կնքման ամսաթիվ նշելով այն դառնում է անվավեր փաստաթուղթ և, որպես հետևանք, Պատվիրատուն զրկվում է պայմանագիր կնքելու իրավունքից, այսինքն պայմանագիրը կնքվել է սահմանված կարգին համապատասխան:
8. Ինտերնետ կայքի, բջջային կայքի ծառայությունները և վառելիքի ձեռքբերման գնման ընթացակարգերը կազմակերպվել են Գնումների մասին ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի 7-րդ կետի համաձայն, որի դեպքում չեն նախատեսվում ֆինանսական միջոցներ: Հետևաբար չեր կարող լինել հաստատված և հրապարակված գնումների պլան:
9. Ծրագրային ապահովման ծառայությունների ձեռքբերման ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ ԳՀԾՁԲ 17/1 ծածկագրով ընթացակարգի վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ սույն թվականի հունիսին կատարվել է գնման պլանի փոփոխություն և ՇՀ գնման ձևը փոխվել է ԳՀ-ով և նվազեցվել են ֆինանսական միջոցները:
Գնահատող հանձնաժողովի նիստի օրվա և հրամանի օրերի տարբերությունը հետևանք է Mulberry համակարգի չաշխատելու՝ ինչի հետևանքով 12.06.2017թ.-ի հրամանը թվագրվել է 13.06.2017թ.: Մասնակցի մասնագիտական փորձառության վերաբերյալ փաստաթղթեր ներկայացվել են մասնակցի կողմից:
10. Ավտոմեքենաների վերանորոգման ծառայությունների ձեռքբերման ՇՀԾՁԲ 15/3 ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ-17 ծածկագրով ընթացակարգի վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ գնման ընթացակարգն իրականացվել է գնումների մասին ՀՀ օրենսդրության պահանջներին համապատասխան, որ վերանորոգման ծառայությունների դեպքում մասնակիցների կողմից ներկայացվում է գնային առաջարկ նախատեսված ծառայությունների յուրաքանչյուր միավորի համար առանձին գին (գնացուցակ)՝ ինչը կարող է կազմել նախատեսված ֆինանսական միջոցներից պակաս կամ ավել, սակայն նվազագույն գնային առաջարկ ներկայացրած մասնակցի հետ կնքվում է պայմանագիր նախատեսված ֆինանսական միջոցների չափով, քանի որ նախօրոք հնարավոր չէ կանխատեսել թե քանի սարքավորում շարքից դուրս կգա և ինչ սպասարկում պետք է իրականացվի:
11. Շենքերի, շինությունների ընթացիկ նորոգման աշխատանքների ձեռքբերման ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ-ԳՀԾՁԲ-17/1 ծածկագրով գնման ընթացակարգի վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ Սասունասար ՍՊԸ-ի հայտը մերժվել և մերժման հիմքերն ու արձանագրությունները ուղարկվել են ՀՀ ֆինանսների նախարարություն և հրապարակվել են Կարգով սահմանված պաշտոնական կայքում: Նամենասեղ ՍՊԸ-ի հայտի մերժման համար հիմք է հանդիսացել գործող օրենսդրությամբ սահմանված դրույթները, ինչպես նաև գնումների բողոքարկման խորհրդի կողմից ընդունված նախադեպային որոշումը: Տեղեկացնում ենք, որ վերոնշյալ գնման գործընթացը չի հաշվառվել ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից և այն **լուծարվել է:**
12. Ավտոմեքենաների վերանորոգման ծառայությունների ձեռք բերման ՇՀԾՁԲ-15/3 ՀՀԳՆ ՍԱՊԾ-17-1 ծածկագրով ընթացակարգի վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ վերանորոգման

ծառայությունների դեպքում մասնակիցների կողմից ներկայացվում է գնային առաջարկ նախատեսված ծառայությունների յուրաքանչյուր միավորի համար առանձին գին (գնացուցակ)՝ ինչը կարող է կազմել նախատեսված ֆինանսական միջոցներից պակաս կամ ավել, սակայն նվազագույն գնային առաջարկ ներկայացրած մասնակցի հետ կնքվում է պայմանագիր նախատեսված ֆինանսական միջոցների չափով, քանի որ նախօրոք հնարավոր չէ կանխատեսել թե քանի ավտոմեքենա շարքից դուրս կգա և ինչ սպասարկում պետք է իրականացվի:

13. Տպագրական աշխատանքների ձեռք բերման ՇՀԱՇՁԲ-15/4-2 ՀՀ ԳՆՍԱՊԾ-17 ծածկագրով գնման ընթացակարգի վերաբերյալ հայտնում ենք, որ և գնումների պլանում և գնահատող հանձնաժողովի բացման նիստի արձանագրության մեջ նախահաշվային գինը ներկայացված է եղել մեկ թվով և գնման գործընթացը կազմակերպվել է համապատասխանաբար մեկ չափաբաժնով, որի տեխնիկական բնութագրեր մասում նշվել են առանձին ենթաբաժիններ ինչը թույլ է տալիս գործող օրենսդրությունը, իսկ վճարման պահանջագրի վրա դրված ամսաթվի վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ այն սխալմամբ դրվել է մասնակիցների կողմից: <<Վճարահաշվարկային գործառնությունների փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանները սահմանելու մասին>> ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 19.01.1999թ. թիվ 09 որոշմամբ հաստատված <<վճարահաշվարկային փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանները և դրանց լրացման կանոնների>> 3-րդ կետով սահմանված է, որ վճարման պահանջագրի ներկայացման ամսաթիվը պարտադիր լրացվում է, սակայն նշված չէ ում կողմից է դա իրականացվում, իսկ հրավերում նշված է, որ ամսաթիվը լրացվում է շահառուի կողմից, սակայն չկա որևէ դրույթ վճարման պահանջագրում պայմանագրի կնքման ամսաթիվ նշելով այն դառնում է անվավեր փաստաթուղթ և, որպես հետևանք, Պատվիրատուն զրկվում է պայմանագիր կնքելու իրավունքից, այսինքն պայմանագիրը կնքվել է սահմանված կարգին համապատասխան:
14. Տպագրական աշխատանքների ձեռք բերման ՇՀԱՇՁԲ-15/4-2 ՀՀ ԳՆՍԱՊԾ-17-1 ծածկագրով գնման ընթացակարգի վերաբերյալ հայտնում ենք, որ և գնումների պլանում և գնահատող հանձնաժողովի բացման նիստի արձանագրության մեջ նախահաշվային գինը ներկայացված է եղել մեկ թվով և գնման գործընթացը կազմակերպվել է համապատասխանաբար մեկ չափաբաժնով, որի տեխնիկական բնութագրեր մասում նշվել են առանձին ենթաբաժիններ ինչը թույլ է տալիս գործող օրենսդրությունը, իսկ վճարման պահանջագրի վրա դրված ամսաթվի վերաբերյալ տեղեկացնում ենք, որ այն սխալմամբ դրվել է մասնակիցների կողմից: <<Վճարահաշվարկային գործառնությունների փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանները սահմանելու մասին>> ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 19.01.1999թ. թիվ 09 որոշմամբ հաստատված <<վճարահաշվարկային փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանները և դրանց լրացման կանոնների>> 3-րդ կետով սահմանված է, որ վճարման պահանջագրի ներկայացման ամսաթիվը պարտադիր լրացվում է, սակայն նշված չէ ում կողմից դա իրականացվում, իսկ հրավերում նշված է, որ ամսաթիվը լրացվում է շահառուի կողմից, սակայն չկա որևէ դրույթ վճարման պահանջագրում պայմանագրի կնքման ամսաթիվ նշելով այն դառնում է անվավեր փաստաթուղթ և, որպես հետևանք, Պատվիրատուն զրկվում է պայմանագիր կնքելու իրավունքից, այսինքն պայմանագիրը կնքվել է սահմանված կարգին համապատասխան:
15. 8-րդ կետի բովանդակությունից հասկանալի չէ թե ինչ թերություններ կան:

**Պետական վերահսկողություն սննդամթերքի անվտանգության բնագավառում
պարբերության վերաբերյալ հայտնում ենք.**

1. ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության (այսուհետ՝ Ծառայություն) տարեկան ստուգումների պլանը/ծրագիրը կազմվում է ելնելով օրենքի 2.1 հոդվածի 4-րդ մասի, ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հուլիսի 26-ի N937-Ն և ՀՀ կառավարության 2012 թվականի

N1697-Ն որոշումներով: Մասնավորապես՝ համաձայն օրենքի 2.1 հոդվածի 4-րդ մասի՝ Ծառայությունը յուրաքանչյուր տարվա ստուգումների պլանը կազմում է պահպանելով նշված օրենքի 4-րդ մասի բոլոր կետերը, (որը հնարավոր է ճշտել յուրաքանչյուր տարվա ստուգումների տարեկան պլանը, հաստատված Ծառայության պետի հրամանով mulberry համակարգում դիտարկելով), իսկ համաձայն օրենքի 2.1 հոդվածի 7-րդ մասի առաջին պարբերության՝ ստուգում իրականացնող մարմնի պաշտոնական ինտերնետային կայքում հրապարակվում է օրենքի 4-րդ մասի 1-ին և 2-րդ կետերով նախատեսված տեղեկատվությունը: Բացի նշվածից, համաձայն ՀՀ կառավարության 2012 թվականի հուլիսի 26-ի <<Ստուգում իրականացնող պետական մարմինների ստուգումների տարեկան ծրագրի օրինակելի ձևը և դրա լրացման ուղեցույցը հաստատելու մասին>> N937-Ն որոշման 2-րդ կետի՝ ստուգումների պլանի օրինակելի ձևի 8-րդ և 9-րդ սյունակները (նշված սյունակների բովանդակությունը վերաբերում է տնտեսավարող սուբյեկտների ռիսկայնությանը և ստուգման անցկացման ժամանակահատվածին) ենթակա չեն հրապարակման:

Ինչ վերաբերում է նրան, որ ստուգումների տարեկան պլանը կազմելիս չի հաշվարկվում տնտեսավարողների անհատական ռիսկայնությունը, ապա դա կապված է Ծառայությունում մեկ էլեկտրոնային ծրագրային համակարգի գործարկելու հետ, որի համար ներկայումս տարվում են համապատասխան աշխատանքներ 2018 թվականին այն գործարկելու նպատակով:

2. Ծառայության կողմից վերահսկողության ընթացքում կիրառվող ստուգաթերթերը ամբողջությամբ չեն լրացնում ԵԱՏՄ տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանված պահանջների ծավալը՝ որոնց լրացման համար այսօր Ծառայության կողմից իրականացվում են իրավական ակտերի նախագծերի պատրաստում, բայց դրանցում ներառված պահանջները սահմանված են ոչ միայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, այլ նաև ԵԱՏՄ տեխնիկական կանոնակարգերով: Սա փաստում է, որ Ծառայության կողմից վերահսկողության ընթացքում կիրառվող ստուգաթերթերում ներառված պահանջները չեն հակասում ԵԱՏՄ տեխնիկական կանոնակարգերում ներառված պահանջներին, իսկ Մաքսային միության անդամ երկրներում կարող են և պետք է գործեն նաև իրենց օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները, եթե դրանք չեն հակասում ԵԱՏՄ տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանված պահանջներին:

Հետևաբար Ծառայության կողմից իրականացված դիտարկումները, դրանց ընթացքում Ծառայության կողմից հայտնաբերված **անհամապատասխանությունների վերացման ուղղությամբ ձեռնարկվող միջոցները և կիրառվող սահմանափակումները օրինաչափ են և չեն հակասում օրենսդրությամբ Ծառայությանը վերապահված իրավասություններին:**

3. 3-5-րդ կետերի վերաբերյալ հայտնում ենք, որ ըստ «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 2-րդ հոդվածի 34-րդ կետի՝ սննդի շղթայի բոլոր փուլերում գործառնություն իրականացնող ցանկացած ֆիզիկական կամ իրավաբանական անձ **սննդի շղթայի օպերատոր է, այսինքն անկախ այն հանգամանքից սննդի շղթայի որ փուլում էլ տնտեսավարող սյուբեկտը իրականացնի տնտեսական գործունեություն, նա ենթակա է Ծառայության կողմից** «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով **սահմանված կարգով պետական վերահսկման:** Համաձայն «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի, դիտարկումը հանդիսանում է Ծառայությանը վերապահված վերահսկողության գործիքներից մեկը, որի շրջանակում Հայաստանի Հանրապետության «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի 1-ին կետի համաձայն Ծառայությունը իրականացնում է պետական վերահսկողություն՝ սննդամթերքի արտադրության, մշակման, վերամշակման, ներմուծման, արտահանման, տարանցիկ փոխադրման, տեղափոխման, պահման, պահպանման, իրացման (վաճառքի), ոչնչացման և օգտահանման փուլերում «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 8-րդ հոդվածով սահմանված գործառնությունների և պահանջների շրջանակում: Դիտարկումը որպես

վերահսկողության գործիք տարբերվում է Ծառայությանը վերապահված մեկ այլ վերահսկողական գործիքից՝ ստուգումից որոշակի առանձնահատկություններով, մասնավորապես դիտարկում գործիքը տրված է Ծառայությանը որպես արագ արձագանքման գործիք ի տարբերություն ստուգմանը, որը ունի մի շարք սահմանափակումներ դրա իրականացման և ժամկետների առումով, եթե ստուգման ընթացքում վերահսկողություն կարող է իրականացվել ԵԱՏՄ կանոնակարգերով, «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված պահանջների ամբողջական ծավալի նկատմամբ, իսկ դրա արդյունքում հայտնաբերված խախտումների և անհամապատասխանությունների համար վարչական պատասխանատվության միջոցներ պետք է կիրառվեն, դիտարկման ընթացքում վերահսկողություն է իրականացվում միայն նշված իրավական ակտերով սահմանված սննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի մակնշմանը, պիտանիության ժամկետին և դրանց պահման պայմաններին վերաբերող հարցերի շրջանակում և դրա արդյունքում հայտնաբերված խախտումների և անհամապատասխանությունների համար վարչական պատասխանատվության միջոցներ չեն կիրառվում:

3. Դիտարկումը Հայաստանի Հանրապետության «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի 2-րդ կետի հանդիսանում է Ծառայությանը վերապահված վերահսկողության գործիք, հետևաբար դիտարկման ընթացքում անհամապատասխանությունները հայտնաբերելու դեպքում Ծառայության կողմից ոչ միայն իրականացվում են **հայտնաբերված անհամապատասխանությունների վերացման ուղղությամբ ձեռնարկվող միջոցներ**՝ «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 8-րդ հոդվածի 11-րդ մասով սահմանված կարգով, այլ նաև կարող են **կիրառվել սահմանափակումներ** Հայաստանի Հանրապետության «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» օրենքի 19-րդ հոդվածի 1-ին մասով և 2-րդ մասի 2-րդ կետով սահմանված կարգով, եթե **հայտնաբերված անհամապատասխանությունների առկայության պայմաններում մինչև դրանց վերացումը գոյություն ունի** Հայաստանի Հանրապետության «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» օրենքի 25-րդ հոդվածի 1-ին և 2-րդ մասերով սահմանված չափանիշներից որևիցե մեկը, այսինքն հայտնաբերվել է վտանգավոր սննդամթերք, կամ այն կարող է ազդել սննդամթերքի, հումքի կամ փաթեթավորող նյութերի պահման պայմանների վրա, պահման պայմանները, իրենց մեջ ներառում են նաև սննդամթերքի, հումքի և փաթեթավորող նյութերի հետ շփվող հոսքագիծը կամ այլ արտադրական սարքերը, շենքերը կամ սանեպիդ նորմերին չհամապատասխանող արտադրական տարածքները:

4. Համաձայն Հայաստանի Հանրապետության «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» օրենքի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասի՝ դիտարկումն իրականացվում է «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով մշակված, հաստատված և հրապարակված ստուգաթերթով (այսուհետ՝ դիտարկման ստուգաթերթ), Ծառայության կողմից դիտարկման ընթացքում կիրառվող ստուգաթերթերը մշակված, հաստատված և հրապարակված են «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման և անցկացման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով, չնայած այն հանգամանքին որ դրանք կիրառվում են նաև ստուգման ընթացքում, քանի որ իրենց մեջ ներառում են սննդամթերքի ոլորտին վերաբերող իրավական ակտերով սահմանված պահանջների ամբողջական ծավալը, դա դեռ չի նշանակում որ դրանք դիտարկման ընթացքում կիրառելը Հայաստանի Հանրապետության «Սննդամթերքի անվտանգության պետական վերահսկողության մասին» օրենքի 8-րդ հոդվածի 3-րդ մասի խախտում է, քանի որ դիտարկման հրամանում միայն նշվում է դիտարկում իրականացնելու համար նախատեսված ստուգաթերթերի այն կետերը, որոնք առնչվում են միայն սննդամթերքի, սննդամթերքի հետ անմիջական շփման մեջ գտնվող նյութերի մակնշմանը, պիտանիության ժամկետին և դրանց պահման պայմաններին ներկայացվող պահանջները: Այսինքն անիմաստ է ՀՀ կառավարության հաստատմանը ներկայացնել մի ձևաթուղթ, որն արդեն

իսկ գոյություն ունի, նամանավանդ ստուգաթերթերում նախատեսված է սյունյակ, որում նշվում են տվյալ վերահսկողական շրջանակում չպահանջված կետերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

4. Օտարերկրյա պետություններից կենդանիների կարանտինային, հատուկ վտանգավոր ու պարտադիր ծանուցման ինֆեկցիոն հիվանդությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներթափանցումը կանխարգելելու նպատակով ժամանակավորապես արգելվել են., 2015թ. Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետությունից, Թուրքիայի Հանրապետությունից, 2016թ. Իրանի Իսլամական Հանրապետության մի շարք նահանգներից, և 2017թ. Ուկրաինայի Հանրապետության մի շարք մարզերից՝ կենդանի թռչնի, բոլոր տեսակի թռչնամթերքի, ապրանքային և ինկուբացիոն ձվի, մսոսկրային ալյուրի, կերերի, լրացակերների, պոլիմերային և սովարաթղթե պալարային տուփերի և միջադիրների ներմուծումը, 2016թ. Ուկրաինայի Հանրապետությունից կենդանի խոզերի, նրանց գենետիկական նյութերի, խոզի մսի և այլ սննդային մսային հումքի, վայրի խոզի մսի, իրենց բաղադրության մեջ խոզի միս պարունակող պատրաստի արտադրանքների, եղջյուրակճղակային, կաշվե, աղիքային հումքի, խոզաստևի, որսորդական հաղթանշանների, խոզերի կերակրման համար բոլոր տեսակի կերերի և լրացակերների (բացառությամբ սինթետիկ և քիմիական նյութեր պարունակող լրացակերների), ներմուծումը: 2017 թվականին Լեհաստանի Հանրապետությունում, Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունում և Իրանի Իսլամական Հանրապետության Ղազվին նահանգում արձանագրված բարձր ախտածին թռչնի գրիպ հիվանդության վերացման վերաբերյալ **Կենդանիների առողջության համաշխարհային կազմակերպության (OIE) պաշտոնական կայք էջում հրապարակված տեղեկատվության հիման վրա** վերոնշյալ տարածքներից կենդանի թռչնի, բոլոր տեսակի թռչնամթերքի, ապրանքային և ինկուբացիոն ձվի, մսոսկրային ալյուրի, կերերի, լրացակերների, պոլիմերային և սովարաթղթե պալարային տուփերի և միջադիրների ներմուծման ժամանակավոր արգելքները հանվել են:

5. Հայտնում ենք, որ ՀՀ կառավարության քննարկմանն է ներկայացվել «Անասնաբուժասանիտարական փորձաքննություն իրականացնող անձանց համար ստուգաթերթը հաստատելու մասին», «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի դեկտեմբերի 27-ի N1679-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության **որոշումների նախագծերը, որով սահմանվում է** անասնաբուժության բնագավառում իրականացվող դիսկերի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը և դիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը:

6. (Հանձնարարագիր 38-17) Ծառայության պետի կողմից կայացվել է արտադրական գործունեության առանձին գործառույթի կասեցումը վերացնելու մասին որոշում, որը ծանուցվել է տնտեսավարողին փոստային առաքման եղանակով, իսկ փաստաթղթաշրջանառությունը իրականացվել է Mulberry համակարգի միջոցով:

Վերահսկիչ պալատի ներկայացուցիչների կողմից նշված դիտողությունների 1-ին և 2-րդ մասերի վերաբերյալ առարկություններ չկան: Տեղեկացնում են նաև, որ ստուգում իրականացնող խմբի ղեկավար տեսուչն աշխատանքից ազատվել է և պատշաճ հիմնավորում գործի թերությունների վերաբերյալ չենք կարող ներկայացնել:

7. (Հանձնարարագիր 116-17)

Ստուգման ընթացքում ներկայացվել է սննդամթերքի և սննդամթերքի հետ շփվող նյութերի անվտանգությունը հավաստող հավաստագրերը, սանիտարական և պահման պայմանների խախտում չի արձանագրվել հետևաբար նմուշառման և լաբորատոր փորձաքննության կարիք չի առաջացել: Ինչ վերաբերվում է պարտադիր բուժ. զննության գրքույկներին ապա դա վատ պատճենահանման հետևանք է:

8. (Հանձնարարագիր 384-17)

• ստուգման պահին առկա են եղել կարգադրագրում նշված անհայտ ծագման ապրանքների անվտանգությունը հավաստող փաստաթղթերը, սակայն բացակայել է մակնշումը, որը մատակարարի կողմից ստուգման ընթացքում վերացվել է՝ պիտակավորելու միջոցով:

- քանի որ Ընկերությունը գործում է որպես հանրային սննդի կետ (բուֆետ), իսկ ստուգման իրականացվել է ուսումնական տարվա ավարտին՝ 19.06.2017-30.06.2017 ընկած ժամանակահատվածում, բուֆետը գտնվում էր գործունեության դադարեցման փուլում և սպասարկվում էր միայն մեկ աշխատակցի կողմից, ում սանգրքույկը ստուգման պահին ուժի մեջ էր: Մյուս աշխատակիցները պետք է ենթարկվեին բժշկական զննությունների ուսումնական տարվա սկզբին:

- գործում առկա են տվյալ պահին առկա արտադրատեսակների անվտանգությունը հավաստող փաստաթղթերը: Իսկ կենդանական ծագման մթերքի վերաբերյալ հայտնում են, որ իրականացվել է անասնաբուժասանիտարական փորձաքննություն, որը փաստում է ԱՍՓ պայմանագիրը:

9. (Հանձնարարագիր 477-17)

- ստուգման ընթացքում տրված կարգադրագրի պահանջների կատարման վերաբերյալ կազմակերպության կողմից տեղեկատվություն Ծառայությանը չի ներկայացվել, ուստի ռուսերեն պիտակները չէին կարող գործում առկա լինել: Քանի որ վարչական վարույթի քննությունը տեղի է ունենալու 2018 թվականի հունվարի 11-ին, քննության շրջանակներում կբացահայտվի կազմակերպության կողմից կարգադրագրի կատարման, չտեղակացման կամ չկատարման փաստը:

- ստուգաթերթի տեղեկատվական մասում տեղեկատվությունը երկրորդ էջում ամբողջապես լրացված չէ, քանի որ տեղեկատվական բնույթի հարցերը կրկնվում են առաջինում:

- ստուգման ընթացքում հում-ապխտած հավի կրծքամիս չի տրվել լաբորատոր փորձաքննության: Գործում առկա հում-ապխտած հավի կրծքամսի նմուշը տնտեսավարողը տվել է իր նախաձեռնությամբ, ստուգումից առաջ՝ ՀԱԲԼԾԿ ՊՈԼԿ-ի հետ ունեցած պայմանագրի շրջանակներում, որի ընթացքում հայտնաբերված անհամապատասխանությունից հետո տվյալ արտադրատեսակի արտադրությունը դադարեցվել է և ստուգման ժամանակ արդեն իսկ չի եղել արտադրությունում:

10. (Հանձնարարագիր 454-17)

- ստուգման գործի մեջ չկան որոշ անվտանգությունը հավաստող փաստաթղթեր, քանի որ այդ քանակությամբ փաստաթղթեր հնարավոր չէ ներառել գործի մեջ, փաստաթղթերը դրվում են ընտրանքային, մյուս փաթեթները պահվում են տեսուչների մոտ: Քանի որ գործի ուսումնասիրությունը վերահսկիչ պալատի ներկայացուցիչների կողմից չի կատարվել Ծառայության աշխատակազմի Երևանի կենտրոնի տեսուչների ներկայությամբ, փաստաթղթերը չեն ներկայացվել, թեև առկա են եղել և չեն պահանջվել:

- Հումքի մակնշումները դաջված են պարկերի կամ արկղերի վրա, որոնք հնարավոր չէ կցել գործին:

11. (Հանձնարարագիր 6-Ա)

- ստուգման ընթացքում կատարվել է նմուշառում և տրվել լաբորատոր փորձաքննության, որի արդյունքում անհամապատասխանություններ չեն հայտնաբերվել: Հետևաբար, վերստուգման ընթացքում կրկնակի լաբորատոր փորձաքննության անհրաժեշտություն չի եղել:

12. (Հանձնարարագիր 150-17)

Ստուգում իրականացնող տեսուչների կողմից կատարված ստուգման ընթացքում ուսումնասիրվել է արտադրական գործընթացը և տնտեսավարողի կողմից թողարկվող արտադրանքի տեսականու պարբերաբար լաբորատոր փորձարկման արձանագրությունները, որոնց մեջ եղել է նաև տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանված պահանջների խախտումով լաբորատոր փորձարկման արձանագրություն, որը շտկելու համար ընկերության կողմից կատարվել են համապատասխան աշխատանքներ և ներկայացվել նոր փորձաքննության՝ համաձայն լաբորատոր փորձարկման արձանագրության, արտադրանքը համապատասխանում է տեխնիկական կանոնակարգերով սահմանված պահանջներին, հետևաբար կրկնակի փորձաքննության կարիք չի առաջացել:

13. (Հանձնարարագիր 638-Ա)

- սահմանային մոնիթորինգի ընթացքում հայտնաբերվել է միայն մանրէաբանական ԱՅԽՄ ցուցանիշի անհամապատասխանություն, հետևաբար, Երևանի կենտրոնի կողմից վերահսկողություն իրականացվել է տվյալ ցուցանիշի նկատմամբ:

իրականացվել է օգտահանում, տրվել է փորձնական արտադրանք, որի անվտանգությունը հավաստում է լաբորատոր փորձաքննությունը: Օգտահանման ակտը չի գտնվում գործի մեջ, քանի որ Երևանի կենտրոնի կողմից իրականացված ոչնչացման և օգտահանման ակտերը պահվում են առանձին փաթեթներով, որը նույնպես չի պահանջվել վերահսկիչ պալատի ներկայացուցիչների կողմից:

Սահմանային պետական վերահսկողություն պարբերության վերաբերյալ հայտնում ենք.

2017 թվականի փետրվար ամսին 3 տնտեսվարողներ՝ բրազիլական ընկերությունից Հայաստանի Հանրապետություն ներմուծված թռչնամսի վերաբերյալ պարզաբանում ենք, որ ՀՀ ԳՆ սննդամթերքի անվտանգության պետական ծառայության աշխատակազմի սահմանային հսկիչ կետի աշխատակիցներն (այսուհետ՝ Աշխատակից) ապրանքի ռիսկայնության գնահատման համակարգ են մուտքագրում տնտեսվարողի կողմից ներկայացված փաստաթղթերը: Եթե խմբաքանակի ընդհանուր ռիսկայնության միավորը 56-80, ապա բեռը համարվում է միջին ռիսկայնության և լաբորատոր փորձաքննությունը պարտադիր չէ: Տեղեկանքում նշված երեք տնտեսվարողներից մեկն է ներկայացրել բեռն ուղեկցող փաստաթղթերի ամբողջական փաթեթը:

2017 թվականի փետրվար ամսին ՓԲԸ-ն բրազիլիայից ներմուծված 25 տոննա խոզի մսի վերաբերյալ պարզաբանում ենք, որ ներկայացվել է արտադրողի խոզի մսի BRC սերտիֆիկատը: Քանի որ բեռի խմբաքանակի ընդհանուր ռիսկայնության միավորը 56-80 միջակայքում է, բեռը համարվել է միջին ռիսկայնության և լաբորատոր փորձաքննությունը պարտադիր չէ:

2017 թվականի ընթացքում ՍՊԸ-ի կողմից բրազիլիայից ներմուծված 9 խմբաքանակ հավի մսի (ընդամենը 228973 կգ) վերաբերյալ պարզաբանում ենք, որ տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից յուրաքանչյուր խմբաքանակի ներմուծման հայտ առանձին գործարք է, տնտեսվարող սուբյեկտը մի դեպքում ներկայացրել է BRC սերտիֆիկատի պատճենը, մյուս դեպքում՝ ոչ: Քանի որ բեռի խմբաքանակի ընդհանուր ռիսկայնության միավորը 56-80 միջակայքում է, բեռը համարվել է միջին ռիսկայնության:

2017 թվականի ապրիլի 2-ին ՍՊԸ-ի կողմից ուկրաինական ընկերությունից ներմուծված 15 տոննա սառեցրած հավի վերաբերյալ պարզաբանում ենք, քանի որ բեռի ռիսկայնություն գնահատվել է միջին ռիսկայնության, ուստի տրամադրվել է անասնաբուժական սերտիֆիկատ միաժամանակ բեռն ուղարկվել է լաբորատոր փորձաքննության: Բացասական պատասխանի դեպքում տնտեսվարողը պահեստային նմուշը հանձնել է այլ հավատարմագրված լաբորատորիա և ներկայացրել է դրական պատասխան:

2016 թվականի հոկտեմբերի 26-ին ՍՊԸ-ի կողմից ԱՄԷ-ից ներմուծված 8 տեսակ ընդեղենի վերաբերյալ պարզաբանում ենք, որ բեռն ըստ ռիսկայնության գնահատվել է միջին ռիսկայնության և տրամադրվել է սերտիֆիկատ միաժամանակ «լրացուցիչ նշումներ» տողում նշվել է, որ իրացումը թույլատրվում է միայն լաբորատոր փորձաքննության դրական պատասխանի դեպքում: Մեկ նմուշի բացասական պատասխանի դեպքում այցելություն է կատարվել տնտեսվարողի պահեստ: Նույնականացվել է տվյալ ապրանքատեսակի խմբաքանակը և Աշխատակցի ներկայությամբ տնտեսվարողի կողմից ոչնչացվել է:

2017 թվականի փետրվարի 9-ին ՓԲԸ-ի կողմից Բրազիլիայից ներկրված թռչնամսի վերաբերյալ պարզաբանում ենք, որ բեռի ռիսկայնությունը գնահատվել է միջին ռիսկայնության և տրամադրվել է անասնաբուժական սերտիֆիկատ միաժամանակ «լրացուցիչ նշումներ» տողում նշվել է, որ իրացումը թույլատրվում է միայն լաբորատոր փորձաքննության դրական պատասխանի դեպքում:

2017 թվականի ՍՊԸ-ի կողմից ամերիկյան ընկերությունից ներմուծված 102 տոննա հավի սառեցրած մսի վերաբերյալ պարզաբանում ենք, որ տնտեսվարողի կողմից BRC սերտիֆիկատ չի ներկայացվել ծառայություն, բեռի ռիսկայնությունը գնահատվել է միջին ռիսկայնության և ուղարկվել է լաբորատոր փորձաքննության: Լաբորատոր փորձաքննության պատասխանի հիման վրա տրամադրվել է անասնաբուժական սերտիֆիկատ:

2016 թվականի նոյեմբերի 19-ին ՍՊԸ-ի կողմից ուկրաինական ընկերությունից ներմուծված 19800 կգ հավի մսի, 2016 թվականի նոյեմբերի 8-ին ԱԶ-ի կողմից Ռուսաստանի Դաշնությունից ներմուծված 100 կգ կարագի, 2017 թվականի հուլիսի 2-ին ՍՊԸ-ի կողմից բելգիական ֆիրմայից ներմուծված հավի աղացած մսի վերաբերյալ պարզաբանում ենք, որ նշված արտադրողների նմանատիպ արտադրանքների ներմուծման ժամանակ Աշխատակիցների կողմից որոշակի ժամանակ և ապրանքային խմբաքանակներ ուղարկվել են լաբորատոր փորձաքննության, մասնավորապես, 24.11.16թ., 02.12.16թ., 17.12.16թ., 19.12.16թ., 21.12.16թ. ուկրաինական ընկերությունից ներմուծված արտադրանքները և 07.07.17թ., 18.07.17թ., 24.07.17թ., 15.08.17թ., 24.08.17թ. բելգիական ֆիրմայից ներմուծված արտադրանքները:

Սահմանին ըստ ներկայացվող փաստաթղթերի բեռի ռիսկայնության որոշման հիման վրա Աշխատակցի կողմից որոշում կայացնելու վերաբերյալ պարզաբանում ենք, որ վարորդների մոտ բեռն ուղեկցող փաստաթղթերի բնօրինակների բացակայության կամ ոչ ամբողջական փաթեթը ներկայացնելու կամ բեռի մաքսագերծումը Երևան քաղաքում իրականացնելու, ինչպես նաև սահմանային հսկիչ կետում զննման պայմանների բացակայության պատճառով բեռների ներմուծման ժամանակ սահմանային հսկիչ կետերում տրամադրվում է ներմուծումը կասեցնելու մասին կարգադրագիր:

2017 թվականի հունվարի 20-ին ՍՊԸ-ի կողմից բրազիլական ընկերությունից ներմուծված հավի սառեցրած թների վերաբերյալ պարզաբանում ենք, որ համաձայն ՀՀ կառավարության 2014 թվականի հոկտեմբերի 16-ի N1142-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 11-րդ կետի՝ բեռից նմուշառման ժամանակ Աշխատակիցը վերցնում է 2 նմուշ: Մեկը ուղարկվում է լաբորատոր փորձաքննության, իսկ մյուսը որպես պահեստային նմուշ ի պահ է հանձնվում ապրանքը տնօրինողին: Ուստի, տնտեսվարողի կողմից լաբորատոր փորձաքննության ներկայացվել է պահեստային նմուշը:

2016 թվականի նոյեմբերի 13-ին ՍՊԸ-ի կողմից ուկրաինական ընկերությունից ներմուծված աղացած հավի մսի վերաբերյալ պարզաբանում ենք, որ համաձայն ՀՀ կառավարության 2014 թվականի հոկտեմբերի 16-ի N1142-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 11-րդ կետի բեռից նմուշառման ժամանակ Աշխատակիցը վերցնում է 2 նմուշ: Մեկը ուղարկվում է լաբորատոր փորձաքննության, իսկ մյուսը որպես պահեստային նմուշ ի պահ է հանձնվում ապրանքը տնօրինողին: Ուստի, տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից լաբորատոր փորձաքննության ներկայացվել է պահեստային նմուշը:

2017 թվականի հունվարի 24-ին ՍՊԸ-ի կողմից ուկրաինական ընկերությունից ներմուծված 21,8 տոննա սառեցրած հավի մսի և 1,5 տոննա սառեցրած հավի թևի վերաբերյալ պարզաբանում ենք, որ համաձայն ՀՀ կառավարության 2014 թվականի հոկտեմբերի 16-ի N1142-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 11-րդ կետի բեռից նմուշառման ժամանակ Աշխատակիցը վերցնում է 2 նմուշ: Մեկը ուղարկվում է լաբորատոր փորձաքննության, իսկ մյուսը որպես պահեստային նմուշ ի պահ է հանձնվում ապրանքը տնօրինողին: Ուստի, տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից լաբորատոր փորձաքննության ներկայացվել է պահեստային նմուշը:

2017 թվականի մայիսի 8-ին ՍՊԸ-ի կողմից իրանական ընկերությունից ներմուծված 2 խմբաքանակ յոդացված աղի վերաբերյալ պարզաբանում ենք, որ համաձայն ՀՀ կառավարության 2014 թվականի հոկտեմբերի 16-ի N1142-Ն որոշմամբ հաստատված կարգի 11-րդ կետի բեռից նմուշառման ժամանակ Աշխատակիցը վերցնում է 2 նմուշ: Մեկը ուղարկվում է լաբորատոր

փորձաքննության, իսկ մյուսը որպես պահեստային նմուշ ի պահ է հանձնվում ապրանքը տնօրինողին: Ուստի, տնտեսվարողի կողմից լաբորատոր փորձաքննության ներկայացվել է պահեստային նմուշը:

Բուսասանիտարիայի ոլորտում պետական վերահսկողություն

Բուսասանիտարիայի մասին ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի համաձայն բույսերի կարանտին է հայտարարվում կարանտին օրգանիզմից զերծ գոտում կարանտին վնասակար օրգանիզմով վարակվածություն հայտնաբերվելու դեպքում:

Վերահսկիչ պալատի կողմից նշված բոլոր կարանտին օրգանիզմները ՀՀ տարածքում առկա են եղել մինչև Ծառայության ստեղծվելը: Դրանցից որոշները ունեն սահմանափակ տարածում իսկ որոշները տարածված են ամբողջ հանրապետությունով: Ֆիլոքսերա վնասատուն համարվում է սահմանափակ տարածված:

2016-2017 թվականներին իրականացված բուսասանիտարական մոնիթորինգի արդյունքում միայն ֆիլոքսերա կոչվող կարանտին վնասատուն է հայտնաբերվել ֆիլոքսերայից զերծ գոտում: ՀՀ կառավարության 08.01.2009 թ. N 8-Ն որոշման համաձայն խաղողի մշակության ֆիլոքսերազերծ տարածաշրջաններն ընդգրկում էին Հայաստանի Հանրապետության Արարատի, Արմավիրի, Արագածոտնի, Կոտայքի, Վայոց ձորի և Սյունիքի մարզերի, ինչպես նաև Երևան քաղաքի վարչական տարածքները: Սակայն սկսած 2009 թվականից ՀՀ Արմավիրի մարզում ֆիլոքսերայի վարակվածություն նկատվեց: Վարակված տարածքներում իրականացվեցին կարանտին միջոցառումներ, որոնք հաստատված են ՀՀ կառավարության 03 դեկտեմբերի 2009 թվականի N 1443-Ն, 28 փետրվարի 2013 թվականի N 265-Ն, 27 փետրվարի 2014 թվականի N 189-Ն, 30 հունվարի 2015 թվականի N 92-Ն որոշումներով: Չնայած այն հանգամանքին, որ նշված տարիներին մարզի տարածքներում իրականացվեցին այգիների քանդման և կարանտին գործողություններ, այնուամենայնիվ 2016 թվականի բուսասանիտարական մոնիթորինգի արդյունքները ցույց տվեցին, որ ՀՀ Արմավիրի, Արարատի և Արագածոտնի մարզերը ամբողջությամբ վարակված են ֆիլոքսերայով: Նշված մարզերում հետագայում կարանտին հայտարարելու և վարակված այգիների քանդման հարցի գիտական և մասնագիտական բազմակողմանի քննարկման արդյունքում ՀՀ կառավարության կողմից որոշում կայացվեց ոչ թե կարանտին հայտարարել և նշված մարզերի խաղողի այգիները քանդել և այրել այլ ՀՀ Արմավիրի, Արարատի և Արագածոտնի մարզերը սահմանել ֆիլոքսերայով վարակված գոտիներ, որը ընդունվեց ՀՀ կառավարության 23.06.2017 թ. N 746-Ն որոշմամբ: Նշված որոշմամբ նաև հնարավորություն ստեղծվեց այդ մարզերում հիմնել խաղողի այգիներ՝ ֆիլոքսերադիմացկուն պատվաստակալներով, որոնք չեն տուժում ֆիլոքսերա վնասատուից:

Անասնաբուժության ոլորտում պետական վերահսկողություն պարբերության վերաբերյալ հայտնում ենք.

2017 թվականի մարտի 9-ին հաստատվել է «Պարտադիր սպանդանոցային մորթի կիրառման ոլորտները և ժամանակացույցը սահմանելու մասին» ՀՀ կառավարության N 10 արձանագրային որոշումը, համաձայն որի 2017թ. մայիսի 1-ից սպանդանոցային ծագման մսի ձեռքբերումը իրականացվել է պետական գնումներով, նոյեմբերի 1-ից՝ մսամթերքի արտադրություն (տեղական սպանդանոցային ծագման միս օգտագործելու դեպքում) և տեղական արտադրության սպանդանոցային ծագման մսի արտահանումը, իսկ 2018թ. հուլիսի 1-ից հանրապետության ողջ տարածքում (հանրային սննդի կազմակերպման օբյեկտներում և իրացման կետերում) տեղական միսը կունենա սպանդանոցային ծագում: Սպանդային ծագման մսի ձեռքբերման կանոնակարգման և դաշտում պատշաճ հսկողությունն ապահովելու նպատակով Ծառայության նախաձեռնությամբ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից հաստատվել է անասնաբուժական հսկողության N5 անասնաբուժական վկայականի ձևը՝ սպանդանոցային ծագման տեղական արտադրության կենդանական ծագման մթերքի և հումքի՝ հանրապետության տարածքով փոխադրման և իրացման համար: Ծառայությունը ապահովել է N 5 ձևի անասնաբուժական վկայականների տպագրումը և Ծառայության աշխատակազմի մարզային կենտրոնների միջոցով

դրանց բաշխումը գործող սպանդանոցներին: Մշակվել և Ծառայության պաշտոնական կայքում տեղադրվել է «Սպանդանոցներին ներկայացվող պահանջները»: Միաժամանակ տեղեկացվում է, որ համաձայն «Անասնաբուժության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 40-րդ հոդվածի դրույթների բակային մոդըն արգելված չի:

Ինչ վերաբերվում է կենդանիների համարակալման, հաշվառման և գրանցման համակարգի և կենդանիների տեղաշարժի մեխանիզմի բացակայությանը, հայտնում են, որ 2017թ. սկզբից Ծառայությունը Ագրոքիզնեսի և գյուղի զարգացման կենտրոնի հիմնադրամի (CARD) հետ համատեղ մշակել է «Հայաստանի Հանրապետությունում կենդանիների համարակալման, գրանցման և անձնագրավորման ծրագիրը և դրա իրականացման քայլերի» ժամանակացույցը, որը հավանության է արժանացել «Ավստրիական զարգացման գործակալության» կողմից: Ծրագրի հետագա իրականացման ու ֆինանսավորման հետ կապված հարցերը գտնվում են քննարկման փուլում:

Օտարերկրյա պետություններից կենդանիների կարանտինային, հատուկ վտանգավոր ու պարտադիր ծանուցման ինֆեկցիոն հիվանդությունների՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածք ներթափանցումը կանխարգելելու նպատակով ժամանակավորապես արգելվել են., 2015թ. Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետությունից, Թուրքիայի Հանրապետությունից, 2016թ. Իրանի Իսլամական Հանրապետության մի շարք նահանգներից, և 2017թ. Ուկրաինայի Հանրապետության մի շարք մարզերից՝ կենդանի թռչնի, բոլոր տեսակի թռչնամթերքի, ապրանքային և ինկուբացիոն ձվի, մսոսկրային ալյուրի, կերերի, լրացակերերի, պոլիմերային և ստվարաթղթե պալարային տուփերի և միջադիրների ներմուծումը, 2016թ. Ուկրաինայի Հանրապետությունից կենդանի խոզերի, նրանց գենետիկական նյութերի, խոզի մսի և այլ սննդային մսային հումքի, վայրի խոզի մսի, իրենց բաղադրության մեջ խոզի միս պարունակող պատրաստի արտադրանքների, եղջյուրակճղակային, կաշվե, աղիքային հումքի, խոզասուխի, որսորդական հաղթանշանների, խոզերի կերակրման համար բոլոր տեսակի կերերի և լրացակերերի (բացառությամբ սինթետիկ և քիմիական նյութեր պարունակող լրացակերերի), ներմուծումը: 2017թվականին Լեհաստանի Հանրապետությունում, Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետությունում և Իրանի Իսլամական Հանրապետության Ղազվին նահանգում արձանագրված բարձր ախտածին թռչնի գրիպ հիվանդության վերացման վերաբերյալ **Կենդանիների առողջության համաշխարհային կազմակերպության (OIE) պաշտոնական կայք էջում հրապարակված տեղեկատվության հիման վրա** վերոնշյալ տարածքներից կենդանի թռչնի, բոլոր տեսակի թռչնամթերքի, ապրանքային և ինկուբացիոն ձվի, մսոսկրային ալյուրի, կերերի, լրացակերերի, պոլիմերային և ստվարաթղթե պալարային տուփերի և միջադիրների ներմուծման ժամանակավոր արգելքները հանվել են:

Պետական պատվերի շրջանակներում հակահամաճարակային միջոցառումների արդյունավետության, ինչպես նաև հիվանդությունների հնարավոր առկայության, տարածվածության և ներթափանցման ռիսկերը գնահատելու նպատակով 2018թ. միջնաժամկետ ծախսային ծրագրում ներառվել են դաբաղ և մանր եղջերավոր կենդանիների ժանտախտ հիվանդությունների սերոմոնիտորինգի իրականացման աշխատանքները:

Միաժամանակ հայտնում են, որ ՀՀ կառավարության քննարկմանն է ներկայացվել **«Անասնաբուժասանիտարական փորձաքննություն իրականացնող անձանց համար ստուգաթերթը հաստատելու մասին»**, «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2012 թվականի դեկտեմբերի 27-ի N1679-Ն որոշման մեջ լրացումներ և փոփոխություն կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության կառավարության **որոշումների նախագծերը, որով սահմանվում է** անասնաբուժության բնագավառում իրականացվող ռիսկերի վրա հիմնված ստուգումների մեթոդաբանությունը և ռիսկայնությունը որոշող չափանիշների ընդհանուր նկարագիրը:

**«Հանրապետական անասնաբուժասանիտարական և բուսասանիտարական
լաբորատոր ծառայությունների կենտրոն» ՊՈԱԿ-ում իրականացված ստուգումների
արդյունքների վերաբերյալ հայտնում են հետևյալը.**

Ֆինանսատնտեսական գործունեություն

1. Ծրագրի շրջանակներում ոչ ֆինանսական ցուցանիշների (լաբորատոր փորձաքննություններ) կրճատումը պայմանավորված է պետության կողմից ֆինանսավորման կրճատմամբ, որը մինչև 2017 թվականը կրել է շարունակական բնույթ: Անասնահամաճարակային իրավիճակի և հիվանդությունների լիարժեք հսկողության համար անհրաժեշտ են լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, որը ներկայացվել է տվյալ տարվա բյուջետային հայտով, սակայն Բյուջեի սղության պատճառով ներկայացված ֆինանսավորման չափը շարունակաբար կրճատվել է:

2. ՊՈԱԿ-ի և ՍԱՊԾ-ի միջև 07.03.2016 թվականին կնքված ԴՄԾ ՀՀ ՍԱՊԾ-16-2 պայմանագրով չնախատեսված փորձաքննությունների կատարումը պայմանավորված է եղել օբյեկտիվ անհրաժեշտությամբ: Ինչ վերաբերում է հարկերի վճարմանը, ապա ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի կողմից 2017 թվականի դեկտեմբերի 15-ից 18-ն իրականացված ստուգումների արդյունքում նշված խախտումներն արձանագրվել են, և ՊՈԱԿ-ը առաջադրված լրացուցիչ հարկային պարտավորությունները պարտավորվել է վերականգնել պետական բյուջե:

3. 2017 թվականին տեսչական ստուգումների շրջանակներում լաբորատոր փորձաքննություններն ՊՈԱԿ-ն իրականացրել է օբյեկտիվ անհրաժեշտությունից ելնելով, իր արտաբյուջետային միջոցների հաշվին, համաձայն **«Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին»** Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի և ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ պետի գրավոր հանձնարարականի հիման վրա, որն օրինաչափ է, քանի որ համաձայն **«Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին»** Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 13-րդ հոդվածի 3-րդ մասի ՀԱԲԼԾԿ ՊՈԱԿ-ի հիմնադիրը՝ ՀՀ կառավարությունը սույն հոդվածի 2-րդ կետի «գ», «դ», «ե» և «է» ենթակետերով նախատեսված իր լիազորությունները վերապահել է լիազորված պետական մարմնին՝ ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ-ին, **«Պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների մասին»** Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 14-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն ՀՀ ԳՆ ՍԱՊԾ-ն իրականացնում է ՀԱԲԼԾԿ ՊՈԱԿ-ի ընդհանուր կառավարումը, ապահովում է նրա բնականոն գործունեությունը և պատասխանատվություն է կրում դրանց չկատարման կամ անպատշաճ իրականացման համար: Ինչ վերաբերում է 7,128.5 հազ. ՀՀ դրամ գումարի չափով մատուցված ծառայություններին, ապա դրանք ՊՈԱԿ-ի կողմից ստացել են համապատասխան հաշվապահական ձևակերպում (հարկային հաշիվներ դուրս չեն գրվել համաձայն «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 18-րդ հոդվածի), իսկ հարկային պարտավորությունները ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ-ի կողմից 2017 թվականի դեկտեմբերի 15-ից 18-ն իրականացված ստուգումների արդյունքում արձանագրվել են և ՊՈԱԿ-ի կողմից ստանձնել է դրանց կատարման պարտավորվածությունը:

4. 2016թ դեկտեմբեր ամսվա 142 և 2017թ հունվար-փետրվար ամիսներին տրված 279 փորձարկման արձանագրությունների ուսումնասիրությունների արդյունքում պարզված մանրէաբանական ցուցանիշներով փորձաքննված մոտ 40 նմուշներից որոշների փորձարկման տևողության մասին խախտումները զուտ տեխնիկական սխալմունքի հետևանք է (մաստակ՝ 21.12.2016-21.12.2016 (իրականում պետք է լինի 21.12.2016-26.12.2016թ, որը ակնհայտ երևում է մանրէաբանական հետազոտությունների բաժնի աշխատանքային գրանցամատյաններում), Վարունգ մարինացված՝ 01.12.2016-01.12.2016թ(իրականում պետք է լինի 01.12.2016-05.12.2016թ) որը ակնհայտ երևում է մանրէաբանական հետազոտությունների բաժնի աշխատանքային գրանցամատյաններում), իսկ մի մասի կարճ տևողությունը հիմնավորվում է փորձարկման մեթոդի պահանջներով՝ ԳՕՍՍ 10444.12-88 (արդյունքների նախնական գնահատում երեք օրից և պինդ սննդարար միջավայրում աճի առկայության դեպքում վերջնական գնահատում՝ 5 օրից), ԳՕՍՍ 10444.15-94 (արդյունքների գնահատում 72±3 ժամ, իսկ պատասխանը տրվել է 66 ժամից): Հավկիթ – (29.12.2016-30.12.2016) համաձայն փորձարկման արձանագրության մեջ նշված փորձարկման

մեթոդի՝ ՄՈՒ 4.2.2578-10 փորձարկումը տևում է 24 ժամ: Նույն մոտեցումը վերաբերում է մյուս կետերին:

Թոշնամսի վերաբերյալ անվտանգության ցուցանիշների գծով արձանագրությունների շեղումների վերաբերյալ հավելենք, որ փորձարկման լաբորատորիան պատասխանատու է միայն ներկայացված նմուշի փորձարկման արդյունքների հավաստիության համար:

5. Պայմանագիրը համարվում է գերատեսչությունների միջև կնքված քաղաքացիաիրավական պայմանագիր, քանի որ «Միջազգային պայմանագրերի մասին» ՀՀ օրենքը սահմանում է միջազգային պայմանագիրը կնքելու և նախապատրաստելու ընթացակարգ:

6. Նույն օրենքի 6-րդ հոդվածի 5-րդ մասի 3-րդ կետը սահմանում է՝

6.1. 5-րդ մաս՝ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագիրը կարող է կնքվել՝

6.2. 3-րդ մաս՝ Հայաստանի Հանրապետության նախարարության, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի, Հայաստանի Հանրապետության գլխավոր դատախազության, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը ենթակա պետական կառավարման այլ մարմնի (այսուհետ՝ գերատեսչություններ) անունից, որին օրենքով միջգերատեսչական, Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասով միջբանկային պայմանագիր (այսուհետ՝ միջգերատեսչական պայմանագիր) կնքելու իրավասություն է տրված:

7. ՊՈԱԿ-ը հիմք ընդունելով 21.05.2015թ. կնքված պայմանագիրը, ինչպես նաև ՊՈԱԿ-ի և ՍԱԴԾ-ի միջև կնքված 2017թ.-ի հունիսի 07-ի Գույքի Անհատույց օգտագործման պայմանագիր 1-ը, չտեսնելով արգելող որևէ նորմ, գույքը երրորդ անձի օգտագործմանն է հանձնել՝ Փոխատուի համաձայնությամբ և 07.09.2017թ., 26.10.2017թ. ծառայության պետի կողմից տրված գրավոր համաձայնագրերով:

8. «ՎԱԿ ՔՈՆՍԱԼԹԻՆԳ», «ԷՖ ԴԻ ԷՅ Լաբորատորիա» ՍՊԸ-ների և ՊՈԱԿ-ի միջև կնքված վարձակալության պայմանագրերում ամրագրված «արտոնյալ» պայմանները վերաբերում են միայն վարձավճարի վճարման ժամկետներին:

9. ՊՈԱԿ-ը 2017 թվականի մայիսի 21-26-ը Փարիզում կայանալիք «Կենդանիների առողջության համաշխարհային կազմակերպության 85-րդ տարեկան գլխավոր նստաշրջանին իր գործունեությունը հավուր պատշաճի ներկայացնելու նպատակով, չունենալով համապատասխան որակավորմամբ մասնագետ-փորձագետ, աշխատանքի է ընդունել մեկին, ով ունի ՄԱԿ-ի պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպության ազգային փորձագետի որակավորում՝ անասնաբուժական մի շարք հիվանդությունների գծով և ոլորտում աշխատում է սկսած 2006 թվականից:

10. ՊՈԱԿ-ը 2017 թվականի ընթացքում առանց մրցույթի հայտարարման ձեռք է բերել տարբեր տեսակի ծառայություններ և շինարարական աշխատանքներ ֆիզիկական անձանց միջոցով՝ վերջիններիս հետ կնքվելով քաղաքացիաիրավական պայմանագրեր: Նշված մոտեցումը պայմանավորված է ՊՈԱԿ-ի աշխատանքների առավել արդյունավետ, տնտեսապես շահավետ, օպերատիվ և մատչելի կազմակերպմամբ: Հարկ է նշել, որ նմանատիպ քաղաքացիաիրավական հարաբերությունները կարգավորվում են Աշխատանքային օրենսդրությամբ:

11. 2016-2017թթ համար կնքվել է պայմանագիր ՀՀ ոստիկանության պետական պահպանության գլխավոր վարչության թիվ 1 ռազմականացված ջոկատի հետ զենք կրելու բացառիկ իրավունքի համար:

12. Գնումների մասին ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված և հրապարակման ենթակա փաստաթղթերը և հայտարարությունները էլ. փոստով ուղարկվել է վերադաս լիազոր մարմնին: Մի շարք դեպքերում հայտարարությունները դժվար է գտնել տեղեկագրում /gnumner.am կամ old.gnumner.am/, որը մեծ մասամբ պայմանավորված է տեխնիկական անճշտություններով:

13. «Ագրոհիշին» ՍՊԸ-ի կողմից մատակարարված ապրանքի ծագման երկրի (ԵԱՏՄ) սերտիֆիկատ չի ներկայացվել, քանի որ տվյալ ապրանքը չի հանդիսացել 1 ամբողջական միավոր. Շարժական տնակի մասով սերտիֆիկատը վերաբերվում է վերջինիս առանձին դետալներին, այլ ոչ թե տնակին որպես այդպիսին:

14. Ինչ վերաբերում է հին «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 27-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, նոր «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի 30-րդ հոդվածի 2-րդ մասի, «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 45-րդ հոդվածի 10-րդ մասի, ՀՀ կառավարության 10.02.2011 թվականի թիվ 168 որոշման 44-րդ կետի 5-րդ ենթակետի, 45-րդ կետի, 04.05.2017 թվականի թիվ 526 որոշման 40-րդ կետի 4-րդ ենթակետի և ՀՀ ԿԲ հաստատված «Վճարահաշվարկային գործառույթների կատարման ժամանակ կիրառվող փաստաթղթերի նվազագույն վավերապայմանների և դրանց լրացման կանոնների», դրույթների պահանջների խախտումներին, ապա դրանք բացառապես պայմանավորված են տեխնիկական վրիպումներով, որոնք շտկելի են, և ֆինանսական հետևանքներ չեն ենթադրում:

Ապրանքների ձեռքբերման գնման ընթացակարգերի արդյունքում կնքված համաձայնագրերով լրացուցիչ ծավալների ավելացումները պայմանավորված են այն հանգամանքով, որ նշված ապրանքների լրացուցիչ ծավալների չներգրավման դեպքում գնման ընթացակարգով ապրանքների հիմնական մասի ձեռքբերումը դառնում է անիմաստ: